

One Bank, One UniCredit.

2018

Godišnje izvješće

Banka za sve što
vam je važno.

2018

Godišnje izvješće

Banka za sve što
vam je važno.

Obraćanje Predsjednika Uprave	6
Gospodarsko okruženje u Bosni i Hercegovini	10
Opis poslovanja	14
Financijski pregled i pregled poslovanja	19
Rukovodstvo i organizacija upravljanja	24
Odgovornost za financijska izvješća	28
Izvješće neovisnog revizora	29 - 32
Financijska izvješća:	
Izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe i Banke	34
Izvješće o financijskom položaju Grupe i Banke	36
Izvješće o novčanim tijekovima Grupe i Banke	37
Izvješće o promjenama na kapitalu Grupe i Banke	39
Bilješke uz financijska izvješća Grupe i Banke	42 - 130

DODACI

Dodatak A - Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije	132 - 147
Dodatak B - Adrese i telefoni	148
Dodatak C - Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2018. godine	150 - 151

Obraćanje Predsjednika Uprave

“Izuzetno sam ponosan na naša zajednička postignuća, koja su odraz snažne fokusiranosti na klijente i maksimalne posvećenosti inovacijama.”

Dalibor Ćubela
Predsjednik Uprave Banke

Poštovani klijenti, dioničari i poslovni partneri,

Zahvaljujem vam što ste bili dio našeg poslovnog uspjeha u 2018. godini i posebno mi je zadovoljstvo predstaviti vam poslovne rezultate UniCredit Bank d.d. (u nastavku Banka).

Prateći trendove digitalizacije i poslovno okruženje, koje je u stalnoj transformaciji, kontinuirano smo posvećeni kvalitetnim uslugama i poboljšanju korisničkog iskustva naših klijenata. Našu istrajnost nisu prepoznali i nagradili svojom vjernošću samo naši klijenti, već i vodeći svjetski stručnjaci, koji su nam i u ovoj godini dodijelili respektabilna i vrijedna priznanja. Drugu godinu zaredom ponijeli smo titulu najbolje banke u Bosni i Hercegovini, magazina The Banker, koji je u vlasništvu Financial Timesa, što predstavlja jedno od najznačajnijih svjetskih priznanja, koja se dodjeljuju u bankarstvu.

Ova vrijedna priznanja ne bi bila moguća bez posvećenosti i timskog rada svih djelatnika, te sam izuzetno ponosan na naša zajednička postignuća, koja su odraz naše snažne fokusiranosti na zadovoljavanje potreba klijenata, maksimalne posvećenosti inovacijama i rastuće snage naše međunarodne mreže.

Poštujući želje i potrebe klijenata, Banka je u ovoj godini zadržala vodeću poziciju po svim najznačajnijim financijskim kriterijima, te poslovnu godinu zaključila s najvećom neto dobiti u svojoj povijesti. Ostvareno je 97,2 milijuna KM, što je 7,7 milijuna KM više u odnosu na prethodnu 2017. godinu.

Nadalje, stalni rast i razvoj u različitim segmentima, garancija su kontinuiranih uspjeha Banke. U 2018. godini omjer kredita i depozita iznosio je 76,2%, a ostvareni su i pozitivni efekti u području pokrivenosti kredita rezervacijama, kako neprihodujućeg, tako i prihodujućeg portfelja. Aktiva Banke povećana je na 5.952,2 milijuna KM. S pri-

padajućim rastom od 10,3% u odnosu na 2017. godinu, ukupni neto krediti iznosili su 3.380 milijuna KM, dok je rast kredita na cjelokupnom tržištu BiH bio 5,9%. Ostvaren je i rast depozita klijenata od 8,9%, te u ovom segmentu 2018. godinu završavamo iznosom od 4.433,3 milijuna, dok je rast depozita na cjelokupnom tržištu BiH iznosio 10,6%. Uz stanje kapitala u iznosu od 796,1 milijun KM, Banka je potvrdila svoju visoku kapitaliziranost kroz stopu adekvatnosti kapitala, koja je iznosila 18,1%, što potvrđuje stabilnost i sigurnost poslovanja s Bankom.

Kao tržišni lider, imamo odgovornost da budemo nositelji promjena i unaprjeđenja tržišta. Stoga smo u ovoj godini pokrenuli nove projekte, koji trebaju da nam osiguraju kontinuitet zadovoljstva naših klijenata i uposlenika. Klijenti su nam na prvom mjestu svakodnevno, te smo temeljito pristupili unaprjeđenju njihovog ugodnijeg korisničkog iskustva. Sa istim žarom fokusirali smo se i na interne aktivnosti, usmjerene da našim uposlenicima pružimo još bolje radno okruženje, te preduvjete za daljnji razvoj. Zadovoljstvo naših uposlenika je prepoznato, te smo i ove godine prema izboru portala Posao.ba dobili priznanje za 10 najpoželjnijih poslodavca u BiH. Svjesni smo da unaprjeđujući uvjete u kojima djelujemo, možemo postići više za naše klijente, a tako i za društvo. Stoga smo u protekloj godini realizirali brojna unaprjeđenja, koja će naše poslovanje učiniti još jednostavnijim i efikasnijim u vremenu koje dolazi.

Uživamo povjerenje naših klijenata, ne samo kao vodeća Banka na tržištu, nego i kao aktivni sudionik odgovornog djelovanja u našem društvu. Kontinuiranim radom doprinosimo gospodarskom, ali i društvenom razvoju i napretku Bosne i Hercegovine. Kroz humanitarne aktivnosti, te kulturne, umjetničke i sportske projekte, i u 2018. godini podržali smo pojedince i organizacije, koji svojim djelovanjem žele našu zemlju unaprijediti i predstaviti u najboljem svjetlu. Posebnu pažnju u ovoj godini smo posvetili najmlađim članovima našeg društva, te smo podržali rad ustanova, koje rade

za dobrobit djece širom Bosne i Hercegovine. Naša želja je biti vodeća finansijska institucija, koja je oslonac društvu, doprinoseći preduvjetima za bolje, ljepše i humanije okruženje.

U skladu s vizijom naše Grupe "One Bank, One UniCredit" kroz suradnju i sinergiju kreiramo zajedničku bazu znanja, nadopunjujemo ekspertizu, čvrsto fokusirani na isporuku najboljih usluga našim klijentima, pružajući tako društvu stabilnu podršku u daljnjem razvoju.

U ime Uprave Banke i osobno ime želim zahvaliti svim klijentima i poslovnim partnerima na ukazanom povjerenju. Zajednički rad i posvećenost naših zaposlenika je ključ našeg uspjeha i time se posebno ponosimo. Nadam se da će naša unaprjeđenja i aktivnosti ojačati naše uspješne odnose i u godini, koja je pred nama.

S poštovanjem,

Dalibor Ćubela
Predsjednik Uprave Banke

One Bank, One UniCredit.

Naša je strategija jasna i dugoročna. Transformiramo Grupu da izgradimo banku sutrašnjice za našu široku bazu klijenata. Sve što radimo usmjereno je na to da UniCredit postane pravi paneuropski pobjednik.

Makroekonomski osvrt na 2018. godinu

Globalni impuls rasta iz prethodne godine nastavljen je i u 2018. godini, a ključni ekonomski indikatori ukazuju da rast na globalnoj razini dostiže vrhunac. Unatrag nekoliko godina prisutna je stabilna ekspanzija rasta, posebice izražena kod europskih zemalja u razvoju. Više od polovice zemalja svijeta bilježi povećanje rasta i čini se da svjetska ekonomija ostavštinu globalne financijske krize od prije deset godina ostavlja iza sebe. Regije Srednje i Istočne Europe potaknute niskom stopom nezaposlenosti i rastom investicija nastavljaju s dobrim ekonomskim rezultatima međutim proizvodnu aktivnost postepeno karakterizira trend usporavanja. Globalni rast u 2019. godini bi trebao zadržati sličnu putanju iako su otežavajući faktori zemljama regije vidljivi u obliku političkih i ekonomskih turbulencija u Eurozoni, gospodarskih reperkusija kao posljedica Brexit-a te očekivano smanjenje potražnje od Turske.

U 2018. godini, međunarodna rejting agencija Standard & Poor's potvrdila je kreditni rejting za Bosnu i Hercegovinu, B sa stabilnim izgledima, dok je agencija Moody's Investors Service potvrdila rejting „B3 sa stabilnim izgledima“. Ocjene se temelje na činjenici da država ima stabilan ekonomski rast koji omogućava rast prihoda od neizravnih poreza te da je relativno nisko zadužena.

Glavni nositelji rasta u 2018. godini u Bosni i Hercegovini bili su izvoz i finalna potrošnja te dijelom investicije. Realni rast BDP-a je bio predmetom korekcija tijekom godine, ponajviše zbog odluka entitetskih Vlada koje su nepovoljno utjecale na odnos s Međunarodnim monetarnim fondom, a prema posljednjim prognozama trebao bi dosegnuti 2,9% u 2018. godini.

Na krilima i dalje snažne potrošnje te rasta investicija očekivani rast BDP-a u 2019. godini je projiciran na 3,2%. Izvoz će i dalje biti snažna potpora rastu, ali u nešto manjem obujmu zbog očekivanog smanjenja potražnje na glavnim tržištima.

Trend usporenog rasta primjetan je u industrijskoj proizvodnji kroz cijelu 2018. godinu, potaknut slabljenjem u dijelu izvozno orijentirane prerađivačke industrije koja je na kraju prosinca zabilježila negativnu stopu rasta od 1,1%. Ukupno gledano, industrijska proizvodnja bilježi skromnu stopu rasta od 1,6% potaknutu rastom proizvodnje električne energije.

Izvoz je bio jedan od glavnih pokretača rasta u 2018. godini u kojoj je Bosna i Hercegovina ostvarila izvoz roba u vrijednosti od 11,9 milijardi KM, što predstavlja nominalno povećanje od 7,6% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U istom razdoblju izvoz u zemlje CEFTA-e iznosio je 1,9 milijardi KM, što je za 8,8% više nego u istom razdoblju 2017. godine. Izvoz u zemlje EU iznosio je 8,7 milijardi KM, što je za 10,3% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Povećanje izvoza uglavnom je rezultat izvozne potražnje i povećanja cijena određenih proizvoda, prvenstveno metala i energenata. Najznačajniji doprinosi rastu izvoza, gledano po

proizvodima, zabilježeni su u izvozu koksa, metalnih proizvoda te električne energije.

Zahvaljujući porastu raspoloživog dohotka i nižih stopa potrošačkih cijena, porasla je i osobna potrošnja. Povećanje osobne potrošnje ogleda se i u većem uvozu. Uvoz iz zemalja EU iznosi 11,7 milijardi KM što je za 5,3% više nego u istom razdoblju prethodne godine, dok uvoz iz zemalja CEFTA-e iznosi 2,3 milijarde KM, što je za 0,4% posto više u odnosu na prethodnu godinu.

Valja napomenuti da su realna povećanja ovih vanjskotrgovinskih pokazatelja bila skromnija u odnosu na prethodnu godinu uslijed povećanja izvoznih i uvoznih cijena u 2018. godini.

Bosna i Hercegovina sa zemljama EU ostvaruje gotovo tri četvrtine svoje ukupne ekonomske razmjene, a glavni vanjskotrgovinski partner je Njemačka. Ostale zemlje koje su najznačajniji partneri su Hrvatska, Italija i Srbija.

Deficit tekućeg računa vjerojatno će se povećati s obzirom na ovisnost gospodarstva o uvozu, s očekivanim povećanjem uvoza gotovih proizvoda, ali ne bi trebao preći 6% BDP-a u 2019. S druge strane, glavnina deficita se može pokriti priljevom izravnih stranih ulaganja i drugim dostupnim sredstvima od strane međunarodnih financijskih institucija.

Indeks potrošačkih cijena u 2018. godini dosegao je vrijednosti od 1,4% na godišnjoj razini. Indeks bilježi inflacijski trend uvjetovan povećanjem cijena energenata i hrane, rastom raspoloživog dohotka, te utjecajem vanjskih kretanja, ali inflatorni pritisci ne bi trebali biti posebno izraženi i indeks potrošačkih cijena ne bi trebao preći granicu od 2%. Pozitivni trendovi prisutni su i na tržištu rada gdje stopa nezaposlenosti u odnosu na kraj 2017. godine bilježi konstantan pad, ali uz smanjenje ukupnog broja aktivnih stanovnika što je rezultat migracija stanovništva. Stopa nezaposlenosti po ILO metodologiji iznosi 18,4%. Iako je karakterizira trend opadanja, problem predstavlja stopa nezaposlenosti među mladim osobama. Nezaposlenost mladih i problem sive ekonomije predstavlja značajnu prepreku za potencijalni rast i to je jasan znak da su potrebne dublje strukturne reforme u regulaciji tržišta rada kako bi se postigao viši stupanj radne aktivnosti i zaposlenosti. Prosječne bruto i neto plaće blago rastu u odnosu na kraj 2017. godine, ali su i dalje na niskoj razini.

Prisutno je blago smanjenje ukupnih građevinskih radova od 0,2% u usporedbi s istim kvartalom prethodne godine. Smanjenje je zabilježeno na projektima niskogradnje koji velikim dijelom ovise o inozemnim izvorima financiranja. Bez obzira na smanjenu aktivnost, BiH u posljednje dvije godine bilježi porast stranih ulaganja, a u devet mjeseci 2018. godine zabilježeno je 668,6 milijuna KM stranih ulaganja. Prisustvo stranih investitora u zemlji šalje poruku da je BiH zemlja u kojoj je ulaganje stranog kapitala rentabilno čime se doprinosi poboljšanju ugleda BiH u poslovnom smislu.

Ukupni javni dug u prvom polugodištu 2018. godine iznosio je 35% BDP-a. Ovaj postotak svrstava Bosnu i Hercegovinu u kategori-

ju umjereno zaduženih zemalja. Fiskalna pozicija bi trebala ostati stabilna jer se u post izbornom razdoblju očekuje racionalnija fiskalna politika uz najavljeno povećanje prihoda od akciza na gorivo te ograničenje javne potrošnje. Javne financije su i dalje niske, a javna potrošnja neefikasna. Javne financije treba usmjeriti prema investicijama koje podupiru rast, a u skladu s time i djelovati na smanjenje i dalje visoke nezaposlenosti kako bi se očuvala makroekonomska stabilnost u zemlji.

Iako su odobrena sredstva Međunarodnog monetarnog fonda, isplata sredstava je zaustavljena sredinom godine zbog neslaganja oko povećanja plaćanja budžetskim korisnicima u oba entiteta.

Očekuje se da će nove vlade ubrzo nakon formiranja vlasti ponovo pokrenuti pregovore sa MMF-om i postići kompromis kako bi se nastavilo financiranje jer bi daljnje odgode imale negativne reperkusije na investicijske projekte i provedbu reformi.

Makroekonomska očekivanja za 2019. godinu

Očekuje se da će privatna potrošnja, jača investicijska aktivnost te izvoz ostati ključni nositelji rasta u 2019. godini u Bosni i Hercegovini. Posebno se očekuje porast u domeni investicija, ali pod pretpostavkom da će Međunarodni monetarni fond nastaviti s financiranjem nakon formiranja vlasti. Shodno tome očekuje se i nastavak velikih infrastrukturnih projekata. Rizični faktori su prisutni u obliku odluka entitetskih Vlada koje mogu otežati pregovore s MMF-om i usporiti očekivani rast.

Bankarski sektor u 2018. godini

U rujnu 2018. godine sektor poslovnih banaka u BiH brojao je 23 bankarske institucije, od kojih 15 u FBiH, a 8 u RS-u. Banke su ostvarile ukupnu aktivu od 29 milijardi KM, što je porast od 7,5% u odnosu na kraj prethodne godine, najviše kao rezultat porasta kredita.

Samo dvije banke na tržištu imaju ukupnu aktivu preko 4 milijarde KM, dok njih 7 ima aktivu veću od 1 milijarde KM. Broj djelatnika u bankarskom sektoru je blago porastao u trećem kvartalu 2018. i iznosi 9.704 što predstavlja povećanje od 1,4% u odnosu na kraj godine.

Bankarski sektor je dobro kapitaliziran što se ogleda kroz razinu kapitaliziranosti od 15,6% u trećem kvartalu 2018. i visoko likvidan što je vidljivo u iznosu slobodnih sredstava kod Centralne banke iznad visine obvezne rezerve.

Bankarski sustav Bosne i Hercegovine je koncem rujna 2018. godine ostvario dobit prije poreza od 323 milijuna KM što predstavlja smanjenje od 1% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Dvije banke na tržištu su zabilježile gubitak.

Ukupni neto prihodi sektora po osnovu kamata iznose 630 milijuna KM i bilježe povećanje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine od 10,6 milijuna KM odnosno +1,7%.

Obzirom na jaku konkurenciju na tržištu i trend padajućih kamatnih stopa, banke zaostatak u prihodima generiraju velikim dijelom iz naknada. Iako nekamatni prihod sektora bilježi blagi pad u odnosu na isto razdoblje prošle godine, sektor je ostvario 443 milijuna KM za prvih devet mjeseci 2018. i predstavlja udio od 41% u ukupnim prihodima.

Dvije najveće banke na tržištu čine gotovo polovicu ukupno ostvarene dobiti prije poreza u devet mjeseci 2018. godine.

Godinu karakterizira nastavak rasta kredita od +5,9% u odnosu na kraj 2017. godine.

Dugoročni krediti bilježe kontinuirani rast i u 2018. godini u oba segmenta.

Kreditni građanima nastavljaju s trendom rasta i bilježe +7,3% u odnosu na kraj 2017. godine, dok pravne osobe bilježe stopu rasta od +4,6%. Krediti privatnim poduzećima porasli su 3,7% u odnosu na kraj 2017. godine.

Udio neprihodujućih kredita ima padajući trend i iznosi 9,3% s krajem rujna 2018. Pad neprihodujućih kredita od -0,7pp u odnosu na kraj 2017. godine je rezultat kreditnog rasta i aktivnosti na naplati. Entitet Republike Srpske i dalje bilježi veći omjer neprihodujućih kredita koji iznosi 10,1%, dok udio neprihodujućih kredita u FBiH iznosi 9,1%.

Kamatne stope na depozite bilježe konstantan padajući trend, ali

volumeni ukupnih depozita bilježe rekordan iznos od 21,7 milijardi KM što predstavlja porast od 10,6% u odnosu na kraj 2017. godine. Volumeni depozita građana bilježe iznos od 12,1 milijardi KM što predstavlja rast od 7,8% u odnosu na kraj prethodne godine, dok depoziti pravnih osoba rastu 14,4% u odnosu na kraj godine. Ukupni depoziti klijenata premašili su ukupan iznos kredita za više od 2,4 milijarde KM, a omjer kredita i depozita smanjen je na 89%.

Prosječni iznos obvezne rezerve kontinuirano raste u 2018. godini u odnosu na kraj prethodne godine. Banke dio sredstava ulažu u vrijednosne papire, najvećim dijelom izdane od strane FBiH i RS-a što je rezultiralo povećanjem vrijednosnih papira u bilancama banaka.

Bankarski sektor - očekivanja u 2019. godini

Preduvjet za daljnji razvoj bankarskog sektora je stabilno političko okruženje u zemlji. U 2019. godini se očekuje nastavak pozitivnih trendova ali svakako nije realno očekivati značajan rast kredita jer rizik se ogleda u činjenici da se u 2019. godini očekuju prolongiranja prilikom formiranja vlasti koja izravno utječu na velike infrastrukturne projekte.

Nastavak provođenja aktivnosti digitalizacije kao i potpuna implementacija elektronskog potpisa svakako predstavljaju aktivnosti koje će dovesti do efikasnijeg bankarskog sektora.

Opis poslovanja

UniCredit Bank d.d. Mostar (u daljnjem tekstu: Banka) je registrirana poslovna banka sa sjedištem u Bosni i Hercegovini i dio je UniCredit Grupe.

Banka svojim klijentima pruža cjelokupnu paletu bankovnih i finansijskih usluga koje uključuju poslovanje s pravnim osoba-

ma, građanima i finansijskim institucijama, poslovanje s inozemstvom, usluge investicijskog bankarstva, te usluge finansijskog najma.

Pridruženo društvo Banke na dan 31. prosinca 2018. godine je prikazano u tablici u nastavku:

Pridruženo društvo konsolidirano metodom udjela

Pravna osoba	Adresa	Zemlja sjedišta	Područje djelatnosti	Kapital u vlasništvu Banke %
UniCredit Broker d.o.o	Obala Kulina bana br. 15 Sarajevo	Bosna i Hercegovina	Brokerska društva u osiguranju	49%

Banka je 22. prosinca 2015. godine postala vlasnik 100% udjela u društvu UniCredit Leasing d.o.o.

Sa 1. srpnjem 2017. godine, UniCredit Leasing d.o.o. je pripojen Banci.

Neto dobit UniCredit Leasing d.o.o. je 70.173,03 KM s 30. lipnjem 2017. godine i uključena je u finansijskim izvješćima Banke u rezerve kao zadržana dobit, koja je stečena kroz proces pripajanja, te je direktno priznata u kapital Banke i kao takva nije uključena u izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke za 2017. godinu.

Karta mreže poslovnica

Segment Maloprodaje

Organizacija

Maloprodaja nudi široku paletu proizvoda i usluga individualnim i klijentima poduzetničkog bankarstva, te upravlja prodajnom mrežom i direktnim kanalima distribucije.

Prodajna mreža podijeljena je na 10 regija, koje su dalje podijeljene na poslovnice na cijelom području Bosne i Hercegovine kojih je krajem 2018. godine bilo 75.

Poslovanje u 2018. godini

Klijent u centru poslovanja, kontinuirano unaprjeđenje procesa i usluga koje rezultira učinkovitijim i jednostavnijim upravljanjem poslovnim odnosima, razvijanje poslovnog savjetovanja klijenta individualiziranim pristupom i zaokruženom ponudom proizvoda, kontinuirano izdvajaju UniCredit Bank d.d. Mostar od konkurencije.

Prema istraživanjima u 2018. godini, klijenti Banke su ponovno pokazali kako cijene jedinstveni sustav kvalitete servisa i fokusiranost Banke na unaprjeđenje zadovoljstva svojih klijenata.

Klijenti prepoznaju Banku kao pouzdanog partnera, te je tijekom 2018. godine zabilježen značajan porast volumena kredita i depozita.

Banka je tijekom 2018. godine kontinuirano radila na prilagođavanju ponude bogate palete kreditnih proizvoda potrebama naših klijenata, uz poseban naglasak na unaprjeđenju i pojednostavljenju procesa realizacije kredita.

U skladu s dugoročnom strategijom Banke na polju razvoja i unaprjeđenja digitalnih kanala poslovanja, našim klijentima nastojimo pružiti najkvalitetnije usluge za digitalno poslovanje, te ih kontinuirano educirati o prednostima istih. Fokus na podizanju svijesti naših klijenata o prednostima poslovanja putem usluga mobilnog Internet bankarstva u 2018. godini, realiziran putem kontinuiranih prodajnih i promotivnih aktivnosti, rezultirao je krajem godine sa preko 145.000 aktivnih korisnika elektronskih usluga što je značajno povećanje u usporedbi s prethodnom godinom. Treba istaći kako u skladu s globalnim trendovima, klijenti preferiraju uslugu mobilnog bankarstva, čemu u prilog govori i činjenica da smo krajem godine imali preko 128.000 aktivnih korisnika mobilnog bankarstva.

Banka će u skladu s potrebama i navikama klijenata nastaviti razvijati i unaprjeđivati elektronske usluge u narednom razdoblju.

Kroz kontinuiran proces optimizacije i unaprjeđenja web stranice Banke koji se nastavio i tijekom protekle godine, našim korisnicima nastojimo osigurati ugodnu i jednostavnu navigaciju, odnosno pretraživanje željenih informacija i sadržaja.

Bankomatska mreža Banke broji ukupno 274 bankomata, od čega s krajem godine u produkciji imamo 80 uplatno-isplata bankomata. Povećanjem broja ove vrste bankomata, klijentima na cijelom tržištu želimo omogućiti da pored osnovnih bankomatskih funkcionalnosti mogu izvršiti i uplatu novca na tekući, odnosno transakcijski račun u bilo kojem trenutku, čime dodatno štede vrijeme potrebno da istu uslugu obave na šalteru u poslovnici.

U skladu s trendom iz prethodnih godina, nastavljeno je i uređenje poslovne mreže Banke u skladu s modernim standardima funkcionalnosti i dizajna, a s ciljem da se našim klijentima osigura efikasno i u konačnici ugodno poslovanje.

U dijelu kartičnog poslovanja, godinu su obilježile aktivnosti vezane uz aktivaciju i poticanje korištenja kartica na prodajnim mjestima, kao i privlačenja novih korisnika kartica, a sve to kroz posebno osmišljene kampanje s pogodnostima za korisnike kartica. Posebnu pažnju Banka je posvetila ugovaranju, oglašavanju i ponudi pogodnosti klijentima na prodajnim mjestima.

U 2018. godini veliki fokus je stavljen na povećanje broja prodajnih mjesta koji omogućavaju prihvata beskontaktnih transakcija, te je većina EFT POS mreže migrirana na tehnologiju koja omogućava beskontaktno plaćanje. Godišnji rast prometa po prijemu kartičnih transakcija i dalje bilježi uzlazni trend, koji sada premašuje 18%.

Nastavljen je i rast transakcija kupovine na rate bez kamata i naknada za korisnika kartica, te preko 5.000 prodajnih mjesta omogućava takvu pogodnost za korisnike UniCredit kreditnih kartica.

Također, Banka je podržala novi model prijema platnih kartica na BH tržištu, koji omogućava trgovcima ugovaranje jednog EFT POS terminala i procesiranje kartičnih transakcija preko više banaka prihvatitelja.

Tijekom 2018. godine zabilježen je uspjeh u prodaji i korištenju paketa proizvoda i usluga MODULA, prvog paketa na tržištu BiH koji svojim klijentima omogućuje slobodan izbor u definiranju paketa, u ovisnosti o potrebama i navikama klijenta.

Uz osnovni set proizvoda i usluga (tekući račun, beskontaktna Debit Mastercard kartica i m-ba mobilno bankarstvo), preostale proizvode i usluge klijent sam bira i dodaje te na taj način ostvaruje znatne godišnje uštede u odnosu na cijene njihovog pojedinačnog korištenja.

Segment Korporativnog i investicijskog bankarstva

Na osnovi raspoloživih indikatora za 2018. godinu, može se zaključiti da je nastavljen trend rasta ukupne ekonomske aktivnosti u Bosni i Hercegovini.

Bosna i Hercegovina i ove godine bilježi rast direktnih stranih ulaganja, rast deviznih rezervi, povećanje prihoda od direktnih i indirektnih poreza, te porast izvoza. Ipak, pored procijenjenog rasta BPD-a oko 3,2%, Bosna i Hercegovina i dalje zaostaje za ostalim zemljama zapadnog Balkana. Prema novom izvješću Grupacije Svjetske banke „Doing Business“ Bosna i Hercegovina je po lakoći poslovanja rangirana na 89. mjestu (pad za tri mjesta u odnosu na prošlu godinu), te se nalazi na začelju zemalja zapadnog Balkana.

Ovakav rezultat domaćeg gospodarstva u 2018. godini i zaostatak za zemljama regije, dobrim dijelom je posljedica složenih političkih odnosa u zemlji, te izostanka ključnih reformi na putu za stjecanje kandidacijskog statusa za pridruživanje Europskoj uniji.

Poslovanje u 2018. godini

Poslovanje bankarskog sektora u 2018. godini obilježila je prisutna visoka likvidnost i porast depozita, te značajan rast kredita. Udio loših kredita bilježi pad u odnosu na prethodnu godinu što je rezultat kreditnog rasta i aktivnosti na naplati.

Segment Korporativnog i investicijskog bankarstva je i u 2018. godini ostvario značajan rezultat, te potvrdio poziciju vodeće banke na tržištu kad je u pitanju poslovanje s korporativnim klijentima ostvarivši bolje rezultate od planiranih uz značajan porast tržišnog učešća u kreditima pravnih osoba.

Značajan rast depozitne baze potvrđuje visoko povjerenje od strane naših klijenata kojima jamčimo sigurnost i stabilnost u daljnjem poslovanju. Depoziti klijenata pravnih osoba na kraju 2018. godine iznosili su 1.631 milijuna KM i veći su za 145 milijuna KM u odnosu na 2017. godinu.

Ukupni krediti pravnih osoba na kraju 2018. godine su iznosili 1.742 milijuna KM i veći su za 159 milijuna KM u odnosu na 2017. godinu, što je rezultiralo značajnim rastom tržišnog učešća.

Značajan rast kreditne aktivnosti zabilježili smo u kreditiranju klijenata javnog sektora, privatnih poduzeća, te domaćih i međunarodnih klijenata. U dijelu javnog sektora, kreditiranjem organa vlasti i javne uprave u 2018. godini smo realizirali najveću transakciju u povijesti Segmenta Korporativnog i investicijskog bankarstva i time pokazali da smo važan partner u financiranju svih velikih projekata na državnoj razini. U poslovanju s domaćim privatnim kompanijama, ponosni smo na doprinosi gospodarskom rastu kroz sudjelovanje u značajnim investicijama energetskog sektora i sektora proizvodnje i trgovine.

Korporativno i investicijsko bankarstvo je u poslovanju s međunarodnim klijentima je učinilo značajan iskorak usavršavanjem svog pristupa ovom segmentu tržišta i prilagodbom poslovnog modela, organiziranjem Segmenta internacionalnih klijenata, namijenjenog

isključivo međunarodnim kompanijama koje posluju u Bosni i Hercegovini. Prepoznajući specifičnosti međunarodnih klijenata dodatno razvijamo ovaj poslovni model, te smo u tom smislu nastavili razvijati organizaciju servis modela što je rezultiralo značajnim rastom međunarodnih klijenata u 2018. godini.

Paralelno sa ostvarenjem značajnog rasta kreditnog portfelja klijenata, nastavili smo raditi na njegovoj kvaliteti i stabilnosti smanjujući udjel neprihodujućih kredita u ukupnim kreditima. U tom smislu, kontinuirana nam je zadaća dodatno jačati kulturu svjesnosti i upravljanja rizicima.

Sredinom 2017. godine uspješno je okončan proces pripajanja društva UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo, s namjerom da svojim klijentima ponudimo bolje usluge i efikasnije poslovanje. Tijekom 2018. godine konsolidirali smo poslovanje najma i proveli organizacijske promjene, čime smo povećali tržišno učešće u ugovaranju novih poslova iz domene najma. Aktivnost najma u 2018. godini se temeljila na financiranju novih, kao i polovnih vozila i opreme, gdje najveće učešće u realiziranom volumenu financijskog najma čine plasmani dani pravnim licima.

Tehnološki razvoj i napredak ubrzava niz procesa, mijenja navike i nudi nova rješenja, a svi sudionici na tržištu moraju se kontinuirano prilagođavati promjenama koje se događaju. Ulaganjem u inovacije i primjenom digitalne tehnologije kontinuirano poboljšavamo svoje poslovanje jer nastojimo biti prilagođeni globalnim kretanjima. Razvijajući direktne kanale i ulaganjem u elektronsko bankarstvo, nastojimo svojim klijentima pridonijeti učinkovitijem poslovanju i pri tome voditi računa o sigurnosti njihovog poslovanja. Nastojeći se prilagoditi stvarnim potrebama tržišta, njegovim stalnim promjenama i visokim očekivanjima klijenata, nastaviti ćemo poboljšavati naš poslovni model. S tim u vezi, želimo unaprijediti i pojednostaviti postojeće poslovne procese, te razvojem najboljih ljudi kreirati jedinstveno pozitivno iskustvo rada s Bankom.

Naše proizvode stalno unaprjeđujemo i razvijamo prema potrebama naših klijenata, a kroz sve kanale prodaje nastojimo ubrzati digitalnu transformaciju. Digitalna transformacija koju provodimo kroz projekt Big Data, ide upravo s tim ciljem, da poboljšamo naše razumijevanje korporativnih klijenata i njihovih potreba.

Kontinuirano unaprjeđujemo baznu aplikativnu platformu koja nudi ključne financijske podatke relevantne za upravljanje poslovnim odnosom s klijentima, te podrazumijeva strukturirani proces analize korporativnih klijenata i planiranje budućih komercijalnih aktivnosti. Kroz ova unapređenja očekujemo poboljšanje u kvaliteti vođenja poslovnog odnosa s klijentima te još aktivnije upravljanje prodajom.

Zahvaljujući UniCredit Grupi, i ove godine ponudili smo klijentima u BiH jedinstvenu mogućnost i privilegiju da se uključe u program ELITE uključivanjem u UniCredit CEE Lounge. Kroz ELITE program, UniCredit Bank kao ključni bankarski partner Grupe Londonske

burze, omogućuje malim i srednjim poduzećima iz portfelja klijenata iz srednje i istočne Europe brži razvoj i poboljšanje poslovanja te nudi vrhunsku specijalizaciju rukovoditelja uz podršku vodećih europskih poslovnih škola, izravnog kontakta s financijskom i savjetodavnom zajednicom te razmjene znanja i najboljih praksi.

Kvalitetu našeg poslovanja godinama prepoznaju i bankovni stručnjaci te smo primili brojna priznanja. Međutim, unatoč stručnom priznanju, posebno značajno priznanje stiglo je i 2018. godine od naših klijenata, potvrdom kontinuirano visoke razine zadovoljstva klijenata poslovnim odnosom s Bankom te našim proizvodima i uslugama.

Zajedno s UniCredit Grupom i ostalim članicama Grupe na domaćem i inozemnom tržištu ostvarujemo značajne sinergijske učinke kako bismo dodali vrijednost svim klijentima koji su odlučili poslovati s nama.

Na putu Bosne i Hercegovine ka europskim integracijama i provedbi reformi potrebnih za postizanje tog cilja, suočavamo se s novim izazovima i novim mogućnostima kako za našu zemlju tako i za sve poslovne subjekte. Prosperitet Bosne i Hercegovine na putu pristupanja Europskoj uniji i provedba velikih strateških projekata iz različitih industrijskih sektora pružit će osnovu za rast investicija u privatnom i javnom sektoru i najbolja potvrda pozitivne investicijske klime. Naši dugoročni i partnerski poslovni odnos s našim klijentima, te rast i jačanje naše ekonomije ostaju naši osnovni prioriteti.

Banka za sve što je važno.

Posvećeni smo stvaranju opipljive vrijednosti za sve naše klijente, uposlenike i dioničare, pružajući stvarna rješenja za stvarne potrebe. Sve što radimo utemeljeno je na etici i poštovanju.

Financijski pregled i pregled poslovanja

Pregled poslovanja Banke

Banka je u 2018. godini ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 110,1 milijuna KM što je 8,6 milijuna KM više u odnosu na prethodnu godinu (+8,4%). Ostvareni rezultat prvenstveno je pod utjecajem većih ostvarenih prihoda uslijed većeg neto kamatnog prihoda i prihoda od naknada i provizija, te većih prihoda od kupoprodaje deviza, uz blagi porast troškova poslovanja zbog aktivnosti usmjerenih unaprjeđenju efikasnosti poslovanja i razvoju novih proizvoda, te povećanje ukupnih troškova umanjenja vrijednosti i rezerviranja u odnosu na prethodnu godinu, što potvrđuje sposobnost generiranja stabilne operativne dobiti i učinkovito upravljanje troškovima.

Kroz kontinuiranu usmjerenost na poboljšanje kvalitete usluga, prepoznavanje i zadovoljenje potreba klijenata fokusirajući se na pojednostavljenje proizvoda i unaprjeđenje efikasnosti procesa, Banka je zadržala vodeću poziciju na tržištu i dodatno se učvrstila u odnosu na konkurente.

Prihodi i rashodi

Ostvareni prihodi Banke za 2018. godinu iznose 252,7 milijuna KM i u odnosu na prethodnu godinu bilježe porast od 12,7 milijuna KM (+5,3%).

Ukupni neto kamatni prihodi iznose 164,9 milijuna KM, čine 65,2% ukupnih prihoda i ostvarili su rast za 2,6 milijuna KM (+1,6%) kao rezultat manjih kamatnih rashoda i manjih kamatnih prihoda. Neto prihodi od naknada i provizija iznose 70,4 milijuna KM, u strukturi ukupnih prihoda čine 27,8%, te bilježe rast od 7,8% u odnosu na prethodnu 2017. godinu.

Neto prihod od kamata

Ostvareni neto prihodi od kamata u 2018. godini iznose 164,9 milijuna KM, što je povećanje od 2,6 milijuna KM (+1,6%) u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Iako je Banka ostvarila značajan rast volumena zajmova komitenata, to nije bilo dostatno za rast kamatnog prihoda, zbog kontinuiranog snižavanja kamatnih stopa. Smanjenje kamatnog prihoda (-1,8%) je rezultat manjeg prihoda po kreditima te manjeg prihoda od vrijednosnica. Optimizacijom izvora sredstava i nižih kamatnih stopa zabilježeno je smanjenje kamatnog rashoda (-21,1%) uz istovremeno zadržavanje povjerenja klijenata i rast volumena tekućih računa i depozita komitenata (+8,9%).

Neto prihod od naknada i provizija

Neto prihodi od naknada i provizija iznose 70,4 milijuna KM te su zabilježili godišnji rast od 5,1 milijuna KM (+7,8%).

Porast prihoda od naknada i provizija ostvaren je uglavnom kroz rast naknada od ino platnog prometa, naknada po kartičnom poslovanju i naknada po paketu proizvoda te naknada po Internet bankarstvu.

Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza

Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza prihodi u 2018. godini iznose 14,1 milijuna KM i bilježe povećanje od 3,6 milijuna KM u usporedbi s prošlom godinom.

Ostali prihodi

Ostali prihodi iznose 3,2 milijuna KM i veći su za 1,3 milijuna KM u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi poslovanja

Ukupni troškovi poslovanja u 2018. godini iznose 124,2 milijuna KM i veći su za 1,2 milijuna KM (+1,0%) u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom zbog većih troškova zaposlenika i većih troškova osiguranja depozita.

Troškovi zaposlenika iznose 57,7 milijuna KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1,8 milijuna KM (+3,3%) djelomično zbog pripajanja UniCredit Leasinga Banci 1. srpnja 2017. godine.

Ostali troškovi poslovanja bilježe smanjenje u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom uslijed manjih administrativnih troškova i troškova marketinga, uz manje troškova najamnina te nešto veće troškove osiguranja depozita. Banka nastoji kontinuirano poboljšavati procesnu efikasnost upravljanja troškovima. Udio troškova poslovanja u poslovnim prihodima je 49,2% što je za 2,1 pp manje u odnosu na prethodnu godinu.

Umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Ukupna umanjena vrijednosti i rezerviranja za 2018. godinu iznose 18,3 milijuna KM i veća su za 2,9 milijuna KM (+18,8%) u odnosu na prethodnu godinu.

Umanjenja vrijednosti i rezerviranja za zajmove i potraživanja uključujući i financijski najam iznose 15,1 milijuna KM i rezultat su 12,6 milijuna troška rezerviranja Faze 1 i Faze 2 (od čega se na pravne osobe odnosi 7,3 milijuna KM, a na građane 5,3 milijuna KM) te novog troška rezerviranja za neprihodujući portfelj 2,5 milijuna KM (od čega se na građane odnosi 8,1 milijun KM novog troška i oslobođanje rezerviranja za pravne osobe 5,6 milijuna KM).

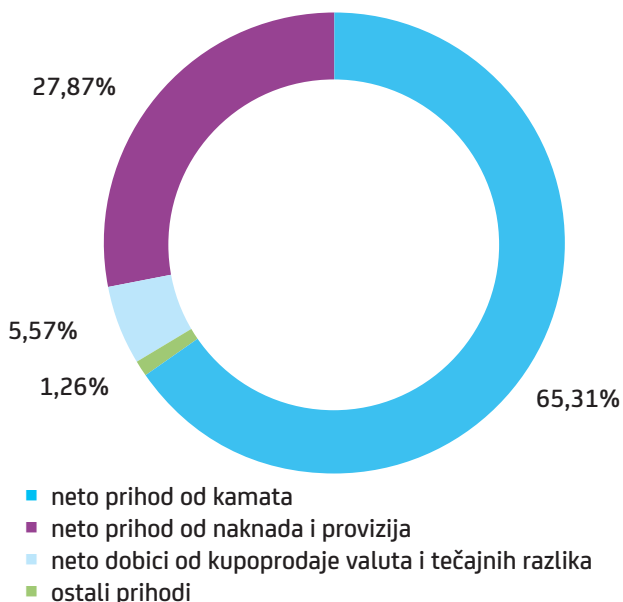
Ostala umanjena vrijednosti i rezerviranja iznose 3,2 milijuna KM i rezultat su novog troška rezerviranja po izvanbilanci 2,3 milijuna KM, ukinutog troška rezerviranja po vrijednosnim papirima i bankama 1,0 milijuna KM, troška rezerviranja po ostaloj aktivi 0,4 milijuna KM, umanjena vrijednosti materijalne imovine 0,3 milijuna KM i rezerviranja po sudskim sporovima 1,2 milijuna KM.

Financijski pregled i pregled poslovanja (nastavak)

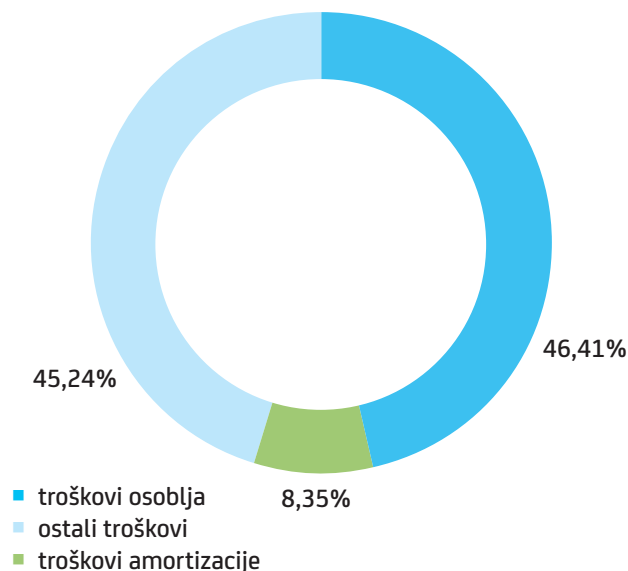
Pregled poslovanja Banke (nastavak)

Struktura prihoda i rashoda za 2018. godinu

Struktura prihoda

Struktura operativnih troškova

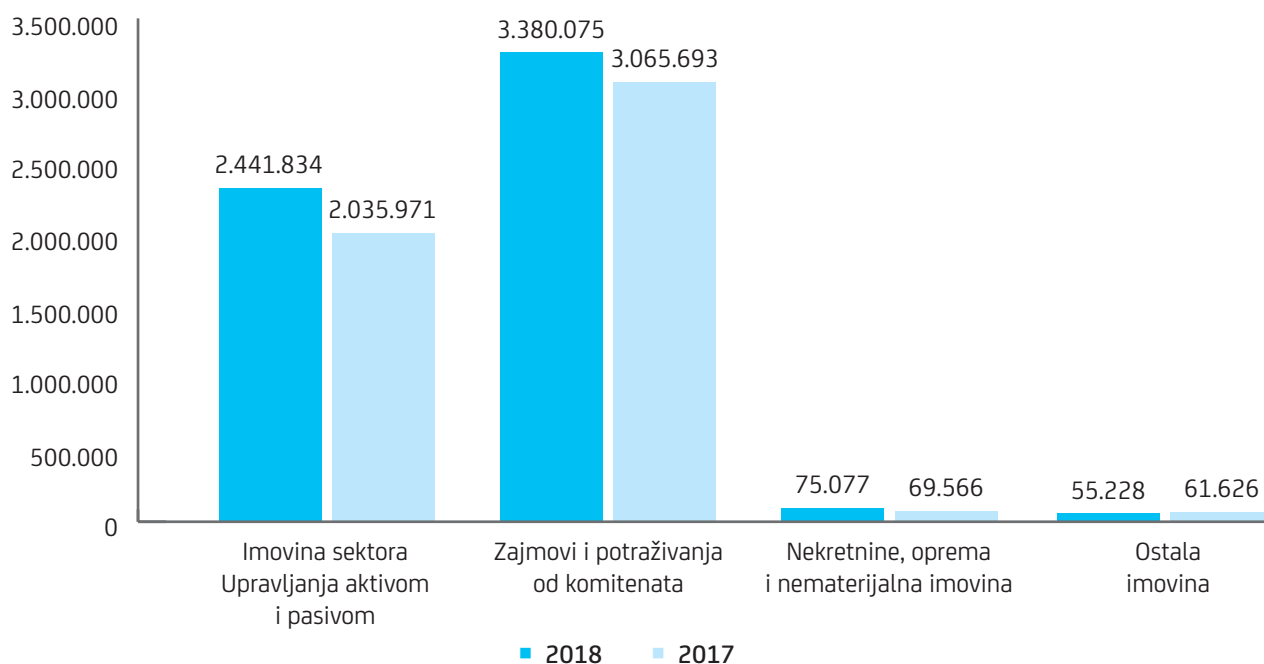

Imovina i obveze Banke

Imovina Banke

Imovina Banke na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 5.952,2 milijuna KM i bilježi povećanje od 719,4 milijuna KM (+13,7%) u odnosu na prethodnu godinu. Značajan rast imovine uglavnom je rezultat porasta imovine Upravljanja aktivom i pasivom (+405,7 milijuna KM/+19,9%) i rasta zajmova i potraživanja od komitenata koji bilježe rast od 314,4 milijuna KM (+10,3%), u odnosu na prethodnu godinu.

Struktura imovine Banke - usporedba s prošlom godinom u 000 KM

Imovina sektora Upravljanja aktivom i pasivom

Imovina sektora Upravljanja aktivom i pasivom sastoji se od: gotovine i ekvivalenata gotovine, obvezne pričuve i slobodnih sredstava kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, zajmova i potraživanja od banaka, te vrijednosnica.

Ova imovina čini 41,0% ukupne imovine Banke, i u odnosu na prethodnu godinu povećana je za 405,7 milijuna KM (+19,9%) te iznosi 2.441,2 milijuna KM.

Struktura ovih sredstava je sljedeća:

(u '000 KM)	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.	Promjena
Gotovina i ekvivalenti gotovine	746.453	933.214	(186.761)
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	484.141	416.710	67.431
Plasmani i zajmovi drugim bankama	718.686	275.882	442.804
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	491.946	409.716	82.230
	2.441.226	2.035.522	405.704

Banka je tijekom cijele godine održavala likvidnost znatno iznad zahtijevanih limita Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Zajmovi i potraživanja od komitenata

Struktura zajmova i potraživanja od komitenata Banke je sljedeća:

(u '000 KM)	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.	Promjena
Bruto zajmovi			
Pravne osobe	1.742.192	1.583.429	158.763
Građani	1.955.988	1.795.012	160.976
	3.698.180	3.378.441	319.739
Umanjenje vrijednosti			
Pravne osobe	194.727	197.518	(2.791)
Građani	123.378	115.230	8.148
	318.105	312.748	5.357
Neto zajmovi			
Pravne osobe	1.547.465	1.385.911	161.554
Građani	1.832.610	1.679.783	152.828
	3.380.075	3.065.693	314.381

Bruto zajmovi od komitenata, uključujući i potraživanja po financijskom najmu bilježe porast od 319,7 milijuna KM (+9,5%) na godišnjoj razini te s krajem 2018. godine iznose 3.698,2 milijuna KM.

Bruto zajmovi pravnim osobama (uključujući državne i javne institucije) na kraju 2018. godine iznose 1.742,2 milijuna KM i povećani su za 158,8 milijuna KM (+10,0%) unatoč i dalje prisutnom nedostatku kvalitetnih investicija na tržištu. Njihovo učešće u ukupnom portfelju iznosi 47,1% i povećano je u odnosu na prethodnu godinu za 0,2pp.

Bruto zajmovi građana na kraju 2018. godine iznose 1.956,0 milijuna KM i povećani su za 161,0 milijuna (+9,0%), kao rezultat prepoznavanja zahtjeva i potreba komitenata.

Njihovo učešće u ukupnom portfelju iznosi 52,9%.

U cjelokupnom portfelju zajmova građanima, najveći dio se odnosi na dugoročne nenamjenske zajmove (72,5%), dugoročne stambene zajmove (16,1%), te potraživanja po osnovu tekućih računa (6,2%) i zajmove po karticama (2,3%).

Dugoročni zajmovi pravnih osoba participiraju sa 64,0%, dok kratkoročni participiraju sa 36,0% u ukupnim bruto zajmovima pravnih osoba.

Umanjenje vrijednosti zajmova u odnosu na prethodnu godinu bilježi rast od 5,4 milijuna KM, pri čemu umanjene vrijednosti za zajmove građanima rastu za 8,1 milijuna KM, a umanjene vrijednosti za zajmove pravnim osobama padaju za 2,8 milijuna KM, u koja su uključena i umanjenja vrijednosti po financijskom najmu u iznosu od 24,0 milijuna KM.

Banka je kontinuirano usmjerena na očuvanje kvalitete kreditnog portfelja, stoga su neprihodujući zajmovi odgovarajuće praćeni i pokriveni rezervacijama.

Neto zajmovi komitenata iznose 3.380,1 milijuna KM i bilježe porast od 314,4 milijuna KM (+10,3%) u odnosu na prethodnu godinu i oni čine 56,8% ukupne imovine Banke, u koje su uključena i potraživanja po financijskom najmu u iznosu od 80,1 milijun KM.

Financijski pregled i pregled poslovanja (nastavak)

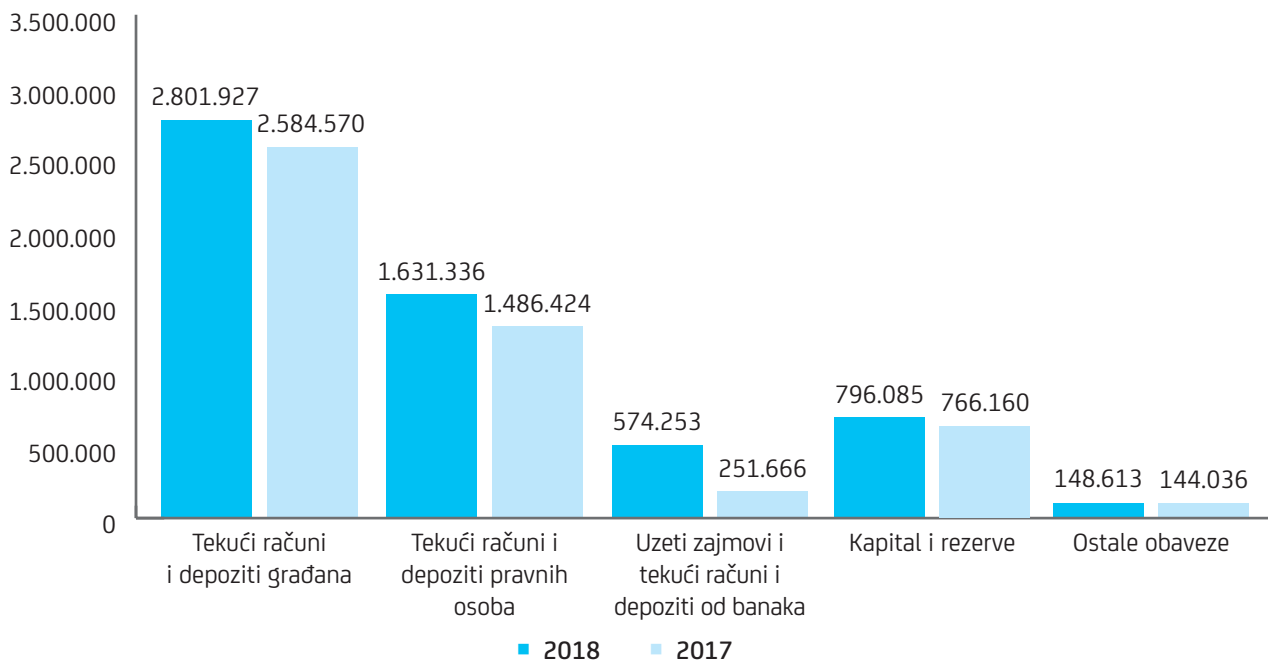
Pregled poslovanja Banke (nastavak)

Imovina i obveze Banke (nastavak)

Obveze Banke

Obveze, kapital i rezerve

Struktura obveza, kapitala i rezervi Banke – usporedba s prethodnom godinom u '000 KM

Tekući računi i depoziti komitenata

Tekući računi i depoziti komitenata na kraju 2018. godine iznose 4.433,3 milijuna KM i veći su 362,3 milijuna KM (8,9%) u odnosu na prethodnu godinu. Navedena pozicija predstavlja 74,5% ukupne pasive Banke.

Tekući računi i depoziti pravnih osoba (uključujući državne i javne institucije) iznose 1.631,3 milijuna KM i veći su za 144,9 milijun KM (9,7%) u odnosu na prethodnu godinu. Njihovo učešće u ukupnim tekućim računima i depozitima komitenata iznosi 36,8%.

Učešće sredstava po viđenju u ukupnim depozitima pravnih osoba (uključujući državne i javne institucije) iznosi 91,8%, a oročenih 8,2%.

Tekući računi, štednja i oročeni depoziti građana na kraju 2018. godine iznose 2.801,9 milijuna KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 217,4 milijuna KM (+8,4%). Njihovo učešće u ukupnim tekućim računima i depozitima komitenata iznosi 63,2%. U ukupnim depozitima građana oročeni depoziti čine 38,1%, a depoziti po viđenju 61,9%.

Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi

Tekući računi i depoziti banaka na kraju 2018. godine iznose 539,1 milijuna KM, te su povećani za 352,0 milijuna KM (+188,2%) u odnosu na prethodnu godinu.

Uzeti zajmovi Banke na kraju 2018. godine iznose 35,2 milijuna KM i manji su za 29,5 milijuna KM u odnosu na prethodnu godinu, uslijed servisiranja redovnih obveza po kreditima.

Uzeti zajmovi su obveze prema UniCredit SPA, UniCredit Bank Austria AG, EBRD¹, KfW², IFC³.

Učešće depozita banaka u ukupnoj pasivi Banke iznosi 9,1%, dok učešće uzetih zajmova iznosi 0,6%. U odnosu na prethodnu godinu učešće depozita banaka i uzetih zajmova u ukupnoj pasivi Banke veće je za 4,9 pp.

Kapital i rezerve

Kapital Banke iznosi 796,1 milijun KM, što predstavlja povećanje od 29,9 milijuna KM u odnosu na kraj prethodne godine i rezultat je uključivanja ostvarene dobiti za tekuću godinu u kapital Banke, te isplate dividende dioničarima Banke u iznosu od 67,7 milijuna KM.

¹ European Bank for Reconstruction and Development

² Kreditanstalt fuer Wiederaufbau

³ International Finance Corporation

U ukupnim izvorima financiranja kapital i rezerve sudjeluju sa 13,5%.

Stopa adekvatnosti kapitala po metodologiji lokalnog regulatora iznosi 18,1% i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 1,7pp.

Ključni pokazatelji poslovanja

Pokazatelj profitabilnosti ROE iznosi 12,5% te bilježi rast u odnosu na prethodnu godinu (+0,4 pp).

ROA iznosi 2,0% i ista je u usporedbi s prošlom godinom.

Pokazatelj efikasnosti (trošak/prihod) iznosi 49,2% i bolji je za 2,1 pp radi ostvarenih većih prihoda.

Omjer neto kredita i depozita iznosi 76,2% te kontinuirano potvrđuje sposobnost održavanja visokog nivoa samoodrživosti odnosno financiranja kredita kroz vlastite izvore.

Profitabilnost po zaposlenom (bruto operativna dobit po broju zaposlenih) iznosi 102,8 tisuća KM i bilježi povećanje u odnosu na prethodnu godinu 10,0 tisuća KM, što je rezultat rasta bruto operativne dobiti i smanjenja broja zaposlenika.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

Rukovodstvo i organizacija upravljanja u 2018. godini

U skladu s odredbama Zakona o bankama, Zakona o gospodarskim društvima i Statuta Banke, organi upravljanja Bankom su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke.

Skupština Banke

Skupština Banke je najviši organ upravljanja Bankom. Skupštinu Banke čine dioničari Banke.

Način rada i donošenja odluka Skupštine reguliran je Poslovnikom o radu Skupštine dioničara Banke.

Revidirana financijska izvješća bit će predložena na usvajanje dioničarima na Skupštini Banke.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Banka je imala 36 dioničara. Najveći dioničar je Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska sa 118,189 običnih dionica i 176 prioriternih kumulativnih dionica što predstavlja 99,3% dioničkog kapitala Banke.

Dionički kapital Banke utvrđen je u iznosu od KM 119.195.000, a dijeli se na: 119.011 običnih dionice serije „A“, nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici i 184 prioriternu kumulativnu di-

onice serije "D" nominalne vrijednosti 1.000 KM po jednoj dionici.

Obična dionica serije „A“ daje pravo na jedan glas u Skupštini Banke, pravo upravljanja Bankom na način utvrđen Statutom, pravo učešća u dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i druga prava utvrđena Statutom i zakonom.

Prioritetna kumulativna dionica serije „D“ daje pravo prvenstvene naplate dividende iz dobiti Banke razmjerno nominalnoj vrijednosti dionice i pravo prvenstvene naplate u slučaju stečaja ili likvidacije Banke iz neraspoređenog dijela stečajne odnosno likvidacijske mase.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Banke i rad Uprave, utvrđuje poslovnu politiku, donosi opće interne akte Banke, poslovne i druge politike i procedure te odlučuje o pitanjima koja su određena zakonom, Statutom i drugim aktima Banke. Nadzorni odbor ima 7 članova koje biraju dioničari na Skupštini dioničara Banke na razdoblje od 4 godine.

Način rada i donošenja odluka Nadzornog odbora reguliran je Poslovnikom o radu Nadzornog odbora Banke.

Članovi Nadzornog odbora Banke u 2018. godini su:

1.	Miljenko Živaljić	Predsjednik	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska
2.	Claudio Cesario	Zamjenik predsjednika	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska
3.	Marko Remenar	Član	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska
4.	Dijana Hrastović	Član	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska
5.	Helmut Franz Haller	Član	UniCredit S.p.A, podružnica Beč, Austrija
6.	Jasna Mandac	Član (do 18. siječnja 2018. godine)	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska
	Dražena Gašpar	Član (od 19. siječnja 2018. godine)	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska
7.	Georg Günther Horndasch	Član (do 18. siječnja 2018. godine)	UniCredit S.p.A, podružnica München, Njemačka
	Danimir Gulin	Član (od 19. siječnja 2018. godine)	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska

Uprava Banke

Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem Banke.

Upravu Banke čine predsjednik i članovi Uprave u skladu sa Zakonom o bankama, koje imenuje Nadzorni odbor, uz prethodno

prihvaćenu suglasnost Agencije za bankarstvo Federacije BiH. Mandat direktora je 4 godine.

Način rada i donošenja odluka Uprave reguliran je Poslovnikom o radu Uprave Banke.

Članovi Uprave Banke u 2018. godini su:

1.	Dalibor Čubela	Predsjednik Uprave
2.	Slaven Rukavina	Član Uprave za Maloprodaju
3.	Igor Bilandžija	Član Uprave za Korporativno i investicijsko bankarstvo
4.	Amina Mahmutović	Član Uprave za Upravljanje rizicima
5.	Davor Pavlič	Član Uprave za Podršku bankarskom poslovanju (do 28. veljače 2018. godine)
6.	Viliam Pätoprstý	Član Uprave za Upravljanje financijama

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju je odgovoran za nadzor provođenja i angažiranja vanjske revizorske tvrtke koja će obaviti reviziju godišnjih financijskih izvješća i nadzor rada interne revizije, uključujući kontrolu

godišnjeg obračuna. Odbor za reviziju ima 5 članova koje imenuje Nadzorni odbor na razdoblje od 4 godine.

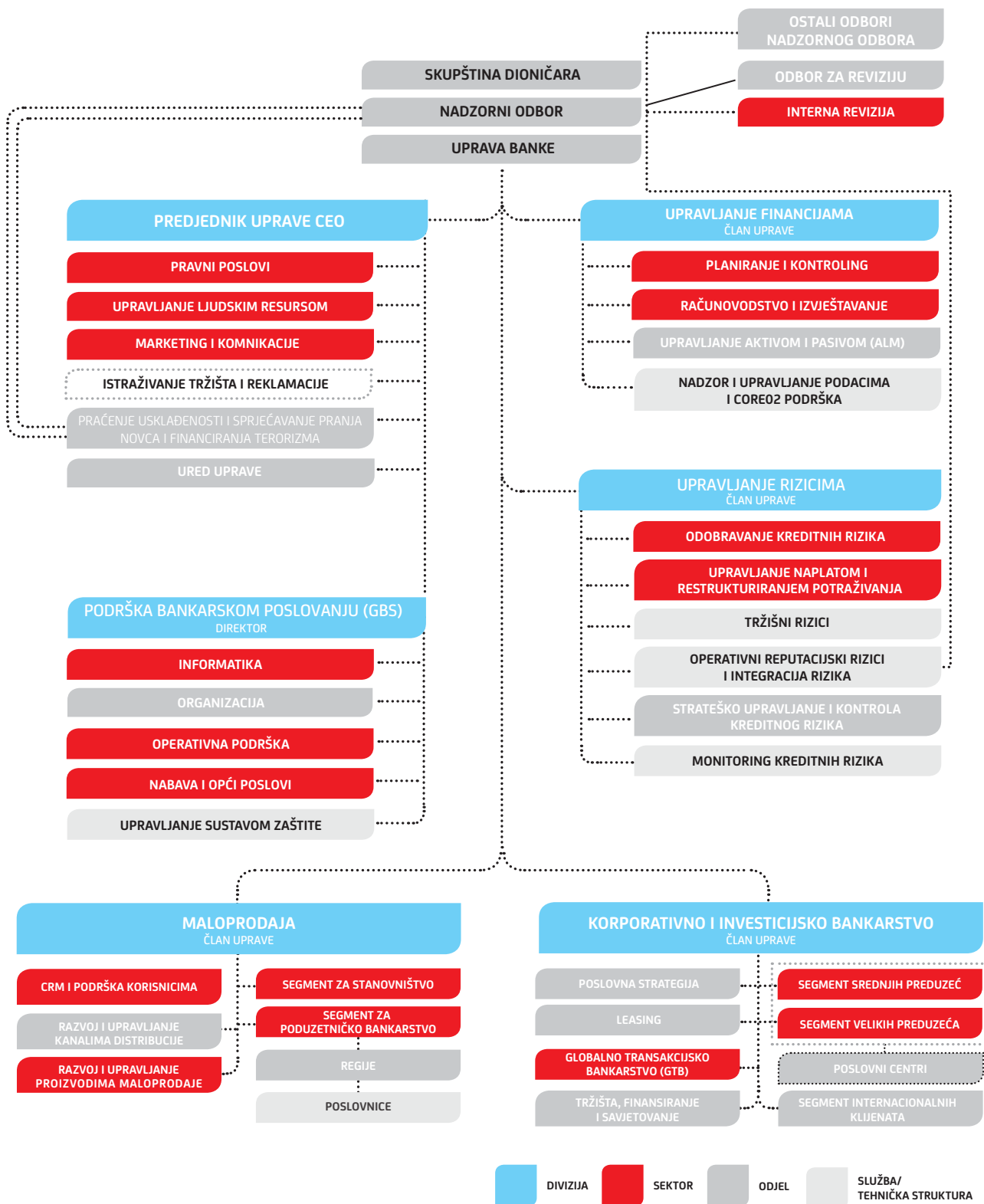
Način rada Odbora za reviziju reguliran je Poslovníkom o radu Odbora za reviziju.

Članovi Odbora za reviziju u 2018. godini su:

1.	Danimir Gulin (do 18. siječnja 2018. godine)	Predsjednik
	Mirjana Hladika (od 19. siječnja 2018. godine)	Predsjednik
2.	Marijana Brcko (do 18. siječnja 2018. godine)	Član
	Antonija Matošin (od 19. siječnja 2018. godine)	Član
3.	Ante Križan (novi mandat od 19. siječnja 2018. godine)	Član
4.	Hrvoje Matovina (do 18. siječnja 2018. godine)	Član
5.	Christian Pieschel (do 18. siječnja 2018. godine)	Član

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Organizacijska struktura Banke na dan 31. prosinca 2018. godine – podjela na ključne organizacijske dijelove Banke:

Zaposlenici

Banka na dan 31. prosinca 2018. godine ima 1.250 zaposlenika.

Banka provodi politiku kontinuiranog usavršavanja i interne mobilnosti radnika s ciljem prilagodbe Banke zahtjevima regulatora, te ekonomskom okruženju, novoj konkurenciji i tehnološkim inovacijama, koji utječu na samo poslovanje Banke. Današnje izazovno poslovno okruženje i povećana kompleksnost zahtijevaju proaktivan pristup i dinamičnu organizaciju Banke, što stavlja zaposlenike na prvo mjesto, kao i brigu o njihovom razvoju i naknadama. S tim ciljem, Banka kontinuirano radi na pojednostavljenju procesa upravljanja radnom uspješnošću, te na poticanju kulture pravovremene povratne informacije.

Ulažemo u programe razvoja u cilju unaprjeđenja profesionalnih vještina zaposlenika, kao i kvalitete i odgovornosti rukovoditelja. Vjerujemo da je različitost na svim nivoima naše organizacije od suštinske važnosti za generiranje vrijednosti za zaposlenike, klijente, zajednicu i vlasnike. Naša raznolika radna snaga omogućuje nam bolje razumijevanje različitih kultura, poslovnih prilika i potreba klijenata. Zbog toga nastavljamo ulagati u izgradnju kulture inkluzije kroz promicanje jednakosti spolova, te poštivanje dobne razlike.

Po rezultatima istraživanja organizacijske klime zaposlenici kontinuirano iskazuju visoko zadovoljstvo radom, te visoku stopu predanosti i posvećenosti u radu. Kontinuirano i predano iznalazimo rješenja koja pozitivno utječu na zadovoljstvo zaposlenika poslom, njihovu motiviranost i lojalnost. Obrazovanje zaposlenika i jačanje njihovih kompetencija uvijek su na prvom mjestu.

Nagrađivanje

Podrška strategiji Banke je i nagrađivanje zaposlenika. Kroz sustav varijabilnog nagrađivanja, pravo na varijabilnu nagradu može ostvariti svaki zaposlenik Banke, pri čemu se nagrađivanje realizira ovisno o: individualnoj uspješnosti zaposlenika, uspješnosti organizacijske jedinice, te konačno i uspješnosti Banke i Grupe UniCredit u cjelini.

Kako bi se osiguralo održivo varijabilno nagrađivanje, s ključnim ciljem motivacije i zadržavanja zaposlenih, definirane su jasne i transparentne smjernice za određivanje varijabilne nagrade.

Sustav nagrađivanja kontinuirano se revidira i unaprjeđuje te usklađuje s važećim regulatornim zahtjevima koji ograničavaju preuzimanje rizika do nivoa koji ne prelazi nivo prihvatljiv za Banku.

Značajni dioničari

Na dan 31. prosinca 2018. godine, Banka je imala sljedeću strukturu dioničara:

Dioničar	% sudjelovanja svih dionica u vlasništvu	Iznos kapitala u '000 KM
1 Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Hrvatska	99,30%	118.365
2 Ostali dioničari	0,70%	830
UKUPNO	100,00%	119.195

Odgovornost za financijska izvješća

Uprava Banke je dužna osigurati da za svako financijsko razdoblje financijska izvješća budu sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja („MSFI“), koji pružaju istinit i fer pregled stanja u UniCredit Bank d.d. Mostar (Banka) i njenog pridruženog društva (zajedno: Grupa), kao i njene rezultate poslovanja za navedeno razdoblje. MSFI je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Banka i Grupa u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga pri sastavljanju financijskih izvješća i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvješća obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvješćima, te
- sastavljanje financijskih izvješća pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti poslovati nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Banke i Grupe. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijska izvješća budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke i Grupe te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Predsjednik Uprave
Dalibor Čubela

Član Uprave za upravljanje financijama
Viliam Pätoprstý

UniCredit Bank d.d. Mostar
Kardinala Stepinca b.b.
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina

14. veljača 2019. godine

Izješće neovisnog revizora

Dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih odvojenih financijskih izvješća UniCredit Bank d.d. Mostar („Banka“) i konsolidiranih financijskih izvješća Grupe UniCredit Bank d.d. („Grupa“), koji obuhvaćaju odvojeno i konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine, odvojeno i konsolidirano izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, odvojeno i konsolidirano izvješće o promjenama na kapitalu i odvojeno i konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima za godinu koja je tada završila, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih bilješki.

Prema našem mišljenju, priložena odvojena i konsolidirana financijska izvješća fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine i njihovu financijsku uspješnost te njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u našem izvješću u odjeljku Odgovornosti Revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvješća. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvješća tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvješća kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

1. Umanjenje knjigovodstvene vrijednosti zajmova i potraživanja

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je MSFI 9 – "Financijski instrumenti" koji danom stupanja na snagu 1. siječnja 2018. godine zamjenjuje "MRS 39 – Financijski instrumenti".

Ključne promjene koje proizlaze iz usvajanja MSFI-ja 9 su da se kreditni gubici Grupe sada temelje na očekivanim gubicima, a ne na modelu nastalog gubitka, te na promjeni klasifikacije i mjerenja financijske imovine i obveza Grupe, koji su detaljno opisani u Bilješci 2.3.1 uz konsolidirana financijska izvješća.

Na dan 31. prosinca 2018. godine bruto zajmovi i potraživanja Grupe iznose 3.698.180 tisuće KM a pripadajuća umanjena vrijednosti iznose 318.105 tisuće KM. Politika umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja prikazana je u računovodstvenim politikama u Bilješci 2.11.2 uz konsolidirana financijska izvješća.

Grupa koristi značajne prosudbe koristeći subjektivne pretpostavke o tome kada i koje iznose treba evidentirati kao umanjene vrijednosti zajmova, kao i procjenu iznosa umanjenja vrijednosti za zajmove i potraživanja. Budući da zajmovi i potraživanja čine najveći dio imovine Grupe, a zbog važnosti prosudbi korištenih u klasificiranju zajmova i potraživanja u različitim fazama propisanim u MSFI-ju 9 i određivanju povezanih zahtjeva za umanjene, ovo područje revizije smatra se ključnim revizijskim rizikom.

Ključna područja prosudbe uključuju:

- Tumačenje zahtjeva za utvrđivanje umanjenja vrijednosti primjenom MSFI-ja 9, što se odražava u modelu očekivanog kreditnog gubitka Banke.
- Identifikacija izloženosti sa značajnim pogoršanjem kreditne kvalitete.
- Pretpostavke korištene u modelu očekivanog kreditnog gubitka, kao što su financijsko stanje druge ugovorne strane, očekivani budući novčani tokovi i makroekonomski čimbenici u budućnosti (npr. stope nezaposlenosti, kamatne stope, rast bruto domaćeg proizvoda, cijene nekretnina).
- Potreba primjene dodatnih slojeva kako bi se odrazili trenutni ili budući vanjski čimbenici koji nisu prikladno obuhvaćeni očekivanim modelom kreditnog gubitka.

Izješće neovisnog revizora (nastavak)

Dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije

U pogledu klasifikacije i mjerenja financijske imovine i financijskih obveza, naši revizijski postupci sadržavali su slijedeće:

- Pročitali smo klasifikaciju i mjerenje financijske imovine i financijskih obveza Grupe na temelju MSFI-ja 9 i usporedili je sa zahtjevima MSFI-ja 9;
- Stekli smo razumijevanje i provjerili ocjenu poslovnog modela Grupe i test ugovornih novčanih tokova, koji dovode do novčanih tokova koji predstavljaju „isključivo plaćanje glavnice i kamata“ [SPPI test]; i
- Provjerili smo prikladnost usklađenja početnih stanja.

U vezi metodologije umanjenja vrijednosti, naši revizijski postupci sadržavali su slijedeće:

- Pročitali smo politiku umanjenja vrijednosti Grupe na temelju MSFI-ja 9 i usporedili je s zahtjevima MSFI-ja 9;
- Stekli smo razumijevanje ključnih kreditnih procesa Grupe koji se sastoje u odobravanju i praćenju, te testirali operativnu učinkovitost ključnih kontrola nad tim procesima;
- Procijenili smo dizajn i testirali operativnu učinkovitost relevantnih kontrola nad:
 - a. Podacima koji se koriste za utvrđivanje umanjenja vrijednosti, uključujući transakcijske podatke zabilježene pri odobravanju kredita, tekuće interne procjene kreditne kvalitete, pohranu datuma i sučelja s očekivanim modelom kreditnog gubitka.
 - b. Modelom očekivanog kreditnog gubitka, uključujući izradu i odobravanje modela, stalno praćenje/validaciju, upravljanje modelom i matematičku točnost.
- Za izloženosti za koje je utvrđeno da su pojedinačno umanjene, testirali smo uzorak zajmova i potraživanja, te ispitali procjenu rukovodstva o budućim novčanim tokovima, procijenili njihovu opravdanost i provjerili rezultirajući izračun umanjenja; i
- Za umanjenja vrijednosti za izloženosti klasificirane kao Faza 1 i Faza 2, dobili smo razumijevanje metodologije umanjenja vrijednosti Grupe, ocijenili razumnost pretpostavki i dostatnost podataka koje koristi uprava.
- Provjerili smo prikladnost utvrđivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i rezultirajuće osnove za razvrstavanje izloženosti u različite faze;
- Za uzorak izloženosti, provjerili smo prikladnost klasifikacije po fazama Grupe;
- Provjerili smo i razumjeli ključne izvore podataka i pretpostavke za podatke korištene u modelima očekivanog gubitka (ECL) koje Grupa koristi za određivanje umanjenja vrijednosti;
- Za pretpostavke koje se odnose na budućnost, a koje je koristila uprava Grupe u izračunima ECL-a, održali smo razgovore s upravom i potvrdili pretpostavke koristeći javno dostupne informacije;
- Za uzorak izloženosti, provjerili smo prikladnost utvrđivanja izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, uključujući razmatranje potraživanja i otplata u novčanim tokovima i rezultirajućih aritmetičkih izračuna;
- Za vjerojatnost neplaćanja (PD) koja se koristi u izračunima ECL-a provjerili smo izračunavanje PD-a kroz ciklus (TTC) i provjerili prikladnost razvoja PD u određenom trenutku (PIT);
- Provjerili smo izračun gubitka uslijed neispunjavanja obveza (LGD) koji Grupa koristi u izračunu ECL-a, uključujući prikladnost korištenja kolaterala i dobivene aritmetičke izračune;
- Provjerili smo potpunost zajmova i potraživanja, izvanbilančnih stavki i ostale financijske imovine uključene u izračun ECL-a na dan 31. prosinca 2018. godine; Razumjeli smo teoretsku ispravnost i testirali matematički integritet modela;
- Za podatke iz vanjskih izvora, razumjeli smo proces odabira takvih podataka, njegovu važnost za Grupu i kontrole i upravljanje nad tim podacima;
- Tamo gdje je to bilo relevantno, koristili smo stručnjake za informacijski sustav da bismo stekli uvjerenje u integritet podataka;
- Provjerili smo konzistentnost različitih ulaznih podataka i pretpostavki koje je rukovodstvo Grupe koristilo za utvrđivanje umanjenja vrijednosti; i
- Provjerili smo prikladnost usklađenja početnih stanja.

Procijenili smo objave finansijskih izvješća koje proizlaze iz usvajanja MSFI-ja 9 kako bismo utvrdili jesu li u skladu sa zahtjevima Standarda. Pogledajte računovodstvene politike, ključne računovodstvene procjene i prosudbe, objave zajmova i potraživanja i upravljanje kreditnim rizikom u Bilješkama 2., 20. i 36. uz konsolidirana finansijska izvješća.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju finansijska izvješća i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvješćima ne obuhvaća ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvješća, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvješćima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Godišnjeg izvješća obavili smo postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim odvojenim i konsolidiranim finansijskim izvješćima.
- 2) Godišnje izvješće pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Banke i Grupe i njihova okruženja stečenog u okviru revizije odvojenih i konsolidiranih finansijskih izvješća, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za odvojena i konsolidirana finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvješća u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvješća koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili grešaka.

U sastavljanju odvojenih i konsolidiranih finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili Grupu ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor odgovoran je za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg su ustanovile Banka i Grupa.

Odgovornost Revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevarama može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.

Izvješće neovisnog revizora (nastavak)

Dioničarima UniCredit Bank d.d. Mostar (nastavak)

Odgovornost Revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvješća (nastavak)

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i/ili Grupa prekinu s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidiranih financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojena i konsolidirana financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Banke i Grupe kako bi izrazili mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvješćima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i obavljanje revizije grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvješća tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

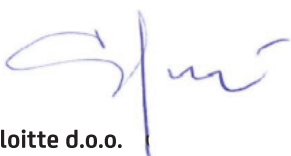
Izješćivanje u skladu s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Prema zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, član 44., Banka dostavlja konsolidirana i odvojena izvješća Finansijsko-informatičkoj agenciji („FIA“) u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije koje banke dostavljaju Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/10).

Uprava Banke je izradila obrasce koji su prikazani kao dodatak ovim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvješćima na stranicama 132. do 147., a sadrže konsolidirano i odvojeno izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine i konsolidirano i odvojeno izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je tada završila, te ne predstavljaju sastavni dio konsolidiranih i odvojenih financijskih izvješća koji su prikazani na stranicama 34. do 40. Financijske informacije predstavljene u priloženim obrascima su izvedene iz osnovnih financijskih izvješća Banke i Grupe.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvješćem neovisnog revizora je Adna Valjevac.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c,
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
14. veljača 2019. godine

Adna Valjevac, ovlašteni revizor

Jačanje i optimizacija kapitala

Održavat ćemo jaku poziciju kapitala ostvarivanjem stabilne dobiti. Potvrđujemo limit MDA (ograničenje raspodjele dobiti). Grupa je ostvarila dobre rezultate u EBA-inom testiranju stresa, sa trećim najvećim omjerom CET1 među sistemskim bankama u eurozoni.

Izveštće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Bilješke	Grupa 2018.	Banka 2018.	Grupa 2017.	Banka 2017.
Prihodi od kamata	6	187.480	187.480	190.917	190.917
Rashodi od kamata	7	(22.596)	(22.596)	(28.639)	(28.639)
Neto prihod od kamata		164.884	164.884	162.278	162.278
Prihodi od naknada i provizija	8	74.165	74.165	68.713	68.713
Rashodi od naknada i provizija	9	(3.806)	(3.806)	(3.437)	(3.437)
Neto prihod od naknada i provizija		70.359	70.359	65.276	65.276
Prihod od dividendi		224	224	106	106
Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	10	14.065	14.065	10.436	10.436
Ostali prihodi	11	3.169	3.169	1.919	1.919
Prihod iz redovnog poslovanja		252.701	252.701	240.015	240.015
Amortizacija	23, 24, 25	(10.374)	(10.374)	(9.818)	(9.818)
Troškovi poslovanja	12	(113.862)	(113.862)	(113.206)	(113.206)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i poreza na dobit		128.465	128.465	116.991	116.991
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja, neto	13	(18.338)	(18.338)	(15.440)	(15.440)
Udio u dobiti pridruženih društava	22	88	-	134	-
Dobit prije oporezivanja		110.215	110.127	101.685	101.551
Porez na dobit	14	(12.917)	(12.917)	(12.020)	(12.020)
NETO DOBIT		97.298	97.210	89.665	89.531

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Bilješke	Grupa 2018.	Banka 2018.	Grupa 2017.	Banka 2017.
Dobit za godinu		97.298	97.210	89.665	89.531
Ostala sveobuhvatna dobit:					
Stavke koje će biti naknadno reklasificirane u račun dobiti ili gubitka kada budu zadovoljeni specifični uvjeti:					
Bruto promjena fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(223)	(223)	1.919	1.919
Odgođeni porez	14	22	22	(190)	(190)
Promjene umanjjenja vrijednosti po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(695)	(695)	-	-
Stavke koje mogu biti naknadno reklasificirane u račun dobiti ili gubitka:					
Tečajne razlike po osnovu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		1	1	(20)	(20)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit		(895)	(895)	1.709	1.709
UKUPNO SVEOBUHvatNA DOBIT		96.403	96.315	91.374	91.240
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u KM)	32	818,08	817,34	753,89	752,77

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća

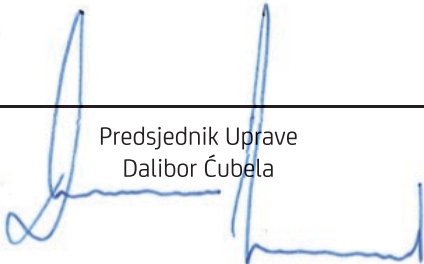
Izvešće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Bilješke	Grupa 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2018.	Grupa 31. prosinac 2017.	Banka 31. prosinac 2017.
IMOVINA					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	15	746.453	746.453	933.214	933.214
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	16	484.141	484.141	416.710	416.710
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	17	718.686	718.686	275.882	275.882
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	18	491.946	491.946	409.716	409.716
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	19	608	608	449	449
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku	20	3.380.075	3.380.075	3.065.693	3.065.693
Ostala imovina i potraživanja	21	54.768	54.768	61.166	61.166
Ulaganja u pridružena društva	22	855	460	767	460
Ulaganja u investicijske nekretnine	23	881	881	898	898
Nekretnine i oprema	24	56.836	56.836	54.343	54.343
Nematerijalna imovina	25	17.360	17.360	14.325	14.325
UKUPNO IMOVINA		5.952.609	5.952.214	5.233.163	5.232.856
OBVEZE					
Tekući računi i depoziti banaka po amortiziranom trošku	26	539.098	539.098	187.061	187.061
Tekući računi i depoziti od komitenata po amortiziranom trošku	27	4.433.263	4.433.263	4.070.994	4.070.994
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	19	515	515	994	994
Zajmovi	28	35.155	35.155	64.605	64.605
Ostale obveze	29	111.632	111.632	109.406	109.406
Rezerviranja za obveze i troškove	30	34.009	34.009	31.115	31.115
Tekuća porezna obveza	14	1.027	1.027	1.202	1.202
Odgodena porezna obveza	14	1.430	1.430	1.319	1.319
UKUPNO OBVEZE		5.156.129	5.156.129	4.466.696	4.466.696
KAPITAL					
Dionički kapital	31	119.195	119.195	119.195	119.195
Trezorske dionice		(81)	(81)	(81)	(81)
Dionička premija		48.317	48.317	48.317	48.317
Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice		2.344	2.344	1.700	1.700
Revalorizacijske rezerve po aktuarskoj dobiti/gubitku		58	58	(64)	(64)
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		20.337	20.337	20.682	20.682
Zadržana dobit		606.310	605.915	576.718	576.411
UKUPNO KAPITAL		796.480	796.085	766.467	766.160
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		5.952.609	5.952.214	5.233.163	5.232.856

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Potpisali za i u ime Uprave dana 14. veljače 2019. godine:

Predsjednik Uprave
Dalibor Čubela

Član Uprave za upravljanje financijama
Viliam Pätoprstý

Izvjешće o novčanim tijekovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

	Banka i Grupa 2018.	Banka i Grupa 2017.
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti		
Naplaćena kamata	187.201	190.767
Naplaćene provizije i naknade	74.336	68.709
Plaćena kamata	(26.548)	(32.619)
Plaćene provizije i naknade	(3.806)	(2.844)
Plaćeni troškovi poslovanja	(105.525)	(109.412)
Neto primici od trgovanja	14.065	10.434
Ostali primici	1.214	1.791
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti prije promjena u poslovnoj imovini i poslovnim obvezama	140.937	126.826
(Povećanje) / smanjenje operativne imovine:		
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	(68.544)	(50.331)
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	(441.887)	(6.752)
Zajmovi i potraživanja od komitenata i financijskog najma po amortiziranom trošku	(328.518)	(182.668)
Ostala imovina	5.980	(9.502)
Neto povećanje operativne imovine	(832.969)	(249.253)
Povećanje / (smanjenje) operativnih obveza:		
Tekući računi i depoziti kod banaka	351.926	319
Tekući računi i depoziti od komitenata	358.915	518.676
Ostale obveze	(4.880)	(125)
Neto povećanje operativnih obveza	705.961	518.870
Neto povećanje gotovine iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit	13.929	396.443
Plaćeni porez na dobit	(13.092)	(12.094)
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti	837	384.349
Novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti		
Stjecanje nekretnina i opreme	(8.728)	(9.349)
Primici od prodaje nekretnina i opreme	321	128
Stjecanje nematerijalne imovine	(7.159)	(4.876)
Primici od otkupa financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	69.742	140.931
Stjecanje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(147.257)	(119.123)
Isplata dividendi	(67.706)	(37.050)
Primici od dividendi	224	106
Neto gotovina korištena u ulagačkim aktivnostima	(160.563)	(29.233)

Izvešće o novčanim tijekovima za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

	Banka i Grupa 2018.	Banka i Grupa 2017.
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti		
Primici od kamatonosnih pozajmica	-	11.735
Otplata kamatonosnih pozajmica	(29.395)	(185.110)
Neto gotovina korištena u financijskim aktivnostima	(29.395)	(173.375)
Neto (odljev) / priljev gotovine	(189.121)	181.741
Učinci promjene deviznog tečaja na gotovinu i ekvivalente gotovine	2.475	(5.010)
Neto (smanjenje) / povećanje gotovine i ekvivalenata gotovine	(186.646)	176.731
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	933.214	745.515
Novac stečen od ovisnog društva	-	10.968
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	746.568	933.214

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Banka	Dionički kapital	Treznorske dionice	Dionička premija	Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice	Rezerva fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	119.195	(81)	48.317	(89)	16	20.682	523.189	711.229
Efekte sticanja ovisnog društva	-	-	-	-	-	-	742	742
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	89.531	89.531
Promjena financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	2.008	-	-	-	2.008
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	(89)	-	-	(89)
Tečajne razlike po osnovu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(20)	-	-	-	(20)
Odgodeni porez po rev. rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (Bilješka 14.)	-	-	-	-	9	-	-	9
Odgodeni porez po financijskoj imovini raspoloživoj za prodaju (Bilješka 14.)	-	-	-	(199)	-	-	-	(199)
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	<i>1.789</i>	<i>(80)</i>	-	-	<i>1.709</i>
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	1.789	(80)	-	89.531	91.240
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	(37.050)	(37.050)
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	119.195	(81)	48.317	1.700	(64)	20.682	576.411	766.160
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	97.210	97.210
Promjena računovodstvene politike (Bilješka 2.3.1)	-	-	-	-	-	(345)	-	(345)
Prva primjena MSFI 9 vrijednosni papiri	-	-	-	1.661	-	-	-	1.661
Trošak rezerviranja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(695)	-	-	-	(695)
Tečajne razlike financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	1	-	-	-	1
Promjena financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(359)	-	-	-	(359)
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	136	-	-	136
Odgodeni porez po rev. rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (Bilješka 14.)	-	-	-	-	(14)	-	-	(14)
Odgodeni porez po financijskoj imovini kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 14.)	-	-	-	36	-	-	-	36
<i>Promjene direktno u kapitalu</i>	-	-	-	<i>1.661</i>	-	<i>(345)</i>	-	<i>1.316</i>
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	<i>(1.017)</i>	<i>122</i>	-	-	<i>(895)</i>
Ukupno promjene	-	-	-	644	122	(345)	97.210	97.631
Isplata dividende za godinu	-	-	-	-	-	-	(67.706)	(67.706)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	119.195	(81)	48.317	2.344	58	20.337	605.915	796.085

Izveštće o promjenama na kapitalu za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

Grupa	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice	Rezerva fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	119.195	(81)	48.317	(89)	16	20.682	524.342	712.382
Efekt sticanja ovisnog društva	-	-	-	-	-	-	742	742
Neraspoređeni gubici stečenog ovisnog društva	-	-	-	-	-	-	(981)	(981)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	89.665	89.665
Promjena financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	2.008	-	-	-	2.008
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	(89)	-	-	(89)
Tečajne razlike po osnovu fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(20)	-	-	-	(20)
Odgodeni porez po rev. rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (Bilješka 14.)	-	-	-	-	9	-	-	9
Odgodeni porez po financijskoj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 14.)	-	-	-	(199)	-	-	-	(199)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	1.789	(80)	-	-	1.709
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	1.789	(80)	-	89.665	91.374
Isplata dividende za godinu	-	-	-	-	-	-	(37.050)	(37.050)
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	119.195	(81)	48.317	1.700	(64)	20.682	576.718	766.467
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	97.298	97.298
Promjena računovodstvene politike (Bilješka 2.3.1)	-	-	-	-	-	(345)	-	(345)
Prva primjena MSFI 9 vrijednosni papiri	-	-	-	1.661	-	-	-	1.661
Trošak rezerviranja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(695)	-	-	-	(695)
Tečajne razlike financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	1	-	-	-	1
Promjena financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	(359)	-	-	-	(359)
Promjena u fer vrijednosti po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	-	-	-	136	-	-	136
Odgodeni porez po rev. rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku (Bilješka 14.)	-	-	-	-	(14)	-	-	(14)
Odgodeni porez po financijskoj imovini po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 14.)	-	-	-	36	-	-	-	36
<i>Promjene direktno u kapitalu</i>	-	-	-	1.661	-	(345)	-	1.316
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	(1.017)	122	-	-	(895)
Ukupno promjene	-	-	-	(644)	122	(345)	97.298	97.719
Isplata dividende za godinu	-	-	-	-	-	-	(67.706)	(67.706)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	119.195	(81)	48.317	2.344	58	20.337	606.310	796.480

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještća.

Poboljšanje kvalitete aktive

Nastavljamo poboljšavati kvalitetu naše aktive kroz ublažavanje rizika bilance, u potpunosti slijedeći put ubrzanog smanjivanja našeg netemeljnog portfelja do 2021. godine. Pristup discipliniranog upravljanja rizikom jamči visok nivo ostvarenja u cijeloj Grupi.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

1. DRUŠTVO KOJE JE PREDMET IZVJEŠĆIVANJA

UniCredit Bank d.d. Mostar (u daljnjem tekstu: Banka) je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, u ulici Kardinala Stepinca b.b., Mostar. Banka pruža cjelokupnu paletu usluga koje uključuju poslovanje s građanima i pravnim osobama, riznično poslovanje te poslovanje financijskog najma. Banka je članica Grupe Zagrebačke banke (Zagrebačka banka d.d., banka sa sjedištem u Zagrebu u Republici Hrvatskoj, je matično društvo) i UniCredit Grupe. Krajnje matično društvo je UniCredit Bank SpA., banka sa sjedištem u Milanu u Italiji.

Banka je za 2018. godinu konsolidirala Izvješće o računu dobiti ili gubitka i izvješće o financijskom položaju pridruženog društva UniCredit Broker d.o.o. po metodi udjela (Grupa).

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1 Izjava o usklađenosti

Ova financijska izvješća su pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

2.2 Vremenska neograničenost poslovanja

Financijska izvješća su sačinjena pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka i Grupa biti sposobne realizirati potraživanja i podmiriti obveze u normalnom tijeku poslovanja.

2.3 Osnova prezentiranja

Financijska izvješća Banke i Grupe sačinjena su po načelu amortiziranog troška, s izuzetkom financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka odnosno po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit.

Povijesni trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obveza u redovnoj transakciji između sudionika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena izravno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obveza Banke i Grupe uzimaju se u obzir karakteristike imovine ili obveza koje bi sudionici na tržištu uzeli u obzir kod određivanja cijene imovine ili obveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim financijskim izvješćima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenje koje ima neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe financijskog izvješćivanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na Nivo 1, 2 ili 3 na temelju stupnja do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće promatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze kojima Banka i Grupa mogu pristupiti na datum mjerenja;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obveze, bilo direktno ili indirektno, i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obveze.

Financijska izvješća prezentirana su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke i Grupe. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje financijskih izvješća u skladu s MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su procjene promijenjene, te eventualno u budućim razdobljima ako utječu i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose objavljene u ovim financijskim izvješćima, objavljene su u Bilješki 4.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvješćima.

2.3.1 Promjena računovodstvene politike

Banka i Grupa su usvojile Međunarodni standard financijskog izvješćivanja 9: „Financijski instrumenti“ („MSFI 9“) s datumom prelaska 1. siječanj 2018. godine, što je rezultiralo promjenama u računovodstvenim politikama i usklađenjima iznosa prethodno prikazanim u financijskim izvješćima. Banka i Grupa nisu koristile ranu primjenu navedenog standarda.

Kao što je zabranjeno prijelaznim mjerama MSFI 9, Banka i Grupa nisu izmijenile usporedne iznose. Na datum prelaska, sva usklađenja neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i obveza su priznata u početnom stanju kroz zadržanu dobit i ostale rezerve u tekućem periodu.

U skladu s navedenim, za napomene za objavljivanje, naknadne izmjene MSFI 7 objava su također usvojene u tekućem razdoblju. Napomene za objave za usporedna razdoblja se ponavljaju na način kako je objavljeno u prethodnom periodu.

Usvajanje MSFI 9 je rezultiralo izmjenama u računovodstvenim politikama za priznavanje, klasifikaciju i mjerenje financijske imovine i financijskih obveza kao i umanjenja vrijednosti financijske imovine. MSFI 9 standard je također značajno uticao na izmjene drugih standarda koji definiraju financijske instrumente kao što je MSFI 7. U nastavku ispod su prikazani efekti prelaska standarda MRS 39 na MSFI 9.

Klasifikacija i mjerenje financijskih instrumenata

Financijski instrumenti	MRS 39		MSFI 9	
	Kategorija mjerenja	Neto iznos 31. prosinac 2017.	Kategorija mjerenja	Neto iznos 1. siječanj 2018.
Gotovina i ekvivalenti gotovine	Po trošku amortizacije (zajmovi i potraživanja)	933.214	Po trošku amortizacije	933.160
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	Po trošku amortizacije (zajmovi i potraživanja)	416.710	Po trošku amortizacije	415.115
Zajmovi i potraživanja od banaka	Po trošku amortizacije (zajmovi i potraživanja)	275.882	Po trošku amortizacije	275.745
Zajmovi i potraživanja od komitenata	Po trošku amortizacije (zajmovi i potraživanja)	2.980.857	Po trošku amortizacije	
Zajmovi i potraživanja od komitenata	Po trošku amortizacije (zajmovi i potraživanja)	84.836	Po trošku amortizacije	3.067.917
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	FVOCI (raspoloživo za prodaju)	409.716	FVOCI	409.716
Financijska imovina po fer vrijednosti	Kroz račun dobiti ili gubitka	449	Kroz račun dobiti ili gubitka	449
Ostala imovina i potraživanja	Po trošku amortizacije	61.166	Po trošku amortizacije	61.396
Tekući računi i depoziti banaka po amortiziranom trošku	Po trošku amortizacije	187.061	Po trošku amortizacije	187.061
Tekući računi i depoziti komitenata	Po trošku amortizacije	4.070.994	Po trošku amortizacije	4.070.994
Financijske obveze po fer vrijednosti	Kroz račun dobiti ili gubitka	994	Kroz račun dobiti ili gubitka	994
Zajmovi	Po trošku amortizacije	64.605	Po trošku amortizacije	64.605
Ostale obveze	Po trošku amortizacije	109.406	Po trošku amortizacije	109.406
Rezervacije za obveze i troškove	Po trošku amortizacije	19.350	Po trošku amortizacije	18.702

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.3 Osnova prezentiranja (nastavak)

2.3.1 Promjena računovodstvene politike (nastavak)

Pozicije izvješća o financijskom položaju

Reklasifikacije	Stanje 31. prosinac 2017. (MRS 39)	Reklasifikacija	Naknadno mjerjenje	Stanje 01. siječanj 2018. (MSFI 9)
Gotovina i ekvivalenti gotovine				
Početno stanje prema MRS 39	933.214			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9			(54)	
Završno stanje prema MSFI 9				933.160
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH				
Početno stanje prema MRS 39	416.710			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9			(1.595)	
Završno stanje prema MSFI 9				415.115
Zajmovi i potraživanja od banaka				
Početno stanje prema MRS 39	275.882			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9			(137)	
Završno stanje prema MSFI 9				275.745
Zajmovi i potraživanja od komitenata				
Početno stanje prema MRS 39	3.065.693			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9			2.224	
Završno stanje prema MSFI 9				3.067.917
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
Početno stanje prema MRS 39	409.716			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9				
Završno stanje prema MSFI 9 (FVOCI)				409.716
Ostala imovina i potraživanja				
Početno stanje prema MRS 39	61.166			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9			230	
Završno stanje prema MSFI 9 (FVOCI)				61.396
Financijska imovina po fer vrijednosti				
Početno stanje prema MRS 39	449			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9				
Završno stanje prema MSFI 9 (FVOCI)				449
Tekući računi i depoziti banaka po amortiziranom trošku				
Početno stanje prema MRS 39	187.061			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9				
Završno stanje prema MSFI 9				187.061
Tekući računi i depoziti komitenata				
Početno stanje prema MRS 39	4.070.994			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9				
Završno stanje prema MSFI 9				4.070.994
Financijske obveze po fer vrijednosti				
Početno stanje prema MRS 39	994			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9				
Završno stanje prema MSFI 9				994
Zajmovi				
Početno stanje prema MRS 39	64.605			
Ponovno mjerjenje prema MSFI 9				
Završno stanje prema MSFI 9				64.605
Ostale obveze				
Početno stanje prema MRS 39	109.406			
Ponovo mjerjenje prema MSFI 9				
Završno stanje prema MSFI 9				109.406

Prikaz pozicija umanjenja vrijednosti

	Rezerviranja prema MRS 39 (stanje 31. prosinca 2018.) u 000 KM	Reklasifikacija	Naknadno mjerenje (stanje 1. siječnja 2018.) u 000 KM	Rezerviranja prema MSFI 9
Gotovina i ekvivalenti gotovine			54	54
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH			1.595	1.595
Zajmovi i potraživanja od banaka	124		137	1.595
Zajmovi i potraživanja od komitenata	312.746		(2.224)	310.522
Umanjenje vrijednosti ostale imovine	13.059		(230)	12.829
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			1.661	1.661
Rezervacije za obveze i troškove	19.350		(648)	18.702
Ukupno	345.279		345	346.958

Efekte prve primjene MSFI 9 su prikazani u izvješću o promjenama u glavnici.

2.4 Konsolidacija

Konsolidirana financijska izvješća za 2018. godinu uključuju financijska izvješća Banke i subjekata pod kontrolom Banke financijska izvješća pridruženog društva (UniCredit Broker d.o.o.) konsolidirane metodom udjela (Grupa).

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Banka ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku stjecanja, a naknadno u konsolidiranim financijskim izvješćima vrednuju primjenom metode udjela. Ulaganja Banke u pridružena društva uključuju i goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen prilikom stjecanja. U odvojenim financijskim izvješćima Banke, ulaganja u pridružena društva vrednuju se po trošku stjecanja umanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

Udio Banke u dobitima ili gubicima njezinih pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u izvješću o dobiti ili gubitku, a njezin udio u promjenama u rezervama nakon stjecanja priznaje se u rezervama.

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja korigira se za ukupna kretanja nakon stjecanja. Kada je udio Banke u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, uključujući bilo koja druga neosigurana potraživanja, Banka prestaje priznavati daljnje gubitke, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvršila plaćanja u korist pridruženog društva. Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidiranom izvješću o financijskom položaju Banke te kao prihod od dividendi u odvojenom izvješću o dobiti ili gubitku Banke.

Nerealizirani dobiti iz transakcija između Banke i njenih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Banke u pridruženom društvu.

Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Računovodstvene politike pridruženih društava promijenjene su prema potrebi kako bi se osigurala usklađenost s politikama Banke.

2.5 Prihod i rashod od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope za sve kamatonosne financijske instrumente uključujući one obračunate po amortiziranom trošku po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti i gubitka odnosno obračunate po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontira procijenjene buduće novčane tijekove (uključujući sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope) tijekom očekivanog trajanja financijske imovine / obveza ili, gdje je to prikladno, tijekom kraćeg razdoblja.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.5 Prihod i rashod od kamata (nastavak)

Prihod i rashod od kamata također uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na zajmove i potraživanja od komite-nata i banaka, uzete zajmove, financijske najmove, subordinirani dug i izdane dužničke vrijednosnice, amortizaciju premije ili diskonta, kao i ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog financijskog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću, koji se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope.

Kamatni prihod će se računati korištenjem metode efektivne kamate. Ovo će se računati primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine osim za:

- kupljenu ili stvorenu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke. Za takvu financijsku imovinu subjekt na amortizirani trošak financijske imovine iz početnog priznavanja primjenjuje efektivnu kamatnu stopu usklađenu za kreditni rizik.
- financijsku imovinu koja nije kupljena ni stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke, ali je naknadno postala financijska imovina umanjena za kreditne gubitke. Za takvu financijsku imovinu subjekt u sljedećim izvještajnim razdobljima na amortizirani trošak financijske imovine primjenjuje efektivnu kamatnu stopu.

Ukoliko se u izvještajnom razdoblju prihodi od kamata obračunavaju primjenom metode efektivne kamate na amortizirani trošak financijske imovine u skladu s naprijed navedenim, u sljedećim izvještajnim razdobljima prihodi od kamata obračunava primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost ako se kreditni rizik financijskog instrumenta unaprijedi tako da se vrijednost financijske imovine više ne umanjuje za kreditne gubitke, pri čemu se to unaprijeđenje objektivno može dovesti u vezu s događajem koji je nastao nakon primjene naprijed navedenog (kao što je poboljšanje kreditnog rejtinga zajmoprimca).

U nekim se slučajevima pri početnom priznavanju smatra da je financijska imovina umanjena za kreditne gubitke jer je kreditni rizik vrlo visok, a u slučaju kupnje financijska je imovina nabavljena s velikim diskontom. Banka i Grupa su dužne početne očekivane kreditne gubitke uključiti u procijenjene novčane tokove pri izračunu efektivne kamatne stope usklađene za kreditni rizik za financijsku imovinu za koju se pri početnom priznavanju smatra da će biti kupljena ili stvorena financijska imovina umanjena za kreditne gubitke. To međutim ne znači da je efektivnu kamatnu stopu usklađenu za kreditni rizik potrebno primijeniti samo zbog toga što pri početnom priznavanju financijska imovina ima visoki kreditni rizik.

2.6 Prihod i rashod od naknada i provizija

Naknade i provizije, koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na financijsku imovinu i financijske obveze, uključuju se u prihod odnosno rashod od kamata.

Ostali prihodi od naknada i provizija, uključujući naknade za kartično poslovanje, garancije, zajmove, domaća i međunarodna plaćanja i ostale usluge, priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i sveobuhvatnoj dobiti po obavljanju pojedine usluge.

Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade priznaju se kao rashod po primitku usluge.

2.7 Najmovi

Najam kod kojeg Banka i Grupa kao davatelj najma prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma, klasificira se kao financijski najam. Svi ostali oblici najma se klasificiraju kao operativni najam.

Financijski najam

Iznos koji duguju zakupci pod financijskim najmom se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja Banke i Grupe u najmove koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih naplata po najmovima. Razlika između bruto potraživanja po financijskom najmu i sadašnje vrijednosti budućih naplata po potraživanjima od financijskog najma predstavlja nezarađeni financijski prihod. Početni izravni troškovi nastali tijekom pregovaranja i ugovaranja financijskog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti iznajmljene imovine i umanjuju prihode tijekom razdoblja trajanja najma.

Operativni najam

Banka i Grupa kao najmoprimac

Kod operativnih najмова u kojima je Banka i Grupa najmoprimac, predmetna imovina se ne priznaje u izvješću o financijskom položaju

Banke i Grupe, a plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se kao operativni troškovi u izvješću o dobiti ili gubitku linearnom metodom tijekom razdoblja trajanja najma.

Primljeni ili dani poticaji za najam priznaju se kao sastavni dio ukupnog troška ili prihoda od najma, tijekom trajanja ugovora o najmu.

2.8 Primanja zaposlenih

U ime svojih zaposlenika, Banka i Grupa plaćaju porez na dohodak, kao i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od neuposlenosti, na i iz plaća, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine na bruto plaću. Banka i Grupa navedene doprinose plaća u korist mirovinskih i zdravstvenih fondova Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou) i Republike Srpske.

Nadalje, prijevoz sa i na posao, topli obrok i regres su plaćeni u skladu s domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvješću o računu dobiti ili gubitka i sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem su nastali troškovi plaća.

2.8.1 Dugoročno nagrađivanje zaposlenika

Za svaki ciklus Plana dugoročnog nagrađivanja zaposlenika Banke i Grupe utvrđuju se sudionici temeljem kriterija doprinosa dugoročno održivoj i rastućoj profitabilnosti Banke i Grupe. Procijenjeni iznos tereti izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao troškovi osoblja u godini kada je zarađen.

2.8.2 Ostala primanja zaposlenih

Obveze po osnovi drugih dugoročnih primanja zaposlenika kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se kao neto iznos sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum izvješćivanja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Kao diskontna stopa, u nedostatku aktivnog tržišta korporativnih dužničkih vrijednosnica, korištena je stopa prosječnog dugoročnog zaduživanja gospodarskih subjekata.

2.9 Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u KM po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama na dan izvješćivanja svedeni su u KM u skladu s tečajem važećim na taj dan.

Tako nastale tečajne razlike priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka, osim u slučaju tečajnih razlika na nemonetarnu financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, koje se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze u stranoj valuti koje se mjere po povijesnom trošku svode se u KM po tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju ponovo na datum izvješćivanja.

Banka i Grupa vrednuju imovinu i obveze po srednjem tečaju Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBH) na datum izvješćivanja, a koji je približan tržišnim tečajevima. Tečajevi valuta određeni od strane CBBH koji su korišteni u izradi izvješća o financijskom položaju Banke i Grupe na datum izvješćivanja su sljedeći:

31. prosinac 2018.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1.707552 KM
31. prosinac 2017.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,63081 KM

2.10 Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvješća o gotovinskom tijeku i izvješća o financijskom položaju, gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvaćaju novac u blagajni, instrumente u postupku naplate i tekuće račune.

Gotovina i ekvivalenti gotovine isključuju obveznu minimalnu pričuvu kod CBBH, budući da sredstva obvezne pričuve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obvezna minimalna pričuva kod CBBH je iznos koji su obvezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

2.11 Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze se priznaju kada Banka i Grupa postanu ugovorna strana u ugovoru vezanom za financijski instrument.

Financijska imovina i obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za transakcijske troškove, koji se mogu izravno pripisati stjecanju odnosno izdavanju, izuzev za financijsku imovinu i financijske obveze po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

Transakcijski troškovi koji su izravno pripisivi stjecanju financijske imovine, odnosno nastanku financijske obveze (izuzev financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti financijske imovine, odnosno financijskih obveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su izravno pripisivi stjecanju financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka odmah se priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2.11.1 Financijska imovina

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- financijska imovina drži se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tijekova; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine uzrokuju na određenim datumima novčane tijekove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba od sljedećih uvjeta:

- financijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj ostvariti prikupljanjem ugovornih novčanih tijekova i prodajom financijske imovine, i
- ugovorni uvjeti financijske imovine uzrokuju na određenim datumima novčane tijekove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka, osim ako se ne mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Međutim, Banka i Grupa mogu neopozivo izabrati prilikom početnog priznavanja određena ulaganja u vlasničke instrumente koji bi se inače mjerili po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka kako bi se predstavile naknadne promjene u fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Banka i Grupa mogu, pri početnom priznavanju, neopozivo odrediti financijsko sredstvo koje se mjeri po fer vrijednosti kroz izvješće o računu dobiti ili gubitka ako se time eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja (ponekad se naziva „računovodstvena neusklađenost“) koja bi inače nastala iz mjerenje imovine ili obveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka na njima na različitim osnovama.

Sva financijska imovina priznaje se i prestaje priznavati na datum trgovanja gdje je kupovina ili prodaja financijske imovine pod ugovorom čije odredbe zahtijevaju isporuku financijske imovine u roku utvrđenom od strane dotičnog tržišta, te se početno mjere po fer vrijednosti, plus transakcijske troškove, osim za financijsku imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka. Transakcijski troškovi koji se mogu izravno pripisati stjecanju financijske imovine klasificirane kao imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka priznaju se odmah u izvješću o računu dobiti ili gubitka.

Sva priznata financijska imovina koja je u okviru MSFI 9 naknadno se vrednuje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti na temelju poslovnog modela subjekta za upravljanje financijskom imovinom i ugovornih karakteristika novčanog tijeka financijske imovine.

2.11.1.1 Dužnički instrumenti

Dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tijekova, a koji imaju ugovorne novčane tijekove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice (SPPI), naknadno se mjere po amortiziranom trošku.

Dužnički instrumenti koji se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj prikupiti ugovorne novčane tijekove i prodati dužničke instrumente, a koji imaju ugovorne novčane tijekove koji su SPPI, naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Svi ostali dužnički instrumenti (npr. dužnički instrumenti kojima se upravlja na osnovi fer vrijednosti ili koji se drže za prodaju) i vlasnička ulaganja naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Međutim, Banka i Grupa mogu izvršiti sljedeći neopozivi izbor / imenovanje pri početnom priznavanju financijske imovine na osnovi svakog pojedinačnog sredstva:

- Banka i Grupa se mogu neopozivo odlučiti za naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničku glavicu koje se ne drži radi trgovanja niti za nepredviđene iznose priznate od strane stjecatelja u poslovnoj kombinaciji na koju se primjenjuje MSFI 3, u stavci ostala sveobuhvatna dobit, i

- Banka i Grupa mogu neopozivo odrediti dužnički instrument koji udovoljava kriterijima amortiziranog troška ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neusklađenost (koja se naziva opcija fer vrijednosti).

2.11.1.2. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Banka i Grupa procjenjuju klasifikaciju i mjerenje financijske imovine na temelju ugovornih obilježja novčanog tijeka sredstva i poslovnog modela Banke i Grupe za upravljanje imovinom.

Da bi se sredstvo klasificiralo i mjerilo po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, njegovi ugovorni uvjeti trebali bi dovesti do novčanih tijekova koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmirenu glavicu (SPPI).

Za potrebe SPPI testa, glavnica je fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju. Taj iznos glavnice može se promijeniti tijekom trajanja financijske imovine (npr. ako postoje otplate glavnice). Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrijednost novca, za kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenog vremenskog razdoblja i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja, kao i profitnu maržu. SPPI procjena se vrši u valuti u kojoj je denominirana financijska imovina.

Ugovorni novčani tijekovi koji su SPPI u skladu su s osnovnim kreditnim aranžmanom. Ugovorni uvjeti koji uvode izloženost rizicima ili nestabilnost u ugovornim novčanim tijekovima koji nisu povezani s osnovnim aranžmanom posudbe, kao što su izloženost promjenama cijena dionica ili cijena roba, ne dovode do ugovornih novčanih tijekova koji su SPPI. Izvorno ili stečeno financijsko sredstvo može biti osnovni kreditni aranžman, bez obzira na to je li to kredit u pravnom obliku.

Procjena poslovnih modela za upravljanje financijskom imovinom ključna je za klasifikaciju financijske imovine. Banka i Grupa određuju poslovne modele na razini koja odražava kako se grupama financijske imovine upravlja zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj.

Reklasifikacije

Kada i samo kada subjekt promijeni svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom, mora reklasificirati svu financijsku imovinu. U skladu s tim, ako subjekt reklasificira financijsku imovinu, ona će primijeniti reklasifikaciju prospektivno od datuma reklasifikacije, definirane kao prvi dan prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela. Banka i Grupa ne smiju prepravljati sve prethodno priznate dobitke, gubitke (uključujući dobitke ili gubitke od umanjenja vrijednosti) ili kamatu.

Nije bilo reklasifikacija financijske imovine Banke i Grupe u tekućoj godini ili prethodnim izvještajnim razdobljima.

Banka i Grupa imaju više poslovnih modela za upravljanje financijskim instrumentima koji odražavaju način na koji Banka i Grupa upravljaju svojim financijskim sredstvima kako bi generirala novčane tijekove. Poslovni modeli Banke i Grupe određuju hoće li novčani tijekovi biti rezultat prikupljanja ugovornih novčanih tijekova, prodaje financijske imovine ili oboje.

Banka i Grupa razmatraju sve relevantne informacije dostupne prilikom procjene poslovnog modela. Međutim, ova procjena se ne provodi na temelju scenarija koje Banka i Grupa ne očekuju razumno da će se dogoditi, kao što su takozvani „najgori mogući“ ili „stresni“ scenariji. Banka i Grupa uzimaju u obzir sve relevantne dostupne dokaze kao što su:

- kako se ocjenjuje uspješnost poslovnog modela i financijska imovina unutar tog poslovnog modela i izvještava ključno rukovodstvo Banke i Grupe;
- rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i financijske imovine u okviru tog poslovnog modela), a posebno na način na koji se njima upravlja; i
- način na koji se nadoknađuje rukovodilac poslovanja (npr. temelji li se naknada na fer vrijednosti upravljane imovine ili na prikupljenim ugovornim novčanim tijekovima).

Prilikom početnog priznavanja financijske imovine, Banka i Grupa određuju jesu li novopriznata financijska imovina dio postojećeg poslovnog modela ili odražava početak novog poslovnog modela. Banka i Grupa ponovno procjenjuju svoje poslovne modele u svakom izvještajnom razdoblju kako bi utvrdila jesu li poslovni modeli promijenjeni u odnosu na prethodno razdoblje. Za tekuće i prethodno izvještajno razdoblje Banka i Grupa nisu identificirale promjene u svojim poslovnim modelima.

Kada se prestaje priznavati dužnički instrument koji se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak / gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se iz kapitala u izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nasuprot tome, za kapitalna ulaganja određena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak / gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadno se ne reklasificira u račun dobiti i gubitka, već se prenosi unutar kapitala.

Dužnički instrumenti koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit podliježu umanjenju vrijednosti. Vidi bilješku 17.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

2.11.1 Financijska imovina (nastavak)

2.11.1.3 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka je:

- imovina s ugovornim novčanim tijekovima koji nisu SPPI; i / ili
- imovina koja se drži u poslovnom modelu koji ne podrazumijeva držanje radi naplate ugovornih novčanih tijekova ili za naplatu i prodaju; ili
- imovini koja je iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, primjenom opcije fer vrijednosti.

Ta se imovina mjeri po fer vrijednosti, a svi dobiti / gubici nastali prilikom ponovnog mjerenja priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Reklasifikacije

Ako se poslovni model na temelju kojeg Banka i Grupa drže financijsku imovinu promijeni, predmetna financijska imovina se reklasificira. Zahtjevi za reklasifikaciju i mjerenje koji se odnose na novu kategoriju primjenjuju se prospektivno od prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela koji rezultira reklasifikacijom financijske imovine Banke i Grupe. Tijekom tekuće financijske godine i prethodnog obračunskog razdoblja nije bilo promjena u poslovnom modelu po kojem Banka i Grupa drže financijsku imovinu te stoga nije izvršena reklasifikacija. Promjene u ugovornim novčanim tijekovima razmatraju se u skladu s računovodstvenom politikom o modificiranju i prestanku priznavanja financijske imovine opisane u nastavku.

2.11.2 Umanjenje vrijednosti

Banka i Grupa priznaju rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na slijedeće financijske instrumente koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

- zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku;
- zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku;
- financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;
- financijske garancije i akreditivi;
- ostale nepovučene preuzete obveze.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ne priznaje se za kapitalna ulaganja.

Uz iznimku kupljene ili izdane kreditno umanjene financijske imovine – POCI (koja se razmatra zasebno u nastavku), očekivani kreditni gubici se moraju mjeriti kroz gubitak od umanjenja vrijednosti u iznosu koji je jednak:

- 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima, tj. očekivanim kreditnim gubicima za cijeli vijek trajanja koji su rezultat događaja neispunjenja na financijskom instrumentu koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja (naziva se Faza 1); ili
- očekivanim kreditnim gubicima tijekom cijelog vijeka trajanja, tj. očekivanim kreditnim gubicima za cijeli vijek trajanja koji su rezultat svih mogućih događaja neispunjenja obveza tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta (naziva se Faza 2 i Faza 3).

Gubitak od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke tijekom cijelog vijeka trajanja potreban je za financijski instrument ako se kreditni rizik tog financijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja. Za sve ostale financijske instrumente, očekivani kreditni gubici se mjere u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima. Više pojedinosti o utvrđivanju značajnog povećanja kreditnog rizika dano je u bilješci 36.

2.11.2.1 Kreditno umanjena financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijska imovina kreditno umanjena uključuje dostupne podatke o slijedećim događajima:

- (a) značajne financijske poteškoće izdavatelja ili zajmoprimca;
- (b) kršenje ugovora, kao što je neispunavanje obveza ili dospelji slučaj;

- (c) zajmodavac(i) zajmoprimca, iz ekonomskih ili ugovornih razloga koji se odnose na financijske poteškoće zajmoprimca, nakon što je zajmoprimcu odobrio koncesiju(e) koju zajmodavci ne bi mogli uzeti u obzir;
- (d) vjerojatnost da će dužnik ući u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju;
- (e) nestanak aktivnog tržišta za tu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća; ili
- (f) kupnju ili nastanak financijske imovine s velikim diskontom koji odražava nastale kreditne gubitke.

Očekivani kreditni gubici su vjerojatnoćom ponderirana procjena sadašnje vrijednosti kreditnih gubitaka. Oni se mjere kao sadašnja vrijednost razlike između novčanih tijekova Banke i Grupe po ugovoru i novčanih tijekova za koje se očekuje da će ih dobiti temeljem ponderiranja višestrukih budućih gospodarskih scenarija diskontiranih na EKS imovine.

Banka i Grupa mjere očekivane kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi ili na grupnoj osnovi za portfelje kredita koji imaju slične karakteristike gospodarskog rizika. Mjerenje rezerviranja za gubitke temelji se na sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tijekova imovine koristeći izvornu EKS imovine, bez obzira na to je li mjerena na pojedinačnoj ili na grupnoj osnovi.

Za obveze po kreditima i ugovore o financijskim garancijama umanjenje vrijednosti priznaje se kao rezerviranje. Banka i Grupa objavljuju informacije o promjenama umanjenja vrijednosti za financijsku imovinu odvojeno od onih za obveze po kreditima i ugovore o financijskim garancijama.

2.11.2.2 Kupljena ili izdana kreditno umanjena financijska imovina (POCI)

POCI financijska imovina tretira se različito jer je imovina kreditno umanjena pri početnom priznavanju. Za tu imovinu Banka i Grupa priznaju sve promjene u očekivanim kreditnim gubicima za vijek trajanja od početnog priznavanja kao gubitak od umanjenja vrijednosti, a sve promjene priznaju se u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Povoljna promjena za takvu imovinu stvara dobit od umanjenja vrijednosti.

2.11.2.3 Definicija neispunjavanja obveza (default)

Ključno za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka je definicija neispunjavanja obveza. Definicija neispunjavanja obveza koristi se u mjerenju iznosa očekivanih kreditnih gubitaka i pri utvrđivanju da li se gubitak temelji na 12-mjesečnom ili očekivanom kreditnom gubitku za vijek trajanja, jer je zadana komponenta vjerojatnosti neplaćanja (PD) koja utječe i na mjerenje očekivanog kreditnog gubitka i identifikacija značajnog povećanja kreditnog rizika (vidi bilješku 36.).

Banka i Grupa smatraju slijedeće kao sastavni dio neplaćanja:

- dužnik je u kašnjenju duže od 90 dana na bilo koju značajnu kreditnu obvezu prema Banci i Grupi; ili
- malo je vjerojatno da će zajmoprimac platiti svoje kreditne obveze Banci i Grupi u cijelosti.

Definicija neispunjavanja obveza prikladno je prilagođena kako bi odražavala različite karakteristike različitih vrsta imovine. Smatra se da su prekoračenja dospjela nakon što je klijent prekoračio preporučeno ograničenje ili je obaviješten o ograničenju koje je manje od trenutnog neplaćenog iznosa.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka i Grupa prate svu financijsku imovinu, izdane kreditne obveze i ugovore o financijskim garancijama koja podliježu zahtjevu za umanjenjem vrijednosti kako bi procijenila je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka i Grupa će mjeriti gubitak na temelju očekivanog kreditnog gubitka za vijek trajanja umjesto 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Prilikom procjene je li kreditni rizik na financijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Banka i Grupa uspoređuju rizik nastanka neispunjavanja obveza na financijskom instrumentu na datum izvještavanja na temelju preostalog dospijeca instrumenta, s rizikom neispunjavanja obveza predviđenim za preostali rok do dospijeca na datum izvještavanja kada je financijski instrument prvi put priznat. Prilikom izrade ove procjene, Banka i Grupa razmatraju i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i potkrijepljene, uključujući povijesno iskustvo i informacije koje se odnose na budućnost, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora, na temelju povijesnog iskustva Banke i Grupe i stručne kreditne procjene, uključujući napredne informacije.

Više detalja u bilješci 36. Upravljanje rizicima.

Banka i Grupa početno priznaju zajmove i potraživanja na datum nastanka.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

2.11.2 Umanjenje vrijednosti (nastavak)

2.11.2.3 Definicija neispunjavanja obveza (default) (nastavak)

Kupnja i prodaja financijske imovine redovnim putem priznaje se na datum namire. Datum namire je datum kada je sredstvo dostavljeno prema ili od strane Banke i Grupe i dok predmetna imovina ili obveza nije priznata do datuma namirenja. Promjene u fer vrijednosti predmetne financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (osim derivata) i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit financijske imovine priznaje se od datuma trgovanja. Sva ostala financijska imovina i obveze (derivati) priznaju se na datum trgovanja na koji Banka i Grupa postaju strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu i obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi se odmah priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prestanak priznavanja financijske imovine zbog značajne izmjene uvjeta

Banka i Grupa prestaju priznavati financijsku imovinu, kao što je zajam klijentu, kada su uvjeti poslovanja promijenjeni u toj mjeri u kojoj, u biti, ugovor postaje novi zajam, gdje se razlika priznaje u dobit ili gubitak prestanka priznavanja, ali u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti nije već evidentiran. Novopriznati zajmovi klasificiraju se kao faza 1 za potrebe mjerenja ECL-a, osim ako se novi zajam smatra POCI.

Prilikom procjene da li ili ne prestaje priznavanje zajma klijentu, između ostalog, Banka i Grupa smatraju sljedeće čimbenike: promjena valute zajma, uvođenje značajki vlasničkog udjela, promjena druge ugovorene strane, ili ukoliko je izmjena takva da instrument više ne zadovoljava kriterij SPPI.

Izmjene financijske imovine koja ne rezultira bitno različitim novčanim tijekovima

Ako promjena ne rezultira novčanim tijekovima koji su bitno različiti, izmjena ne rezultira ni prestankom priznavanja. Na temelju promjene novčanih tijekova diskontiranih po izvornoj EKS, Banka i Grupa evidentiraju dobit ili gubitak promjene, u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti već nije zabilježen.

Prestanak priznavanja financijske imovine u slučaju kad nije bilo značajnih izmjena uvjeta

Financijska imovina (ili njegov dio ili dio grupe slične financijske imovine) prestaje se priznavati kada su prava na primanje novčanih tijekova od financijske imovine istekla ili kada su prenesena, i ili

- Banka i Grupa prenose gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom, ili
- Banka i Grupa ne prenose niti zadržavaju gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i Banka i Grupa ne zadržavaju kontrolu.

Banka i Grupa smatraju da se kontrola prenosi ako i samo ako, stjecatelj ima praktičnu mogućnost prodaje imovine u cijelosti nepovezanoj trećoj strani, te je u mogućnosti koristiti tu sposobnost jednostrano i bez uvođenjem dodatnih ograničenja prijenosa.

Prestanak priznavanja financijske imovine u slučaju kad nije bilo značajnih izmjena uvjeta

Banka i Grupa ulaze u transakcije u kojima zadržava ugovorne uvjete za primanje novčanih tijekova od imovine, ali preuzima ugovornu obvezu plaćanja tih novčanih tijekova drugim subjektima i prenosi sve rizike i nagrade. Ove transakcije se evidentiraju kao „pass-through“ aranžmani koji rezultiraju prestankom priznavanja ako Banka i Grupa:

- nemaju obvezu plaćanja, osim ako ne prikupe ekvivalentne iznose iz imovine,
- imaju zabranu prodaje ili zaloga imovine, i
- imaju obvezu doznačiti bilo koji novac koji prikupi iz imovine bez značajnog kašnjenja.

Kada Banka i Grupa nisu prenijele niti zadržale gotovo sve rizike i koristi te zadržala kontrolu nad imovinom, imovina se nastavlja priznavati samo do visine kontinuiranog sudjelovanja Banke i Grupe, u kojem slučaju Banka i Grupa također priznaju povezanu obvezu. Prenesena imovina i povezana obveza mjere se na temelju koji odražava prava i obveze koje zadržava Banka i Grupa. Nastavak sudjelovanja u obliku jamstva u odnosu na prenesenu imovinu mjeri se po nižoj vrijednosti između izvorne knjigovodstvene vrijednosti imovine i maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka i Grupa mogla platiti.

Sredstva osiguranja (npr. dionice i obveznice) koje Banka i Grupa podvrgavaju standardnim ugovorima o reotkupu i posudbe vrijednosnih papira ne prestaju se priznavati jer Banka i Grupa zadržavaju sve značajne rizike i koristi na temelju unaprijed određene cijene otkupa te stoga kriteriji za prestanak priznavanja nisu ispunjeni.

2.11.4 Otpis

Zajmovi i dužnički vrijednosni papiri otpisuju se ako Banka i Grupa nemaju razumnih očekivanja da će povratiti financijsku imovinu (u cijelosti ili njezin dio). To je slučaj kada Banka i Grupa utvrde da zajmoprimac nema sredstva ili izvore prihoda koji bi mogli generirati dovoljno novčanih tijekova za otplatu iznosa koji su predmet otpisa. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja. Banka i Grupa mogu primijeniti aktivnosti prinudne naplate na otpisanu financijsku imovinu. Primici koji proizlaze iz aktivnosti prinudne naplate Banke i Grupe rezultirat će dobitima od umanjenja vrijednosti.

2.11.5 Prikaz umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u izvješću o financijskom položaju

Rezervacije za očekivane kreditne gubitke prikazane su u izvješću o financijskom položaju kako slijedi:

- za financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku: kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: nikakav gubitak se ne priznaje u izvješću o financijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost po fer vrijednosti. Međutim, umanjenje vrijednosti gubitka uključuje se kao dio revalorizacijskog iznosa u revalorizacijsku rezervu (vidi Izvješće o promjenama na kapitalu);
- za obveze po kreditima i ugovore o financijskim jamstvima: kao rezerviranje.

2.11.6 Financijske obveze i kapital

Izdani dužnički i vlasnički instrumenti klasificirani su ili kao financijske obveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana.

Financijska obveza je ugovorna obveza isporuke gotovine ili drugog financijskog sredstva ili zamjene financijske imovine ili financijskih obveza s drugim subjektom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni za Banku i Grupu ili ugovor koji će se ili može podmiriti u vlastitim vlasničkim instrumentima Banke i Grupe i nederivativni je ugovor za koji su Banka i Grupa obvezne ili mogu biti obvezne isporučiti varijabilni broj vlastitih vlasničkih instrumenata ili ugovor o derivatima nad vlastitim kapitalom koji će se ili može podmiriti osim razmjenom fiksnog iznosa novca (ili drugog financijskog sredstva) za fiksni broj vlasničkih instrumenata Banke i Grupe.

2.11.6.1. Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje preostali udio u imovini subjekta nakon odbitka svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje je izdala Banka i Grupa priznaju se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izravnog izdavanja.

Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata Banke i Grupe priznaje se i odbija izravno u kapitalu. Dobitak / gubitak se ne priznaje u računu dobiti i gubitka prilikom kupnje, prodaje, izdavanja ili poništenja vlastitih vlasničkih instrumenata Banke i Grupe.

2.11.6.2 Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijske obveze klasificiraju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se financijska obveza (i) drži radi trgovanja, ili (ii) ako je određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijska obveza je klasificirana kao namijenjena trgovanju ako:

- je nastala u svrhu ponovne kupnje u kratkom roku; ili
- je pri početnom priznavanju dio portfelja identificiranih financijskih instrumenata kojima Banka i Grupa upravljaju zajedno i koji ima nedavnu aktualnu shemu kratkoročnog stjecanja dobiti; ili
- je derivat koji nije određen i učinkovit kao instrument zaštite.

Financijska obveza, osim financijske obveze koja se drži radi trgovanja ili potencijalne naknade, koju stjecatelj može platiti kao dio poslovnog spajanja, može se odrediti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nakon početnog priznavanja ako:

- takvo određivanje eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja koja bi inače nastala; ili
- financijska obveza čini dio grupe financijske imovine ili financijskih obveza ili oboje, kojom se upravlja i njezina uspješnost se procjenjuje na osnovi fer vrijednosti, u skladu s dokumentiranom strategijom upravljanja rizicima ili investicijske strategije Banke i Grupe, te se daju informacije o grupiranju interno na toj osnovi; ili

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

2.11.6 Financijske obveze i kapital (nastavak)

2.11.6.2 *Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (nastavak)*

- čini dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativnih financijskih instrumenata, a MSFI 9 dopušta da se cijeli hibridni (kombinirani) ugovor označi kao po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka iskazuju se po fer vrijednosti, pri čemu se svi dobiti / gubici koji proizlaze iz ponovnog mjerenja priznaju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite. Neto dobit / gubitak priznat u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje sve kamate plaćene na financijsku obvezu i uključen je u neto dobit od ostalih financijskih instrumenata po stavci fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u računu dobiti i gubitka.

Prilikom utvrđivanja hoće li priznavanje promjena u kreditnom riziku obveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvoriti ili povećati računovodstvenu neusklađenost u dobiti ili gubitku, Banka i Grupa procjenjuju očekuje li se da će učinci promjena kreditnog rizika obveze rizik biti prebijen u izvješću o računu dobiti ili gubitka promjenom fer vrijednosti drugog financijskog instrumenta koji se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Takvo očekivanje mora se temeljiti na ekonomskom odnosu između obilježja obveze i karakteristika drugog financijskog instrumenta.

2.11.6.3 *Ostale financijske obveze*

Ostale financijske obveze, uključujući depozite i uzete zajmove, početno se mjere po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. Ostale financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske obveze i raspoređivanja troška kamata tijekom relevantnog razdoblja. EKS je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja financijske obveze, ili, gdje je to prikladno, kraće razdoblje, na neto knjigovodstveni iznos pri početnom priznavanju.

2.11.6.3.1 *Uzeti zajmovi*

Kamatonosni zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, posudbe na koje se plaća kamata iskazuju se po amortiziranom trošku, a svaka razlika između primitaka (umanjениh za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaje se u izvješću o dobiti ili gubitku tijekom razdoblja trajanja posudbe na temelju efektivne kamatne stope.

2.11.6.3.2 *Tekući računi i depoziti banaka i klijenata*

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

2.11.6.4 *Prestanak priznavanja financijskih obveza*

Banka i Grupa prestaju priznavati financijske obveze kada i samo kada su obveze Banke i Grupe podmirene, otkazane ili su istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze koja se prestaje priznavati i plaćene naknade i obveze za plaćanje priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Kada Banka i Grupa razmjenjuju sa zajmoprimcem jedan dužnički instrument s drugim dužničkim instrumentom s bitno drugačijim uvjetima, takva se razmjena obračunava kao gašenje izvorne financijske obveze i priznavanje nove financijske obveze. Slično tome, Banka i Grupa iskazuju značajnu izmjenu uvjeta postojeće obveze ili dijela obveze kao ukidanje izvorne financijske obveze i priznavanje nove obveze.

2.12 Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (uz uknjižavanje dobitaka ili gubitaka na dobit ili gubitak prestanka priznavanja), po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili po amortiziranom trošku, ovisno o poslovnom modelu i SPPI testu.

2.13 Potraživanja od banaka

Plasmani bankama klasificiraju se kao financijska imovina po amortiziranom trošku i sukladno tome mjere.

2.14 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvješća o novčanom tijeku, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, stavke u postupku naplate i tekuće račune kod banaka.

2.15 Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i ostala potraživanja s fiksnim ili utvrđenim plaćanjima, koja ne kotiraju na aktivnom tržištu, mogu se klasificirati kao zajmovi i potraživanja. Isti nastaju kad Banka i Grupa daju novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Zajmovi i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Zajmovi i potraživanja uključuju zajmove i potraživanja od banaka i komitenata, gotovinu i ekvivalente gotovine, te obveznu pričuvu kod CBBH.

2.17 Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje su Banka i Grupa izdale knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

2.18 Obveze za ugovore o financijskim garancijama, akreditivima i neiskorištenim zajmovima

Obveze za ugovore o financijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“, ili
- iznosa inicijalno priznatog i gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Neiskorištene obveze po kreditima i akreditivi su obveze po kojima su tijekom trajanja obveza, Banka i Grupa dužne klijentu pružiti zajam uz unaprijed određene uvjete.

Nominalna ugovorna vrijednost financijskih garancija, akreditiva i neiskorištenih kreditnih obveza, ako je zajam dogovoren da se daje na tržišne uvjete, ne iskazuje se u izvješću o financijskom položaju (prikazan je izvanbilančno).

2.19 Netiranje

Financijska imovina i financijske obveze netiraju se, te tako prikazuju u izvješću o financijskom položaju, samo i jedino ukoliko Banka i Grupa imaju zakonsko pravo na netiranje, te ih namjeravaju realizirati na neto osnovi, odnosno istovremeno realizirati imovinu i podmiriti obveze.

Prihodi i rashodi se prezentiraju na neto osnovi samo kad je to dozvoljeno u skladu s MSFI-jevima, te za dobitke i gubitke koji proizlaze iz skupine sličnih transakcija, kao npr. po osnovi aktivnosti trgovanja.

2.20 Derivativni financijski instrumenti

Banka i Grupa koriste derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitile od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Banka i Grupa ne drže, niti izdaju derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja.

Derivativni financijski instrumenti koji uključuju termenske ugovore u stranoj valuti, te swap ugovore u stranoj valuti, inicijalno se priznaju na datum trgovanja u izvješću o financijskom položaju i naknadno mjere po fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela koji koriste diskontirane gotovinske tijekove.

Derivativi se klasificiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna, odnosno kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka ako je njihova fer vrijednost negativna.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.21 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema vode se po povijesnom trošku, umanjenom za amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao zasebna imovina, u ovisnosti od toga što je primjenjivo, samo u onim slučajevima kada postoji vjerojatnost da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njezina vrijednost može pouzdano utvrditi.

Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine i opremu, osim zemljišta i imovine u pripremi, po linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine do procijenjene preostale vrijednosti imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek upotrebe, kao što je navedeno u nastavku:

Banka	31. prosinac 2018.	31. prosinac 2017.
Zgrade	50 godina	50 godina
Računala	3.3 do 5 godina	3.3 do 5 godina
Ulaganja u tuđu imovinu	Kroz rok najma	Kroz rok najma
Ostala oprema	6.6 do 14.2 godine	6.6 do 14.2 godine

Metode amortizacije, preostala vrijednost nekretnina i opreme, i procijenjeni korisni vijek upotrebe pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvješćivanja.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja imovine utvrđuju se kao razlika između novčanog priljeva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

2.22 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe kako slijedi:

Banka	31. prosinac 2018.	31. prosinac 2017.
Softver	5 godina	5 godina
Ostala nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

2.23 Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i mjere se po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove.

Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina spremna za upotrebu.

Amortizacija se obračunava primjenom linearne metode tijekom procijenjenog vijeka trajanja imovine.

2.24 Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvješću o računu dobiti ili gubitka, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za koje se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2.24.1 Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, u skladu s poreznim stopama važećim na dan izvješćivanja, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

2.24.2 Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez priznaje se uzimajući u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odgođeni porezi ne priznaju se na privremene razlike kod inicijalnog priznavanja imovine i obveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utječe na računovodstvenu niti oporezivu dobit. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih ili u suštini važećih na dan izvješćivanja.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji Banka i Grupa očekuju, na datum izvješćivanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se netiraju samo ukoliko se odnose na istu poreznu jurisdikciju te ukoliko postoji zakonsko pravo za netiranje tekuće porezne imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvješću o financijskom položaju.

Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvješćivanja, Banka i Grupa ponovno procjenjuju nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu, te testiraju knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine na umanjene vrijednosti, te je smanjuju u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će se priznate porezne koristi moći iskoristiti.

2.25 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Nefinancijska imovina (osim odgođene porezne imovine) Banke i Grupe provjerava se na umanjene vrijednosti samo kada postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine i tada se procjenjuje nadoknadivi iznos te imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Za potrebe testiranja na umanjene vrijednosti imovina se grupira u najmanje skupine imovine koje generiraju novčane primitke od kontinuirane upotrebe, koji su pretežno neovisni od novčanih primitaka od druge imovine ili jedinica koje generiraju gotovinu.

Nadoknadiva vrijednost pojedine imovine ili jedinice koja generira gotovinu je vrijednost u upotrebi ili njezina fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ovisno o tome koji je iznos viši. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tijekova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom neovisne novčane tijekove (npr. korporativna imovina), njezina nadoknadiva vrijednost se utvrđuje zajedno s imovinom koja generira neovisne novčane tijekove, a uz koju se ta imovina može povezati.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se naknadno umanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se naknadno ukida najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

2.26 Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Banka i Grupa trenutno imaju pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja, ako postoji vjerojatnoća da će Banka i Grupa morati podmiriti navedenu obvezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obveze.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obveze na datum izvješćivanja, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obveza.

Gdje su rezerviranja mjerena pomoću novčanih tijekova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tijekova. Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

2.27 Kapital i rezerve

2.27.1 Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti

2.27.2 Trezorske dionice

Kada Banka kupuje svoje dionice, plaćena naknada se oduzima od ukupnog dioničkog kapitala u obliku trezorskih dionica, dok one ne budu poništene. Kada se ovakve dionice naknadno prodaju ili se ponovno izdaju, primljena naknada neto od transakcijskih troškova, se uključuje u izdani dionički kapital.

2.27.3 Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu s propisima Agencije za bankarstvo FBiH (FBA), te nije raspodjeljiva.

2.27.4 Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

2.27.5 Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice

Revalorizacijske rezerve za vrijednosnice uključuju promjene u fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od odgođenog poreza.

2.27.6 Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obveza u razdoblju u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

2.28 Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka i Grupa sklapaju ugovore kojima preuzimaju izvanbilančne financijske obveze i koje vode u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, zajmove, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama.

2.29 Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njenog izvješća o financijskom položaju. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

2.30 Izvješćivanje po segmentima

Poslovni segment je sastavni dio Banke koji se bavi poslovnim aktivnostima iz kojih može ostvariti prihode ili troškove. Banka je identificirala četiri glavna poslovna segmenta: Maloprodaja, Korporativno i investicijsko bankarstvo, Upravljanje aktivom i pasivom, i Centralna jedinica.

Segment „Najam“ u bilješkama segmenata raspoređen je u segment Maloprodaje ili Korporativnog i investicijskog bankarstva ovisno o tome gdje pripada. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena baziranih na specifičnim cijenama, primjerene valute i ročnosti s ugrađenim dodatnim prilagodbama.

Poslovne rezultate segmenata redovito prate Uprava Banke i Nadzorni odbor na temelju upravljačkih financijskih informacija.

2.31 Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tijekom godine. Tijekom 2018. i 2017. godine nije bilo efekata razrijeđivanja.

2.32 Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu direktno pripisati stjecanju ili izgradnji kvalificirane imovine koja nužno treba određeno vremensko razdoblje da bi bila spremna za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku te imovine, sve dok imovina ne bude spremna za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihod od kamata zarađen na privremenom ulaganju posebnih zajmova tijekom njihovog trošenja na kvalificiranu imovinu oduzima se od troškova posudbe prihvatljivih za kapitalizaciju.

Ostali troškovi posudbe priznati su u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem su nastali.

Tijekom 2018. i 2017. godine nije bilo kvalificirajuće imovine niti kapitalizacije troškova posudbe.

2.33 Imovina preuzeta u zamjenu za nenaplativa potraživanja

Za imovinu preuzetu u zamjenu za nenaplativa potraživanja, kredite i financijski najam Banka i Grupa procjenjuju utrživost, te u izvješću o financijskom položaju priznaje samo onu koja je utrživa i čija se vrijednost može pouzdano utvrditi. Banka i Grupa ovako preuzetu imovinu pokušavaju prodati, te se ona u tom slučaju klasificira kao zaliha i ne amortizira. U iznimnim slučajevima ovakva imovina bi se mogla koristiti za vlastitu uporabu i amortizirati kao dio vlastitih građevinskih objekata.

Unutar imovine preuzete za nenaplaćena potraživanja Banke i Grupe uključeni su i preuzeti predmeti po osnovu ugovora o najmu, nekretnine i oprema. Ova imovina se iskazuje po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže.

Umanjenje vrijednosti imovine opisano je pod stavkom umanjenja vrijednosti nefinancijske imovine (Bilješka 2.25).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

3.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom razdoblju

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

- MSFI 9: „Financijski instrumenti” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima” i dalje izmjene i dopune (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama” – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju” – Primjena MSFI 9: „Financijski instrumenti” s MSFI 4: „Ugovori o osiguranju” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine ili kad MSFI 9: „Financijski instrumenti” bude primijenjen prvi put),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine” – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine),
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2014.-2016.)” koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u financijskim izvješćima Banke i Grupe.

3.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih financijskih izvješća, slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2021. godine),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja” – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog koji počinje na ili nakon 1. siječnja 2020. godine i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog razdoblja),
- Izmjene MSFI 9: „Financijski instrumenti” – Značajke pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirana financijska izvješća” i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate” – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeno razdoblje dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija financijskih izvješća” i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške” – Definicija materijala (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2020. godine),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate” – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)” koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine),

- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine).

Banka i Grupa su izabrale da ne usvoje ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka i Grupa predviđaju da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan utjecaj na financijska izvješća Banke i Grupe u razdoblju inicijalne primjene.

3.3 MSFI 15: Prihodi od ugovora s kupcima i MSFI 16: Najmovi

- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima – standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine. MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka koji se primjenjuje na prihod od ugovora s klijenta, s ograničenim iznimkama. Na temelju provedene analize nije otkriven značajniji utjecaj usvajanjem MSFI-ja 15 u trenutnim ekonomskim i financijskim volumenima na financijska izvješća Banke i Grupe.
- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine) – MSFI 16 utvrđuje načela za priznavanje, mjerenje, prezentiranje i objavljivanje najmova za obje strane ugovora, tj. kupac („najmoprimac“) i dobavljač („najmodavac“). Standard zahtijeva da najmoprimci obračunavaju sve najmove u okviru jedinstvenog bilančnog modela na sličan način kao i financiranje najmova u skladu s MRS-om 17, uz određene iznimke. Računovodstvo najmodavca ostaje uglavnom nepromijenjeno. Prema provedenoj procjeni, Banka i Grupa ne očekuju značajan utjecaj primjene MSFI-ja 16 na financijska izvješća. Banka i Grupa su napravile pregled ugovora najmova te izračunale efekte prve primjene klasifikacije ugovora po MSFI 16. Ukupan procijenjeni efekt prava na korištenje imovine iznosi 12.577 tisuća KM odnosno 0,2% u odnosu na ukupnu aktivu Banke i Grupe i rezultira povećanjem ukupne imovine i ukupnih obaveza Grupe u navedenom iznosu.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Bilješki 2., Banka i Grupa daju procjene i pretpostavke koje utječu na iznose imovine i obveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Značajne procjene od strane Banke i Grupe na dane 31. prosinca 2018. i 2017. godine u ovim financijskim izvješćima su predstavljene ispod.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju izmjene, ukoliko se odnose na to razdoblje, ili u razdoblje izmjene i budućim razdobljima ukoliko utječe na tekuće i buduća razdoblja.

4.1 Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvješćivanja, koje imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u narednoj financijskoj godini.

4.1.1 Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u bilješkama 2.21 i 2.22, Banka i Grupa pregledaju već procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na datum svakog izvješćivanja.

4.1.2 Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Kao što je opisano u Bilješki 2.11.2, na datum svakog izvješćivanja, Banka i Grupa ocjenjuju pokazatelje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja te potraživanja po financijskom najmu.

a) Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja i rezerviranja za izvanbilančnu izloženost

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost zajmova pravnim osobama i građanima (kao što je sažeto u Bilješki 20.), te kao rezerviranja za obveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilančne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija (sažeto u Bilješki 33.).

Novi zahtjevi umanjenja prema MSFI 9 se zasnivaju na "modelu očekivanog kreditnog gubitka" i mijenjaju "model nastalog gubitka" prema MRS 39.

Zahtjevi za umanjenje vrijednosti prema MSFI 9, koje Banka u potpunosti primjenjuje, značajno se razlikuju od onih iz MRS 39:

- Nije potrebno utvrditi postojanje objektivnog pogoršanja koje je nastalo kao rezultat nekog događaja iz prošlosti, nakon početnog priznavanja financijske imovine, da bi se priznao kreditni gubitak i da bi se izdvajanje troška rezerviranja za umanjenje vrijednosti moglo priznati (očekivani kreditni gubici (ECL) se priznaju i za prihodujuću financijsku imovinu).
- Očekivani kreditni gubici (ECL) se rekalkuliraju na svaki izvještajni datum s ciljem reflektiranja promjena kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja financijske imovine.
- Forward-looking informacije i makroekonomski faktori se koriste za određivanje očekivanog kreditnog gubitka.

Prema novom standardu za priznavanje iznosa rezervacija za financijski instrument, subjekti mogu slijediti opći pristup (General Approach) ili pojednostavljeni pristup (Simplified Approach).

Prema općem pristupu svaki pravni subjekt je u obvezi da kalkulira ili 12 – mjesečni ili očekivani gubitak za životni vijek (ECL) financijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promjene kreditnog rizika financijskih instrumenata u odnosu na inicijalno priznavanje.

U pojednostavljenom pristupu (Simplified Approach) pravni subjekti nisu dužni pratiti promjene u kreditnom riziku. Rezervacije su uvijek jednake očekivanom kreditnom gubitku za cijeli životni vijek na svaki izvještajni datum, odmah po prepoznavanju.

Banka koristi pojednostavljeni pristup za portfelj financijskog najma, a za ostalo opći pristup.

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Klasifikacija determinira kako se financijska imovina tretira u financijskim izvješćima i, posebno, kako se mjeri kontinuirano. Zahtjevi za klasifikaciju i mjerenje su srž računovodstva financijske imovine.

Što se tiče pravila klasifikacije financijskih instrumenata, MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije mjerenja za financijsku imovinu:

- Amortizirani trošak (AC)
- Fair vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)
- Fair vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka (FVTPL).

Kako se financijska imovina klasificira i mjeri ovisi o dvije ocjene:

- Poslovnog modela Banke (BM) za upravljanje financijskom imovinom; i
- Ugovorenih karakteristika novčanog tijeka financijske imovine.

Prema MSFI 9, poslovni model Banke se odnosi na to kako Banka i Grupa upravljaju svojom financijskom imovinom s ciljem generiranja novčanog tijeka. To jest, poslovni model Banke i Grupe određuje da li će tijekom novca rezultirati naplatom ugovornih novčanih tijekova, ili se upravlja imovinom s ciljem naplate ugovorenih gotovinskih tijekova i prodaje financijske imovine.

Stoga poslovni modeli mogu biti klasificirani kao:

- Držanje do dospelja sa svrhom naplate (Hold)
- Oboje, držanje do dospelja i raspoloživo za prodaju (Hold & Sell)
- Ostali poslovni modeli (Other/residual)

Procjena karakteristika novčanih tijekova ima za cilj identificirati da li su ugovorni novčani tijekovi "samo plaćanje glavnice i kamate na glavnici" (SPPI kriterij).

Ako je ispunjen kriterij SPPI, financijska imovina kojom se upravlja u poslovnom modelu "Hold" bit će mjerena po amortiziranom trošku, a sredstva koja se upravljaju pod poslovnim modelom "Hold & Sell" će biti mjerena u FVOCI. Financijska imovina kojom se upravlja poslovnim modelom "Ostalo" bit će mjerena kao fer vrijednost kroz račun dobiti ili gubitka, nezavisno od SPPI kriterija.

Banka i Grupa primjenjuju model "3 Faze" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- **Faza 1** pokriva financijske instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja ili imaju nizak kreditni rizik (low credit risk);
- **Faza 2** pokriva financijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja za koje nema objektivnog dokaza događaja kreditnog gubitka;
- **Faza 3** pokriva financijsku imovinu za koju postoji objektivni dokaz kreditnog gubitka na izvještajni datum. Na kraju, transfer financijskog instrumenta u Fazi 3 je potreban ako dodatno uz povećanje kreditnog rizika pojavi se i trigger kreditnog gubitka.

S obzirom na klasifikaciju u različite faze, klasifikacija kreditne izloženosti na prihodujuće i neprihodujuće:

- **Faza 1 i 2** mogu uključivati samo prihodujuću financijsku imovinu,
- **Faza 3** može uključivati samo neprihodujuću financijsku imovinu.

Klasifikacija izloženosti/rezerviranja u svrhu izvještavanja FBA

Banka je dužna da stavke aktive, izložene kreditnom riziku, periodično odnosno najmanje kalendarski kvartalno klasificira u slijedeće skupine u skladu s propisima FBA:

kategorije:

- Kategorija A - Dobra aktiva
- Kategorija B - Aktiva sa posebnom napomenom
- Kategorija C - Podstandardna aktiva
- Kategorija D - Sumnjiva aktiva
- Kategorija E - Gubitak

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

4.1 Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

4.1.2 Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja i rezerviranja za izvanbilančnu izloženost (nastavak)

Klasifikacija izloženosti/rezerviranja u svrhu izvještavanja FBA (nastavak)

Banka također izračunava rezerviranja (regulatorne rezerve RKG) u skladu s propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI.

Definirani postotci RKG:

- Kategorija A Dobra aktiva: 2%
- Kategorija B Aktiva s posebno napomenom: 5 - 15%
- Kategorija C Podstandardna aktiva: 16 - 40%
- Kategorija D Sumnjiva aktiva: 41 - 60%
- Kategorija E Gubitak: 100%

	Bilješka	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Umanjenje vrijednosti po osnovi kreditne izloženosti			
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata	20	318.105	287.245
Rezerviranja za izvanbilančne potencijalne obveze	30	21.008	19.351
Rezerviranja za obveznu rezervu kod CBBIH	16	1.112	25.501
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja od banaka	17	438	124
Ukupno		340.663	332.221

Neprihodujući portfelj – kalkulacija u skladu s MSFI

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih zajmova i potraživanja i financijskog najma (neprihodujući krediti) te stope priznatih umanjenja izračunatih u skladu s MSFI-jevima, bili su kako slijedi:

Banka	31. prosinca 2018.				31. prosinca 2017.			
	Pravne osobe (uključujući i državni i javni sektor)	Građani	Financijski najam	Ukupno	Pravne osobe (uključujući i državni i javni sektor)	Građani	Financijski najam	Ukupno
Bruto izloženost	146.804	99.097	24.880	270.781	161.156	94.344	28.424	283.924
Stopa umanjenja na neprihodujući portfelj	91,34%	87,83%	84,20%	89,40%	90,13%	84,35%	80,84%	87,28%

Sto dodatno povećanje stope umanjenja za jedan postotni poen bruto neprihodujuće izloženosti, na dan 31. prosinca 2018. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjena vrijednosti u iznosu od 2.708 tisuća KM (31. prosinac 2017. godine: 2.839 tisuća KM) za Banku.

Neprihodujući portfelj – kalkulacija u skladu s propisima FBA

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih zajmova i potraživanja po amortiziranom trošku, te stope priznatih umanjenja izračunatih u skladu sa propisima FBA, bili su kako slijedi:

Banka	31. prosinca 2018.				31. prosinca 2017.			
	Pravne osobe (uključujući i državni i javni sektor)	Građani	Financijski najam	Ukupno	Pravne osobe (uključujući i državni i javni sektor)	Građani	Financijski najam	Ukupno
Bruto izloženost	141.299	73.525	21.951	236.775	154.337	69.855	24.089	248.282
Stopa umanjena na neprihodujući portfelj	89,25%	94,36%	80,07%	89,99%	87,02%	93,19%	76,18%	88,70%

Svako dodatno povećanje stope umanjena za jedan postotni poen bruto neprihodujuće izloženosti na dan 31. prosinca 2018. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjena vrijednosti u iznosu od 2.367 tisuća KM (31. prosinac 2017. godine: 2.482 tisuće KM).

U skladu s propisima FBA, izloženosti s dospjelim dugom do 90 dana tretiraju se kao prihodujući. Banka također računa posebne rezerve za kreditne gubitke na prihodujuće zajmove s kašnjenjem u otplati do 90 dana (grupa B) po stopama od 5% do 15%. Iznos posebnih rezervi za kreditne gubitke za Banku na dan 31. prosinca 2017. godine za grupu B iznosio je 4.623 tisuće KM, a iznos bruto izloženosti 50.627 tisuća KM.

Nastali, neprijavljeni gubici (Faze 1 i 2)

Pored zasebno identificiranih gubitaka za neprihodujuće zajmove, kao što je objašnjeno u prethodnom paragrafu, Banka i Grupa također priznaju gubitke od umanjena vrijednosti za koje se zna da postoje, ali na datum izvješćivanja još nisu bili identificirani (Faze 1 i 2). Iznosi za koje je prepoznato umanjene vrijednosti isključeni su iz ove kalkulacije.

Faza 1 i 2 Banke na dan 31. prosinca 2018. godine, iznosile su 95.256 tisuća KM (31. prosinac 2017. godine: 81.249 tisuća KM), odnosno 2,8% (31. prosinac 2017. godine: 2,7%) zajmova i potraživanja od komitenata i financijskog najma, te 1,4% (31. prosinac 2017. godine: 1,4%) ukupne bilančne i izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku komitenata, u oba slučaja od iznosa izloženosti koje su procijenjene kao prihodujući zajmovi i financijski najam.

b) Regulatorna rezerviranja izračunata u skladu s propisima FBA (samo Banka)

Rezerviranja izračunata u skladu s propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala.

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu s lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezerviranja u skladu s tim propisima. Relevantni plasmani klasificiraju se u odgovarajuće grupe za potrebe FBA u skladu s navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, financijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezerviraju u skladu s propisanim postotcima rezerviranja.

Agencija zahtijeva da se iznosi rezervi za kreditne gubitke (RKG) izračunatih u skladu s pravilima FBA izdvoje ili oduzmu od kapitala pri izračunu adekvatnosti kapitala, u iznosu u kojem tako izračunate RKG su veće od ukupnih umanjena po MSFI na nivou ugovora. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke na dan 31. prosinca 2018. godine iznose 58.551 tisuću KM i umanjene su za 20.682 tisuće KM rezervi koje su isključene iz osnovnog kapitala Banke.

4.1.3 Sudski sporovi

Banka i Grupa provode pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova kojima je vrijednost iznad 25 tisuća KM. Svi sudski sporovi čija je vrijednost ispod 25 tisuća KM prate se i rezerviraju na portfelj osnovi.

Banka i Grupa su sa stanjem na dan 31. prosinca 2018. godine rezervirale 10.080 tisuća KM što Uprava procjenjuje dovoljnim za pokriće rizika nastanka obveza iz sudskih sporova koji se vode protiv Banke i Grupe.

4.1.4 Fer vrijednost financijskih instrumenata

Kao što je opisano u Bilješci 38., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za financijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Financijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontiranih novčanih tijekova na temelju pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na burzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

5. IZVJEŠĆIVANJE PO SEGMENTIMA

Segmenti Banke uključuju:

1. „Maloprodaja“: podatke o građanima, malom poduzetništvu i obrtnicima; uključujući i financijski najam.
2. „Korporativno i investicijsko bankarstvo“: velika i srednja poduzeća, državu i javni sektor, financijsko tržište (aktivnosti trgovanja); uključujući i financijski najam.
3. „Upravljanje aktivom i pasivom (ALM)“: upravljanje aktivom i pasivom.
4. „Centralna jedinica“: ostalu imovinu i obveze koji nisu pridruženi drugim segmentima.
5. „Najam“: poslovi financijskog najma.

Za 2017. godinu, segment najma je bio posebno prikazan.

Segmentacija pozicija izvješća o dobiti ili gubitku i financijskom položaju temelji se na financijskim izvješćima pripremljenim za potrebe izvješćivanja matičnog društva, a koji koriste različite kriterije za izračun fer vrijednosti imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i derivativa, kao i različitu klasifikaciju pojedinih stavki.

Račun dobiti ili gubitka po segmentima

Banka

Godina završila 31. prosinca 2018.	Maloprodaja	Korporativno i investicijsko bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Neto prihod od kamata	121.310	40.870	5.712	(3.008)	164.884	-	164.884
Neto prihod od naknada i provizija	55.309	15.958	(908)	-	70.359	-	70.359
Prihod od dividendi	-	-	-	224	224	-	224
Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	9.414	4.651	(4)	1	14.062	3	14.065
Ostali prihodi	153	472	894	1.046	2.565	604	3.169
Prihod iz redovnog poslovanja	186.186	61.951	5.694	(1.737)	252.094	607	252.701
Amortizacija	(3.849)	(624)	(7)	(5.223)	(9.703)	(671)	(10.374)
Troškovi poslovanja	(96.102)	(21.157)	(1.288)	3.395	(115.152)	1.290	(113.862)
Dobit prije umanjena vrijednosti i poreza na dobit	86.235	40.170	4.399	(3.565)	127.239	1.226	128.465
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja, neto	(12.351)	(4.939)	176	-	(17.114)	(1.224)	(18.338)
Dobit prije oporezivanja	73.884	35.231	4.575	(3.565)	110.125	4	110.127
Porez na dobit	(7.394)	(3.509)	(458)	(1.556)	(12.917)	-	(12.917)
NETO DOBIT	66.490	31.722	4.117	(5.121)	97.208	2	97.210

Račun dobiti ili gubitka po segmentima (nastavak)

Banka

Godina završila 31. prosinca 2017.	Maloprodaja	Korporativno i investicijsko bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Najam	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Neto prihod od kamata	117.515	37.929	7.621	1.977	(4.393)	160.649	1.629	162.278
Neto prihod od naknada i provizija	51.553	14.567	(859)	16	(1)	65.276	-	65.276
Prihod od dividendi	-	-	-	-	106	106	-	106
Neto dobiti od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	7.443	2.854	140	-	-	10.437	(1)	10.436
Ostali prihodi	200	902	192	2.106	(3.517)	(117)	2.036	1.919
Prihod iz redovnog poslovanja	176.711	56.252	7.094	4.099	(7.805)	236.351	3.664	240.015
Amortizacija	(6.128)	(640)	(25)	-	(1.796)	(8.649)	(1.169)	(9.818)
Troškovi poslovanja	(91.419)	(20.697)	(1.649)	(3.254)	(4.066)	(112.953)	(253)	(113.206)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i poreza na dobit	79.164	34.915	5.420	785	(5.535)	114.749	2.242	116.991
Umanjenja vrijednosti i rezerviranja, neto	(10.649)	8.719	-	(6.937)	(4.368)	(13.285)	(2.155)	(15.440)
Dobit prije oporezivanja	68.515	43.634	5.420	(6.202)	(9.903)	101.464	87	101.551
Porez na dobit	(6.851)	(4.363)	(542)	-	(264)	(12.020)	-	(12.020)
NETO DOBIT	61.664	39.271	4.878	(6.202)	(10.167)	89.444	87	89.531

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

5. IZVJEŠĆIVANJE PO SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Izvješće o financijskom položaju po segmentima

Banka

31. prosinac 2018.	Maloprodaja (bankarstvo)	Korporativno i investicijsko bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Imovina po segmentima	1.981.770	1.398.305	2.011.761	558.431	5.950.267	1.947	5.952.214
Ukupno imovina	1.981.770	1.398.305	2.011.761	558.431	5.950.267	1.947	5.952.214
Obveze po segmentima	3.125.513	1.295.464	574.254	158.441	5.153.672	-	5.153.672
Tekuća porezna obveza	-	-	-	1.044	1.044	(17)	1.027
Odgodena porezna obveza	-	-	-	3.349	3.349	(1.919)	1.430
Ukupno obveze	3.125.513	1.295.464	574.254	162.834	5.158.065	(1.936)	5.156.129
Stjecanje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	15.887	-	-	-

Banka

31. prosinac 2017.	Maloprodaja (bankarstvo)	Korporativno i investicijsko bankarstvo	Upravljanje aktivom i pasivom	Centralna jedinica	Financijski najam	Ukupno prema upravljačkim izvješćima	Usklađivanje do financijskog izvješća	Ukupno
Imovina po segmentima	1.785.682	1.195.167	1.658.219	509.542	84.845	5.232.259	(599)	5.232.856
Ukupno imovina	1.785.682	1.195.167	1.658.219	509.542	84.845	5.232.259	(599)	5.232.856
Obveze po segmentima	2.879.028	1.175.687	251.665	157.716	-	4.464.096	79	4.464.175
Tekuća porezna obveza	-	-	-	1.218	-	1.218	(16)	1.202
Odgodena porezna obveza	-	-	-	3.381	-	3.381	(2.062)	1.319
Ukupno obveze	2.879.028	1.175.687	251.665	162.315	-	4.468.695	(1.999)	4.466.696
Stjecanje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	-	-	-	14.225	-	-	-	-

6. PRIHODI OD KAMATA

Raščlanjivanje po izvorima

	Banka 2018.	Banka 2017.
Građani	118.578	120.553
Pravne osobe	46.511	42.706
Državni i javni sektor	20.899	25.750
Banke i druge finansijske institucije	1.492	1.908
	187.480	190.917

Stavka Banke i druge finansijske institucije uključuje Centralnu banku BiH.

Raščlanjivanje po poslovima

	Banka 2018.	Banka 2017.
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku	171.862	174.794
Dužničke vrijednosnice (financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit)	14.126	14.799
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku	1.492	1.324
	187.480	190.917

Kamatni prihodi po osnovu zajmova i potraživanja umanjene vrijednosti Banke iznosili su 3.528 tisuća KM (2017.: 4.604 tisuće KM) od čega su priznati efekti „unwindinga“ u kamatni prihod 1.102 tisuće KM (2017.: 1.845 tisuća KM).

7. RASHODI OD KAMATA

Raščlanjivanje po primateljima

	Banka 2018.	Banka 2017.
Građani	15.495	20.836
Negativna kamata po plasmanima bankama	3.423	2.015
Pravne osobe	2.071	2.231
Banke i druge finansijske institucije	1.477	2.778
Državni i javni sektor	130	779
	22.596	28.639

Raščlanjivanje po poslovima

	Banka 2018.	Banka 2017.
Tekući računi i depoziti građana	15.495	20.836
Tekući računi i depoziti banaka	3.702	2.127
Tekući računi i depoziti pravnih osoba, državnog i javnog sektora	2.225	3.012
Zajmovi	969	2.664
Repo poslovi	205	-
	22.596	28.639

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Banka 2018.	Banka 2017.
Kartično poslovanje	23.250	23.543
Poslovi domaćeg platnog prometa	20.556	19.476
Poslovi inozemnog platnog prometa	15.839	12.033
Poslovi izdavanja akreditiva i garancija	5.077	4.906
Ostali poslovi	9.443	8.755
	74.165	68.713

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Banka 2018.	Banka 2017.
Poslovi domaćeg platnog prometa	2.323	1.961
Poslovi inozemnog platnog prometa	909	823
Ostali poslovi	574	653
	3.806	3.437

10. NETO DOBICI OD KUPOPRODAJE VALUTA I TEČAJNIH RAZLIKA PO PRERAČUNAVANJU MONETARNE IMOVINE I OBVEZA

	Banka 2018.	Banka 2017.
Dobici po kupoprodaji valuta, neto	14.535	10.944
Neto gubitak od valutnih terminkih ugovora	(467)	(506)
Neto gubitak od tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	(3)	(2)
	14.065	10.436

11. OSTALI PRIHODI

	Banka 2018.	Banka 2017.
Prihodi po osnovu uknjižbe materijalne imovine	954	-
Neto dobit od prodaje imovine preuzete za nenaplaćena potraživanja	455	517
Neto dobit od prodaje nekretnina i opreme	320	128
Prihodi po osnovu IT usluga	186	191
Prihod od najamnina	67	108
Prihodi po osnovu naplaćenih troškova od komitenata	58	76
Otpisi drugih obveza i poništenje obračunatih troškova	19	102
Prihod od naplaćenih šteta od osiguravajućih društva	15	61
Prihod po osnovu raskida kreditnih linija	-	583
Ostali prihodi	1.095	153
	3.169	1.919

12. TROŠKOVI POSLOVANJA

	Banka 2018.	Banka 2017.
Troškovi zaposlenika	57.654	55.833
Administrativni troškovi i troškovi marketinga	39.022	40.605
Troškovi osiguranja štednih uloga	9.493	8.562
Troškovi najamnina	5.806	5.969
Državni doprinosi (izuzimajući one koji se odnose na zaposlenike)	1.282	1.776
Ostali troškovi	605	461
	113.862	113.206

Troškovi zaposlenika Banke uključuju i 11.373 tisuće KM doprinosa s propisanim iznosom plaćenih na i iz plaće u državne zavode za mirovinsko osiguranje (2017.: 10.775 tisuća KM).

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVIRANJA, NETO

	Banka 2018.	Banka 2017.
Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku (Bilješka 20.)	15.083	8.503
Vanbilančna izloženost kreditnom riziku (Bilješka 30.)	2.293	1.774
Rezerviranja po sudskim postupcima (Bilješka 30.)	1.218	4.490
Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme (Bilješka 24.)	332	-
Umanjenje vrijednosti novčanih sredstava (Bilješka 15.)	61	-
Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključujući obveznu rezervu kod CBBiH (Bilješka 17.)	(323)	-
Umanjenje vrijednosti vrijednosnih papira (Bilješka 18.)	(696)	-
Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine (Bilješka 25.)	-	38
Ostala imovina (Bilješka 21.)	370	635
	18.338	15.440

14. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez priznat u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

	Banka 2018.	Banka 2017.
Tekući porez	12.784	12.020
Odgođeni porez	133	-
Ukupni porez kroz račun dobiti ili gubitka	12.917	12.020
Odgođeni porez kroz sveobuhvatnu dobit	22	(190)

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

14. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Prilagodba između poreza na dobit prikazanog u poreznoj bilanci i računovodstvenog poreza na dobit je predstavljena kako slijedi:

	Banka 2018.	Banka 2017.
Dobit prije poreza na dobit	110.127	101.551
Porez na dobit po stopi od 10%	11.013	10.155
Učinci porezno nepriznatih rashoda	1.808	2.047
Učinci porezno nepriznatih prihoda	(22)	-
Učinci porezno priznate amortizacije	(222)	(216)
Učinci po rezerviranjima i potraživanjima	89	-
Kapitalni dobici	83	-
Dodatni porez na dobit za poslovnice u RS	35	34
Trošak tekućeg poreza na dobit	12.784	12.020
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	11,6%	11,8%

Promjene u privremenim razlikama odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze u izvješću o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

	Banka / Grupa i Banka	Banka / Grupa i Banka	Banka / Grupa i Banka
	Odgođena porezna imovina	Odgođene porezne obveze	Neto odgođena porezna imovina / (obveze)
Stanje na 1. siječanj 2017.	-	1.129	1.129
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	199	-	199
Promjene po revalorizacijskim rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	(9)	(9)
Ostala rezerviranja za zajmove i potraživanja od kupaca kroz račun dobiti ili gubitka	-	-	-
Neto porezna imovina / (obveze)	(199)	199	-
Stanje na 31. prosinac 2017.	-	1.319	1.319
Promjena u fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(36)	-	(36)
Promjene po revalorizacijskim rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku	-	14	14
Ostala rezerviranja za zajmove i potraživanja kroz račun dobiti ili gubitka	-	(89)	(89)
Neto odgođena porezna obveza za amortizaciju	-	222	222
Neto porezna imovina / (obveze)	36	(36)	-
Stanje na 31. prosinac 2018.	-	1.430	1.430

Stanje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze je kako slijedi:

	Banka 2018.	Banka 2017.
Odgođena porezna imovina	-	-
Odgođene porezne obveze		
Neto odgođena porezna obveza za financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(153)	(189)
Neto odgođena porezna imovina po revalorizacijskim rezervama po aktuarskoj dobiti/gubitku	(7)	7
Neto odgođena porezna obveza za ostala rezerviranja za zajmove i potraživanja od klijenata	(1.048)	(1.137)
Neto odgođena porezna obveza za amortizaciju	(222)	-
Neto odgođene porezne obveze	(1.430)	(1.319)

15. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Žiro račun kod CBBH	349.939	613.431
Tekući računi kod drugih banaka	223.588	173.526
Novac u blagajni	172.990	146.213
Instrumenti u postupku naplate	51	44
	746.568	-
Manje: Umanjenje vrijednosti	(115)	-
	746.453	933.214

Kretanje umanjena vrijednosti gotovine i ekvivalenata gotovine je kako slijedi:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Stanje na dan 1. siječnja	-	-
Efekt MSFI 9 (Bilješka 2.3.1.)	54	-
Neto rashod u računu dobiti i gubitka (Bilješka 13.)	61	-
Stanje na 31. prosinac	115	-

16. OBVEZNA PRIČUVA KOD CENTRALNE BANKE BIH

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Obvezna pričuva kod CBBH	485.253	416.710
Manje: Umanjenje vrijednosti	(1.112)	-
	484.141	416.710

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

16. OBVEZNA PRIČUVA KOD CENTRALNE BANKE BIH (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti obvezne pričuve kod CBBiH je kako slijedi:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Stanje na dan 1. siječnja	-	-
Efekt MSFI 9 (Bilješka 2.3.1)	1.595	-
Neto rashod u računu dobiti i gubitka (Bilješka 13.)	(483)	-
Stanje na 31. prosinac	1.112	-

U razdoblju 2018. godine osnovicu za obračun obvezne pričuve komercijalnih banaka čine svi depoziti i sva pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne pričuve.

Na iznos sredstava obvezne rezerve CBBiH ne obračunava naknadu dok se na iznos sredstava iznad obvezne rezerve obračunava naknada koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Europska središnja banka na depozite komercijalnih banaka i koja je u navedenom razdoblju iznosila -0,20%.

17. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Plasmani kod drugih banaka - bruto	502.519	276.004
Zajmovi bankama - bruto	216.605	2
	719.124	276.006
Manje: Umanjenje vrijednosti	(438)	(124)
	718.686	275.882
Očekivana realizacija:		
- u razdoblju do 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	719.124	269.302
- u razdoblju preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	-	6.704
Manje: Umanjenje vrijednosti	(438)	(124)
	718.686	275.882

Na dan 31. prosinac 2018. godine, zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključuju i 3.060 tisuća KM plasiranih kao osiguranje za obveze Banke prema Visa i MasterCard vezano za obveze po kreditnim karticama (31. prosinac 2017. godine: 4.444 tisuće KM).

Na dan 31. prosinac 2018. godine, unutar zajmova i potraživanja od banaka nije bilo plasmana i zajmova (31. prosinac 2017.: 22.680 tisuća KM) povezanim osobama.

Kretanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od banaka je kako slijedi:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Stanje na 1. siječanj	124	124
Efekt MSFI 9 (Bilješka 2.3.1.)	137	-
Tečajne razlike	17	-
Neto rashod u računu dobiti i gubitka (Bilješka 13.)	160	-
Stanje na 31. prosinac	438	124

Zajmovi i potraživanja od banaka po amortiziranom trošku uključujući obveznu rezervu kod CBBiH

Bruto izloženost

Banka	31. prosinac 2018.				31. prosinac 2017.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	695.788	-	-	695.788	238.276
Srednji rizik	508.465	-	-	508.465	454.316
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	124	124	124
Ukupno	1.204.253	-	124	1.204.377	692.716

Banka	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Kretanje bruto izloženosti				
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2018. godine	692.592	-	124	692.716
Novo financiranje	718.589	-	-	718.589
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(208.213)	-	-	(208.213)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	1.237	-	-	1.237
Ostale promjene	48	-	-	48
Na dan 31. prosinca 2018. godine	1.204.253	-	124	1.204.377

Banka	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Kretanja umanjenja vrijednosti				
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	1.733	-	124	1.857
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	(323)	-	-	(323)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	16	-	-	16
Na dan 31. prosinca 2018. godine	1.426	-	124	1.550

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

18. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	491.747	409.517
Vlasničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	199	199
	491.946	409.716

Kretanje umanjenja vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je kako slijedi:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Stanje na 1. siječanj	-	-
Efekt MSFI 9 (Bilješka 2.3.1)	1.661	-
Neto rashod u izvješću o promjenama u kapitalu (Bilješka 13.)	(695)	-
Stanje na 31. prosinac	996	-

Tijekom 2018. godine, niti u 2017. godini, nije bilo dospjele, a nenaplaćene financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, niti umanjenja vrijednosti po osnovu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Obveznice Vlade Federacije BiH	191.605	244.453
Obveznice države Republike Hrvatske	151.639	96.991
Obveznice Vlade Republike Srpske	83.907	68.073
Obveznice države Republike Poljske	50.375	-
Obveznice države Republike Slovenije	14.221	-
	491.747	409.517

Vlasničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Vrijednosnice izlistane na burzi ili kotirane	199	199
	199	199

Dužnički instrumenti koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)

Banka	31. prosinac 2018.				31. prosinac 2017.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno	
Bruto izloženost						
Razina internog ocjenjivanja						
Prihodujući						
Nizak rizik	216.235	-	-	216.235	-	-
Srednji rizik	-	275.512	-	275.512	409.517	-
Visok rizik	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući						
Status neispunjanja obveza	-	-	-	-	-	-
Ukupno	216.235	275.512	-	491.747	409.517	

Banka				
Kretanje bruto izloženosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2018. godine	96.991	312.526	-	409.517
Novo financiranje	115.421	31.835	-	147.256
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	(67.445)	-	(67.445)
Otpisani iznosi		-	-	-
Tečajne razlike	4.102	-	-	4.102
Ostale promjene	(279)	(1.404)	-	(1.683)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	216.235	275.512	-	491.747

Banka				
Kretanje umanjenja vrijednosti	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	465	1.196	-	1.661
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	(360)	(335)	-	(695)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	105	861	-	966

19. FINANCIJSKA IMOVINA I OBVEZE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI ILI GUBITKA

Banka	31. prosinac 2018.		31. prosinac 2017.	
	Nominalni iznos	Fer vrijednost	Nominalni iznos	Fer vrijednost
Financijska imovina				
Valutni terminski ugovori-forwardi	71.778	608	4.472	18
Valutni swapovi	225.068	-	35.546	431
	296.846	608	40.018	449
Financijske obveze				
Valutni terminski ugovori-forwardi	12.151	514	1.004	14
Valutni swapovi	210	1	33.921	980
	12.361	515	34.925	994

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

20. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
<i>Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)</i>		
- u domaćoj valuti	1.617.090	1.450.455
- u stranoj valuti	24.677	28.199
	1.641.767	1.478.654
<i>Građani</i>		
- u domaćoj valuti	1.952.021	1.789.086
- u stranoj valuti	359	362
	1.952.380	1.789.448
<i>Potraživanja po financijskom najmu</i>		
- u domaćoj valuti	104.033	110.337
- u stranoj valuti	-	-
	104.033	110.337
Ukupno zajmovi i potraživanja prije umanjena	3.698.180	3.378.439
Manje: Umanjenje vrijednosti	(318.105)	(312.746)
Neto zajmovi i potraživanja	3.380.075	3.065.693
<i>Očekivana realizacija:</i>		
- u razdoblju do 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	1.500.975	1.426.834
- u razdoblju preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog razdoblja	2.197.205	1.951.605
Manje: Umanjenje vrijednosti	(318.105)	(312.746)
	3.380.075	3.065.693

Na dan 31. prosinac 2018. godine, u zajmovima građanima za Banku u KM uključeno je 758.030 tisuća KM bruto zajmova (31. prosinac 2017. godine: 764.489 tisuća KM), a u zajmovima pravnim osobama i državi u KM 815.487 tisuća KM bruto zajmova (31. prosinac 2017. godine: 689.542 tisuće KM) uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a. Otplata glavnice i kamate iskazuje se prema EUR-skoj protuvrijednosti, a plaćanje se obavlja u KM prema tečaju na dan plaćanja.

Banka	31. prosinac 2018.	31. prosinac 2017.
Zajmovi i potraživanja od komitenata		
Pravne osobe	1.520.162	1.327.054
Državni i javni sektor	121.605	151.599
Građani	1.952.380	1.789.449
Financijski najam	104.033	110.337
	3.698.180	3.378.439
Manje: Umanjenje vrijednosti	(318.105)	(312.746)
	3.380.075	3.065.693

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta

Bruto izloženost

Banka	31. prosinac 2018.			Ukupno	31. prosinac 2017.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3		Ukupno
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	1.069.043	179.942	-	1.248.985	1.156.999
Visok rizik	101	124.272	-	124.373	8.900
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	146.804	146.804	161.156
Ukupno	1.069.144	304.214	146.804	1.520.162	1.327.055

Kretanje bruto izloženosti

	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2018. godine	899.709	266.189	161.157	1.327.055
Novo financiranje	921.406	-	-	921.406
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	4.539	(4.539)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(191.754)	191.754	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(1.677)	(1.384)	3.061	-
Otplaćena imovina	(562.656)	(147.706)	(11.427)	(721.789)
Otpisani iznosi	-	-	(5.978)	(5.978)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	(423)	(100)	(9)	(532)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	1.069.144	304.214	146.804	1.520.162

Zajmovi i potraživanja od komitenata	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Kretanje umanjenja vrijednosti				
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	10.892	18.229	145.263	174.384
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	40	(40)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(249)	393	(144)	-
Prijenosi u Fazu 3	(14)	(119)	133	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	1.926	4.620	(4.304)	2.242
Otpisani iznosi	-	-	(5.978)	(5.978)
Prilagodbe za devizne razlike	-	-	-	-
Poslovna spajanja	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	(883)	(883)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	12.595	23.083	134.087	169.765

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

20. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

b) Državni i javni sektor - kreditna kvaliteta

Banka	31. prosinac 2018.			Ukupno	31. prosinac 2017.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3		Ukupno
Bruto izloženost					
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	111.295	10.309	-	121.604	151.599
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-
Ukupno	111.295	10.309		121.604	151.599

Kretanje bruto izloženosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2018. godine	137.651	13.948	-	151.599
Novo financiranje	10.311	-	-	10.311
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	1.932	(1.932)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(38.599)	(1.707)	-	(40.306)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	111.295	10.309	-	121.604

Kretanje umanjenja vrijednosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	244	2.086	-	2.330
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	4	(4)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	(18)	(287)	-	(305)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	230	1.795	-	2.025

c) Građani - kreditna kvaliteta

Banka	31. prosinac 2018.			31. prosinac 2017.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Bruto izloženost					
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	1.616.483	133.798	-	1.750.281	1.625.730
Visok rizik	1.237	101.764	-	103.001	69.374
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	99.097	99.097	94.344
Ukupno	1.617.720	235.562	99.097	1.952.379	1.789.448

Kretanje bruto izloženosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2018. godine	1.593.995	101.222	94.231	1.789.448
Novo financiranje	786.217	-	-	786.217
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	12.252	(9.265)	(2.987)	-
Prijenosi u Fazu 2	(185.935)	190.549	(4.614)	-
Prijenosi u Fazu 3	(17.087)	(6.752)	23.839	-
Otplaćena imovina	(571.321)	(40.276)	(10.504)	(622.101)
Otpisani iznosi	-	-	(769)	(769)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	(401)	84	(99)	(416)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	1.617.720	235.562	99.097	1.952.379

Kretanje umanjenja vrijednosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	12.969	16.973	79.591	109.533
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	114	(88)	(26)	-
Prijenosi u Fazu 2	561	1.452	(2.013)	-
Prijenosi u Fazu 3	(149)	(1.890)	2.039	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	351	5.007	8.085	13.443
Otpisani iznosi	-	-	(784)	(784)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	(2)	2	145	145
Na dan 31. prosinca 2018. godine	13.844	21.456	87.037	122.337

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

20. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

d) Financijski najam - pravne osobe - kreditna kvaliteta

Banka	31. prosinac 2018.			Ukupno	31. prosinac 2017.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3		
Bruto izloženost					
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	-	33.866	-	33.866	54.902
Visok rizik	-	42.771	-	42.771	22.890
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	23.786	23.786	26.888
Ukupno	-	76.637	23.786	100.423	104.680

Kretanje bruto izloženosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2018. godine	8	77.784	26.888	104.680
Novo financiranje	30.049	127	-	30.176
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(30.049)	30.429	(380)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(294)	294	-
Otplaćena imovina	(8)	(31.409)	(3.016)	(34.433)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	-	76.637	23.786	100.423

Kretanje umanjenja vrijednosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine		1.976	21.219	23.195
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	3	(3)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(11)	11	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	-	1.009	(1.267)	(258)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	-	2.977	19.960	22.937

e) Financijski najam – građani – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost

Banka	31. prosinac 2018.			31. prosinac 2017.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	-	2.437	-	2.437	4.001
Visok rizik	-	79	-	79	121
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	1.094	1.094	1.535
Ukupno	-	2.516	1.094	3.610	5.657

Kretanje bruto izloženosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2018. godine	-	4.122	1.535	5.657
Novo financiranje	298	-	-	298
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(298)	503	(205)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(83)	83	-
Otplaćena imovina	-	(2.026)	(319)	(2.345)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	-	2.516	1.094	3.610

Kretanje umanjenja vrijednosti	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	-	76	1.004	1.080
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)				
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	7	(7)	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(10)	10	-
Umanjenja vrijednosti (Bilješka 13.)	-	(20)	(19)	(39)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	-	53	988	1.041

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

20. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017. godine - usporedno razdoblje

Banka	Pravne osobe	Državni i javni sektor	2017.		Ukupno
			Građani i nekorporativno poslovanje	Financijski najam	
Na dan 1. siječnja 2017.	198.094	3.500	104.754	-	306.348
Trošak za godinu	15.524	-	22.895	8.722	47.141
Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti	(18.802)	(649)	(8.243)	(710)	(28.404)
Naplata prethodno umanjenih iznosa	(4.006)	-	(5.427)	(801)	(10.234)
Pripajanje ovisnog društva	193	-	161	18.353	18.707
Otpisani iznosi	(18.964)	-	(206)	-	(19.170)
Utjecaj deviznih razlika	(3)	-	(10)	-	(13)
Ostalo	(1.609)	-	43	(63)	-
Na dan 31. prosinca 2017.	170.427	2.851	113.967	25.501	312.746

Zajmovi i potraživanja od komitenata po amortiziranom trošku analizirani prema industriji u slijedećoj tablici:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
Industrija:		
Prehrambena industrija	79.433	101.275
Industrija električne energije, plina i vode	70.726	43.129
Metalna i strojarska industrija	67.667	44.983
Drvena i papirna industrija	61.630	77.836
Kemijska industrija	41.495	28.642
Tekstilna i kožna industrija	16.343	16.793
Duhanska industrija	7.519	649
Električna i optička industrija	2.852	3.039
Ostala industrija	52.451	45.220
Ukupno industrija	400.116	361.566
Trgovina na malo i veliko	516.473	446.774
Zdravstvo i socijalni rad	115.724	23.296
Središnja i lokalna vlada	115.537	128.793
Turizam	79.168	66.609
Stambene usluge	72.486	86.474
Transport i komunikacije	49.741	56.805
Građevinarstvo	47.625	58.452
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	22.366	16.879
Financijsko posredništvo	9.984	8.018
Školstvo i ostale javne ustanove	7.255	6.108
Ostalo	33.502	45.602
Ukupno pravne osobe	1.069.861	943.810
Građani		
Nenamjenski zajmovi	1.334.590	1.223.192
Stambeni zajmovi	299.678	264.298
Ostali zajmovi građanima	195.774	187.991
Ukupno građani	1.830.042	1.675.481
Ukupno zajmovi i potraživanja od komitenata	3.300.019	2.980.857

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

20. ZAJMOVI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Financijski najam		
Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	32.943	39.047
Trgovina na malo i veliko	18.927	12.618
Prijevoz i komunikacije	10.441	12.079
Građevinarstvo	5.312	2.562
Obrazovanje i ostale javne usluge	2.417	3.072
Proizvodnja hrane i pića	2.044	2.741
Metalna industrija i proizvodnja strojeva	1.453	1.182
Proizvodnja	1.291	1.021
Financijsko posredovanje	1.028	581
Proizvodnja tekstila i kože	549	470
Prerada drva i proizvodnja papira	345	756
Hoteli i restorani	314	503
Proizvodnja električne i optičke opreme	279	239
Posredovanje nekretninama i ulaganje u nekretnine	254	214
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	198	207
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	77	65
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	59	103
Centralna i lokalna uprava i obrana	-	1
Ostalo	2.125	7.375
Ukupno financijski najam	80.056	84.836
Ukupno zajmovi i potraživanja od komitenata	3.380.075	3.065.693

21. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Potraživanja po osnovu kartičnog poslovanja	34.987	39.383
Imovina preuzeta za nenaplaćena potraživanja	12.525	16.425
Obračunata naknada	1.403	625
Ostala imovina	15.259	16.922
	64.174	73.355
Manje: Umanjenje vrijednosti	(9.405)	(12.189)
	54.769	61.166

Kretanje u umanjenju vrijednosti ostale imovine se mogu prikazati kako slijedi:

	Banka 2018.	Banka 2017.
Stanje na dan 1. siječanj	12.189	5.534
Efekt stjecanja ovisnog društva	-	4.305
Efekt MSFI 9 (Bilješka 2.3.1.)	(230)	-
Neto rashod u računu dobiti ili gubitka (Bilješka 13.)	370	635
Prijenos na materijalnu imovinu	-	2.800
Ostale promjene prijenos rezerviranja po naknadama	870	-
Otpisi	(3.915)	(1.081)
Ostale promjene	120	-
Tečajne razlike	1	(4)
Stanje na dan 31. prosinac	9.405	12.189

Imovina za nenaplaćena potraživanja predstavlja imovinu (nekretnine, vozila i ostalu opremu) preuzeta zbog nemogućnosti naplate potraživanja od komitenata zajmova i financijskog najma, a koja nije klasificirana u portfelj ulaganja u investicijske nekretnine.

22. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Banka je 22. prosinca 2015. godine kupila 49% udjela u društvu UniCredit Broker d.o.o. Sarajevo čiji je 100% vlasnik bilo povezano društvo UniCredit Insurance Management CEE GmbH, Austrija. Trošak stjecanja kupljenog udjela iznosi 460 tisuća KM (235 tisuća EUR). Vrijednost udjela u 2018. godini na nivou Grupe je uvećana na 855 tisuća KM zbog ostvarene dobiti pridruženog društva za prethodna dva razdoblja.

	UniCredit Broker 31. prosinac 2018.	UniCredit Broker 31. prosinac 2017.
Ukupna imovina	1.094	925
Ukupne obveze	12	7
Neto imovina	903	645
Neto dobit za godinu	179	273

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

23. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina izvršeno je od strane ZANE BH, društva koje je član UniCredit Grupe, a čije osoblje ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni fer vrijednosti imovine na relevantnim lokacijama.

Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je korištenjem prihodovnog pristupa koji reflektira trenutna očekivanja na tržištu vezano za buduće iznose – novčane tijekove (prihode i rashode) koji proizilaze iz investicijskih nekretnina koji se diskontiraju u jedan iznos.

	Banka 2018.
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	4.453
Prijenos sa/na ostale imovine	(4.453)
Efekti stjecanja ovisnog društva	1.039
Stanje na 31. prosinac 2017.	1.039
Stanje na 31. prosinac 2018.	1.039
AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	2.800
Prijenos sa/na ostale imovine (Bilješka 21.)	(2.800)
Amortizacija za godinu	8
Efekti stjecanja ovisnog društva	133
Stanje na 31. prosinac 2017.	141
Amortizacija za godinu	17
Stanje na 31. prosinac 2018.	158
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	
31. prosinac 2018.	881
31. prosinac 2017.	898

Informacije o hijerarhiji fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2018. godine su kako slijedi:

Razina 1	Razina 2	Razina 3
-	-	881

24. NEKRETNINE I OPREMA

Banka	Zgrade i zemljišta	Motorna vozila i oprema	Računala	Ulaganja u tuđu iznajmljenu imovinu	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na 01. siječanj 2017.	52.297	32.872	44.910	23.836	3.843	157.758
Povećanja	-	-	-	-	9.349	9.349
Otpisi	-	(4.655)	(5.603)	(1.153)	-	(11.411)
Prodaja	-	(380)	(1.632)	-	-	(2.012)
Prijenos (s) / na	572	2.209	3.259	711	(6.750)	1
Prijenos na nematerijalnu imovinu (Bilješka 25.)	-	-	-	-	107	107
Efekti stjecanja ovisnog društva	663	564	295	-	-	1.522
Ostale promjene	-	-	-	228	60	288
Stanje na 31. prosinac 2017.	53.532	30.610	41.229	23.622	6.609	155.602
Povećanja	-	-	-	-	8.728	8.728
Otpisi	-	(1.450)	(2.393)	(52)	-	(3.895)
Prodaja	-	(813)	-	-	-	(813)
Prijenos (s) / na	1.762	1.629	2.309	1.131	(6.831)	-
Prijenos na nematerijalnu imovinu (Bilješka 25.)	-	-	-	-	(7)	(7)
Ostale promjene	-	(22)	15	-	577	570
Stanje na 31. prosinac 2018.	55.294	29.954	41.160	24.701	9.076	160.185
AMORTIZACIJA						
Stanje na 01. siječanj 2017.	19.398	25.508	39.963	21.968	-	106.837
Amortizacija za godinu	1.016	1.930	2.068	1.158	-	6.172
Otpisi	-	(4.555)	(5.582)	(1.153)	-	(11.290)
Efekti stjecanja ovisnog društva	549	467	257	-	-	1.273
Prodaja	-	(329)	(1.632)	-	-	(1.961)
Ostale promjene	-	-	-	228	-	228
Stanje na 31. prosinac 2017.	20.963	23.021	35.074	22.201	-	101.259
Amortizacija za godinu	1.048	1.869	2.170	1.155	-	6.242
Otpisi	-	(1.415)	(2.354)	(52)	-	(3.821)
Prodaja	-	(658)	-	-	-	(658)
Umanjenje vrijednosti (Bilješka 13.)	332	-	-	-	-	332
Ostale promjene	-	(21)	16	-	-	(5)
Stanje na 31. prosinac 2018.	22.343	22.796	34.906	23.304	-	103.349
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
31. prosinac 2018.	32.951	7.158	6.254	1.397	9.076	56.836
31. prosinac 2017.	32.569	7.589	6.155	1.421	6.609	54.343

Uprava smatra da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina i opreme ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti.

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta Banke koja se ne amortiziraju, u okviru zemljišta i zgrada, iznosila je 600 tisuća KM na dan 31. prosinca 2018. godine. Tijekom 2018. godine Banka nije kapitalizirala troškove posudbe vezane za stjecanje nekretnina i opreme. Tijekom 2018. godine nekretnine i oprema Banke nisu bili u zalogu.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

25. NEMATERIJALNA IMOVINA

Banka	Softver	Ostala nematerijalna imovina	Sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na 01. siječanj 2017.	41.683	7.217	7.336	56.236
Povećanja	-	-	4.876	4.876
Otpisi	(1.329)	-	(38)	(1.367)
Prijenos (s) / na	4.418	117	(4.535)	-
Prijenos na nekretnine i opremu (Bilješka 24.)	-	-	(107)	(107)
Efekt stjecanja ovisnog društva	90	153	-	243
Ostale promjene	391	(7)	(3)	381
Stanje na 31. prosinac 2017.	45.253	7.480	7.529	60.262
Povećanja	-	-	7.159	7.159
Otpisi	(1.154)	(5.109)	-	(6.263)
Prijenos (s) / na	3.991	69	(4.060)	-
Prijenos na nekretnine i opremu (Bilješka 24.)	-	-	7	7
Prijenos na ostalu aktivu	-	-	(7)	(7)
Ostale promjene	18	(11)	-	7
Stanje na 31. prosinac 2018.	48.108	2.429	10.628	61.165
AMORTIZACIJA				
Stanje na 01. siječanj 2017.	35.844	6.657	552	43.053
Amortizacija za godinu	3.365	273	-	3.638
Efekt stjecanja ovisnog društva	67	122	-	189
Otpisi	(1.329)	-	(38)	(1.367)
Ostala kretanja	390	(4)	-	386
Umanjenje vrijednosti (Bilješka 13.)	-	-	38	38
Stanje na 31. prosinac 2017.	38.337	7.048	552	45.937
Amortizacija za godinu	3.943	172	-	4.115
Otpisi	(1.150)	(5.103)	-	(6.253)
Ostala kretanja	17	(11)	-	6
Stanje na 31. prosinac 2018.	41.147	2.106	552	43.805
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
31. prosinac 2018.	6.961	323	10.076	17.360
31. prosinac 2017.	6.916	432	6.977	14.325

Sredstva u pripremi Banke na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine odnosi se na software koji još nije stavljen u upotrebu.

Tijekom 2018. i 2017. godine Banka nije kapitalizirala troškove posudbe vezanih za stjecanje nematerijalne imovine. Tijekom 2018. i 2017. godine nematerijalna imovina Banke nije bila u zalogu.

26. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI BANAKA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Depoziti po viđenju		
- u stranoj valuti	3.473	4.374
- u KM	20.735	17.000
Oročeni depoziti		
- u stranoj valuti	498.883	161.185
- u KM	16.007	4.502
	539.098	187.061

Na 31. prosinac 2018. godine, tekući računi i depoziti banaka uključuju 517.177 tisuća KM od povezanih osoba (31. prosinac 2017. godine: 165.745 tisuća KM).

27. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI KOMITENATA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Građani		
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u devizama	1.509.077	1.448.708
Tekući računi, štednja i oročeni depoziti u KM	1.292.850	1.135.862
	2.801.927	2.584.570
Pravne osobe (uključujući državni i javni sektor)		
Depoziti po viđenju		
- u KM	1.231.298	1.097.641
- u stranoj valuti	266.607	261.939
Oročeni depoziti		
- u KM	87.901	82.744
- u stranoj valuti	45.530	44.100
	1.631.336	1.486.424
	4.433.263	4.070.994

Na 31. prosinac 2018. godine, u depozitima građana Banke u KM uključeno je 595 tisuća KM (31. prosinac 2017. godine: 599 tisuća KM), a u depozitima pravnih osoba i države u KM uključeno je 41.429 tisuća KM (31. prosinac 2017. godine: 48.922 tisuće KM) ugovorenih uz valutnu klauzulu vezanu za tečaj EUR-a, a koji se isplaćuju u KM uz primjenu deviznog tečaja važećeg na dan plaćanja.

Tekući računi i depoziti komitenata Banke također uključuju 1.974 tisuća KM od povezanih osoba (31. prosinac 2017. godine: 2.775 tisuća KM).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

28. ZAJMOVI

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Inozemne banke	35.155	64.605
	35.155	64.605
Analiza dospjeća zajmova:		
U prvoj godini	12.709	29.270
U drugoj godini	15.316	11.694
U razdoblju od treće do pete godine	7.130	22.752
Nakon pet godina	-	889
	35.155	64.605

Na 31. prosinac 2018. godine, unutar stavke Banke uzeti kamatonosni zajmovi 16.065 tisuća KM (31. prosinac 2017. godine: 34.930 tisuća KM) odnosi se na zajmove od povezanih osoba.

29. OSTALE OBVEZE

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Obveze za neizvršene transakcije	60.534	63.602
Obračunati troškovi	31.363	23.187
Obveze po kartičnom poslovanju	9.869	12.498
Odgodeni prihod	2.231	2.547
Učešće klijenata za financijski najam	645	413
Ostale obveze	6.990	7.159
	111.632	109.406

30. REZERVIRANJA ZA TROŠKOVE I OBVEZE

Banka	Rezerviranja za potencijalne i preuzete obveze	Rezerviranja za sudske postupke	Dugoročna rezerviranja za zaposlene	Ukupno
Stanje na 1. siječanj 2017.	17.581	4.832	2.412	24.825
Neto rashod u računu dobiti ili gubitka (Bilješka 13.)	1.774	4.490	325	6.589
Rezerviranja iskorištena tijekom razdoblja	-	(381)	(223)	(604)
Aktuarska dobit/gubitak za razdoblje	-	-	89	89
Preknjiženje sa ostalih obveza	-	-	43	43
Efekti stjecanja ovisnog društva	12	139	38	189
Tečajne razlike	(16)	-	-	(16)
Stanje na 31. prosinac 2017.	19.351	9.080	2.684	31.115
Neto rashod u računu dobiti ili gubitka (Bilješka 13.)	2.293	1.218	693	4.204
Rezerviranja iskorištena tijekom razdoblja	-	(228)	(321)	(549)
Efekt MSFI 9 (Bilješka 2.3.1)	(648)	-	-	(648)
Aktuarska dobit/gubitak za razdoblje	-	-	(135)	(135)
Preknjiženje sa ostalih obveza	-	10	-	10
Tečajne razlike	12	-	-	12
Stanje na 31. prosinac 2018.	21.008	10.080	2.921	34.009

31. DIONIČKI KAPITAL

	Klasa A Redovne dionice	Klasa D Prioritetne dionice	Ukupno
Broj dionica	119.011	184	119.195
Nominalna vrijednost (u KM)	1.000	1.000	1.000
Ukupno	119.011	184	119.195

32. OSNOVNA ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima s prosječnim brojem običnih dionica tijekom godine, isključujući prosječan broj običnih dionica kupljenih od strane Banke i držanih kao trezorske dionice. U svrhu izračunavanja osnovne zarade po dionici, preferencijalnim dionicama se smatraju obične dionice, obzirom da ne nose nikakva preferencijalna prava na iznos dividende.

	Grupa 2018.	Banka 2018.	Grupa 2017.	Banka 2017.
Neto dobit za godinu namijenjena redovnim dioničarima	97.298	97.210	89.665	89.531
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom razdoblja	118.935	118.935	118.935	118.935
Osnovna zarada po dionici (KM)	818,08	817,34	753,89	752,77

Razrijeđena zarada po dionici nije prezentirana jer Banka nije izdala razrjeđive vlasničke vrijednosnice.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

33. POTENCIJALNE I PREUZETE OBEVEZE

Tijekom svog poslovanja, Banka ima potencijalne i preuzete obveze evidentirane u izvanbilančnoj evidenciji, a koje su vezane uz garancije, akreditivne, neiskorištene dijelove obveza po zajmovima.

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Financijske garancije i akreditivi	313.487	278.389
Ostale nepovučene potencijalne obveze	626.940	580.748
Ukupno	940.427	859.137

a) Financijske garancije i akreditivi

Banka	31. prosinac 2018.			31. prosinac 2017.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Bruto izloženost					
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	25.474	-	-	25.474	22.490
Srednji rizik	208.479	54.669	4	263.152	250.465
Visok rizik	-	20.360	-	20.360	1.274
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	4.501	4.501	4.160
Ukupno	233.953	75.029	4.505	313.487	278.389

Kretanje bruto izloženosti

	Banka			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2018. godine	216.081	58.148	4.160	278.389
Nova izloženost	201.838	37.880	-	239.718
Dospjela izloženost	(182.996)	(21.568)	(56)	(204.620)
Prijenosi u Fazu 1	222	(222)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(1.023)	1.023	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(170)	(231)	401	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	233.952	75.030	4.505	313.487

Kretanje rezerviranja

	Banka			Ukupno
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	3.517	4.216	4.100	11.833
Prijenosi u Fazu 1	4	(4)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(20)	20	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(16)	(27)	43	-
Umanjenja vrijednosti	337	603	129	1.069
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	3.822	4.808	4.272	12.902

b) Ostale nepovučene preuzete obveze

Bruto izloženost	31. prosinac 2018.			31. prosinac 2017.	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	-	-	-	-	-
Srednji rizik	557.235	42.427	20	599.682	576.354
Visok rizik	239	26.773	-	27.012	4.076
Neprihodujući					
Status neispunjavanja obveza	-	-	246	246	318
Ukupno	557.474	69.200	266	626.940	580.748

Kretanje bruto izloženosti

	Banka			Ukupno
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. siječnja 2018. godine	556.982	23.452	314	580.748
Nova izloženost	318.191	55.362	66	373.619
Dospjela izloženost	(312.630)	(14.710)	(86)	(327.426)
Prijenosi u Fazu 1	1.100	(1.040)	(60)	-
Prijenosi u Fazu 2	(6.052)	6.159	(107)	-
Prijenosi u Fazu 3	(117)	(23)	140	-
Promjene zbog izmjena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	(1)	-	(1)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	557.474	69.199	267	626.940

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

33. POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE (NASTAVAK)

Kretanje rezerviranja

	Banka			Ukupno
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Rezerviranje za očekivane kreditne gubitke na dan 1. siječnja 2018. godine	4.869	1.856	145	6.870
Prijenosi u Fazu 1	9	(9)	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(39)	42	(3)	-
Prijenosi u Fazu 3	(2)	(2)	4	-
Umanjenja vrijednosti	(542)	1.713	53	1.224
Tečajne razlike	-	-	-	-
Pripajanje pridruženog društva	-	-	-	-
Ostale promjene	56	-	(44)	12
Na dan 31. prosinca 2018. godine	4.351	3.600	155	8.106

Kretanje rezerviranja na dan 31. prosinca 2017. godine - usporedni podaci

Usporedno razdoblje-rezerviranja	2017.		Ukupno
	Financijske garancije i akreditivi	Ostale nepovučene preuzete obveze	
Na dan 1. siječnja 2017.	6.838	10.743	17.581
Trošak za godinu	262	1.512	1.774
Iskorištena rezerviranja tijekom godine	-	-	-
Tečajne razlike	(19)	12	(7)
Pripajanje UCL	-	3	3
Ukupno	7.081	12.270	19.351

34. SREDSTVA KOJIMA SE UPRAVLJA U IME I ZA RAČUN TREĆIH OSOBA I USLUGE SKRBI

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Imovina na skrbi	371.284	498.450
Zajmovi kojima se upravlja u ime i za račun drugih	35.946	39.545
	407.230	537.995

Ova sredstva nisu dio izvješća o financijskom položaju Banke i Grupe, niti dio imovine Banke i Grupe. Banka i Grupa po njima ne preuzima nikakve obveze, te se navode zasebno, a Banka za obavljene usluge naplaćuje naknadu.

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Banka je članica UniCredit Grupe (UCI Grupa). Većinski vlasnik Banke je Zagrebačka banka d.d. sa 99,30% (2016.: 99,30%). Banka smatra da su joj izravno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice; članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo ključno rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“); članovi obitelji ključnog rukovodstva, te pravne osobe koje su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji.

Transakcije s povezanim osobama dio su redovitog poslovanja Banke.

Pregled transakcija s povezanim osobama na dan 31. prosinca 2018. godine dan je u tablici u nastavku:

Banka	2018.		2017.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	177	392	224	1.606
UniCredit Bank a.d. Banja Luka, BiH	427	93	372	52
Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	47	658	114	674
UniCredit Bank Slovenija d.d. Ljubljana, Slovenija	19	-	12	-
UniCredit Broker d.o.o. Sarajevo, BiH	-	-	3	-
UniCredit Global Information Services Milano, Italija	-	4.998	-	4.674
UniCredit S.p.A Milano, Italija	196	1.052	765	756
UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	319	391	1	1.511
ZANE BH d.o.o. Sarajevo, BiH	1	100	1	157
I-Faber SPA Milano, Italija	-	18	-	44
UniCredit Business Integrated Solutions S.C.p.A. Milano, Italija	-	443	-	472
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. Prague, Češka Republika	-	180	-	226
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	-	62	-	12
UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo, BiH	-	-	65	-
UniCredit Leasing Slovakia A.S., Bratislava, Slovačka	-	13	-	-
Uctam BH d.o.o. Mostar, BiH	8	-	1	-
Ukupno povezane strane	1.194	8.400	1.558	10.184
Uprava i ostalo ključno rukovodstvo kao i osobe povezane sa Upravom i ostalim ključnim rukovodstvom	107	7.104	114	6.864
	1.301	15.504	1.672	17.048

Tijekom 2018. i 2017. godine nije bilo transakcija s članovima Nadzornog odbora.

Ostvareni prihodi prema članovima UniCredit Grupe u 2018. godini uključuju prihode po osnovu kamata u iznosu od 321 tisuću KM (2016.: 870 tisuća KM), te prihode po osnovu naknada u iznosu od 361 tisuću KM (2017.: 433 tisuće KM). Ostvareni prihodi u 2018. godini su uključivali i 512 tisuća KM ostalih prihoda (2017.: 255 tisuća KM).

Ostvareni rashodi prema članovima UniCredit Grupe u 2018. godini uključuju rashode na osnovu kamata u iznosu od 999 tisuća KM (2017.: 1.778 tisuća KM), rashode po osnovu naknada u iznosu od 610 tisuća KM (2017.: 659 tisuća KM), ostale administrativne troškove u iznosu od 6.412 tisuća KM (2017.: 6.243 tisuće KM), te ostale rashode u iznosu od 378 tisuća KM (2017.: 1.504 tisuće KM).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Pregled stanja na dan 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine je predstavljen kako slijedi:

Banka	31. prosinac 2018.		31. prosinac 2017.	
	Izloženost*	Obveze	Izloženost*	Obveze
UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	18.731	16.758	6.232	35.496
UniCredit Bank a.d. Banja Luka	15.697	15.974	18.053	3.006
Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	9.762	1.290	14.253	5.596
UniCredit Global Information Services Milano, Italija	3.744	10.353	2.538	2.896
UniCredit S.p.A Milano, Italija	237.879	499.596	28.865	157.351
UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	2.205	404	12.542	67
ZANE BH d.o.o. Sarajevo, BiH	-	1.655	-	1.635
UniCredit Broker d.o.o. Sarajevo, BiH	-	-	-	723
UniCredit Bank Slovenija d.d. Ljubljana, Slovenija	-	296	-	299
UniCredit Business Integrated Solutions S.C.p.A. Milano, Italija	-	78	-	52
I-Faber SPA Milano, Italija	-	-	-	44
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. Prague, Češka Republika	-	180	-	226
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	-	37	-	7
Uctam BH d.o.o. Mostar, BiH	-	319	-	416
Ukupno povezane strane	288.018	546.940	82.483	207.814
Uprava i ostalo ključno rukovodstvo kao i osobe povezane sa Upravom i ostalim ključnim rukovodstvom	2.958	8.836	2.374	9.390
	290.976	555.776	84.857	217.204

* Izloženost uključuje zajmove, potraživanja za kamatu, ostala potraživanja i izvanbilančnu izloženost.

Po osnovi izloženosti prema povezanim osobama, saldo umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 236,6 tisuća KM (31. prosinca 2017. godine je bio nula).

Nadalje, Banka ima garancije od UniCredit Bank Austria AG na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu od 13.682,5 tisuća KM (31. prosinca 2017.: 11.924 tisuće KM), dok na dan 31. prosinca 2018. godine Banka nije imala danih garancija (31. prosinca 2017.: 489 tisuća KM).

Plaće i nagrade isplaćene članovima Uprave i ostalom ključnom rukovodstvu:

	Banka 2018.	Banka 2017.
Bruto plaće	4.247	4.044
Bonusi	1.501	1.044
Ostale naknade	775	992
	6.523	6.040

U Upravu i ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 50 zaposlenika (2017.: 41 zaposlenik) uključujući radnike koji su na navedenim pozicijama proveli samo dio 2018. godine.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sustav politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu s promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti temeljenim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda Banke i Grupe u pogledu upravljanja rizicima.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, tržišni rizici i operativni rizik.

Nadzorni odbor i Uprava propisuju načela upravljanja rizicima te donose interne akte koji pokrivaju upravljanje rizicima.

36.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će Banka i Grupa pretrpjeti gubitak jer njegovi klijenti ili druge ugovorne strane ne ispunjavaju svoje ugovorne obveze. Banka i Grupa su izložene kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i ulaganja te u slučajevima kada djeluju kao posrednik u ime klijenata ili drugih trećih osoba.

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci i Grupi. Predstavlja rizik da bi neočekivana promjena kreditne kvalitete klijenta mogla izazvati promjenu vrijednosti kreditne izloženosti prema njemu. Ta promjena vrijednosti kreditne izloženosti može biti posljedica:

- neplaćanja od strane klijenta koji nije u stanju ispunjavati ugovorne obveze, i
- smanjenja kreditne kvalitete klijenta.

Banka i Grupa upravljaju i kontrolira kreditni rizik postavljanjem limita na iznos rizika koji je spremna prihvatiti, za koncentraciju te praćenjem izloženosti u skladu s tim ograničenjima.

Primarna izloženost banke kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja od komitenanta i banaka. Iznos kreditne izloženosti u tom pogledu predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine. Nadalje, Banka i Grupa su izložene kreditnom riziku u vezi s izvanbilančnim obvezama koje proizlaze iz neiskorištenih sredstava i izdanih jamstava.

Banka i Grupa su uspostavile proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućila rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom u sebi objedinjuje organizacijski ustroj Banke i Grupe temeljem točno utvrđenih ovlasti i odgovornosti među zaposlenicima, sustav internih akata, unutarnjih kontrola, te metoda mjerenja, praćenja i ovladavanja kreditnim rizikom.

Kreditnim rizikom se upravlja u skladu s važećim programima i politikama Banke i Grupe i regulatornim zahtjevima Federalne Agencije za bankarstvo.

Kreditna izloženost prema portfeljima i pojedinačnim klijentima / grupama se redovito pregledava uzimajući u obzir postavljene limite.

Svako predloženo značajno povećanje kreditne izloženosti razmatra se od strane Upravljanja rizicima prije njegova odobravanja, kao i tijekom faze praćenja kreditne izloženosti te se odobrava na odgovarajućoj razini odlučivanja.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni odbor redovito se obavještava o svim značajnim promjenama u količini i kvaliteti portfelja, uključujući predložene gubitke od umanjenja vrijednosti. Kreditni rizik kontinuirano se prati i izvještava, čime se olakšava rano prepoznavanje umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Banka i Grupa su uspostavile proces provjere kreditne kvalitete kako bi omogućila rano prepoznavanje mogućih promjena u kreditnoj sposobnosti drugih ugovornih strana, uključujući redovne revizije kolaterala.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka i Grupa posluju s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je prikladno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Većina izloženosti kreditnom riziku osigurana je kolateralom u obliku gotovine, jamstava, hipoteka i drugih oblika osiguranja.

Politike umanjenja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. siječnja 2018. godine)

Za ovu svrhu, Banka i Grupa primjenjuju model "3 Faze" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- **Faza 1** pokriva financijske instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja ili imaju nizak kreditni rizik (low credit risk);
- **Faza 2** pokriva financijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje kreditne kvalitete od inicijalnog priznavanja za koje nema objektivnog dokaza događaja kreditnog gubitka;
- **Faza 3** pokriva financijsku imovinu za koju postoji objektivni dokaz kreditnog gubitka na izvještajni datum. Na kraju, transfer financijskog instrumenta u Fazi 3 je potreban ako dodatno uz povećanje kreditnog rizika pojavi se i trigger kreditnog gubitka.

S obzirom na klasifikaciju u različite faze, klasifikacija kreditne izloženosti na prihodujuće i neprihodujuće:

- **Faze 1 i 2** mogu uključivati samo prihodujuću financijsku imovinu,
- **Faza 3** može uključivati samo neprihodujuću financijsku imovinu.

Financijski instrumenti u Fazi 1 rezultiraju priznavanjem 12-og mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Financijski instrumenti u Fazi 2 rezultiraju priznavanjem očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli životni vijek instrumenta. Za financijske instrumente u Fazi 3, očekivani kreditni gubitak za životni vijek će biti zabilježen.

Definicija statusa neispunjavanja obveza (defaulta) i oporavka

Klijent je u statusu neispunjavanja obveza (defaultu) nastaje ukoliko isti kasni sa plaćanjem materijalno značajnog iznosa više od 90 uzastopnih kalendarskih dana prema brojaču ili kada je vjerojatno da neće platiti jednu od svojih obveza u cijelosti (UTP događaj)

Banka i Grupa su implementirale brojač dana kašnjenja koji u obzir uzima prag materijalne značajnosti. Pod materijalnom značajnom obvezom se podrazumijeva kada su dospjela potraživanja banke od dužnika pravne osobe veća od 500 KM i 2,5% bilančne izloženosti dužnika i fizičke osobe veća od 1% bilančne izloženosti dužnika i 20 KM.

Razdoblje oporavka je definirano kao indikator dužnikove sposobnosti i spremnosti da ispuni ugovorene uvjete oporavka.

Ovo razdoblje također ima za cilj prevenciju ponavljanja neispunjavanja obveze od strane dužnika nedugo nakon uplate/sporazuma/stupanja na snagu odgoda.

Razdoblje oporavka (reaginga) od 3 mjeseca podrazumijeva da se u tom razdoblju ne smije dogoditi neki novi događaj statusa neispunjavanja obveza te iznos dospjelih potraživanja ne smije preći definirani prag materijalne značajnosti.

U slučaju Forbearancea ovo razdoblje traje minimalno 12 mjeseci.

Proces procjene PD-a

Vjerojatnost defaulta (PD) je procjena vjerojatnosti neplaćanja, tj. prelaska klijenta u status neispunjavanja obveza. Isti daje procjenu vjerojatnosti da klijent neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze tijekom određenog vremenskog razdoblja.

Vjerojatnosti neplaćanja (PD) odražavaju 12-mjesečnu vjerojatnost neispunjavanja obveza na temelju dugoročnih prosjeka jednogodišnjih stopa neispunjavanja obveza.

Postoje dva pristupa određivanja PD-a za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti.

Za portfelj niskog rizika (Sovereign, Banke) primjenjuju se Grupni ratinzi tj. dodjeljuju se PD-evi na osnovu GWR alata, a za ostali dio portfelja koriste se interni podaci Banke tj. PD-evi koji su kreirani na temelju povijesnih podataka o default rate-u pojedinih košarica izloženosti formiranih na osnovu dana kašnjenja i vrste proizvoda.

Za potrebe agregiranog izvješćivanja izvršeno je mapiranje na izvještajne kategorije (low, medium, high, default) na temelju prosječnih realiziranih stopa defaulta na osnovu kojih se izvode PIT (Point in time) prilagodbe u svrhu izračuna MSFI 9 umanjenja vrijednosti.

EAD

EAD (Exposure at Default) predstavlja mjeru eksponiranosti u vrijeme nastanka događaja defaulta. Vijek trajanja EAD-a dobiven je uzimajući u obzir očekivane promjene u budućim razdobljima, temeljem plana otplate. Za neiskorištene izvanbilančne izloženosti pretpostavljeno je potpuno korištenje (CCF od 100%).

LGD

LGD (gubitak zbog neispunjavanja obveza) predstavlja postotak procijenjenog gubitka, a time i očekivanu stopu povrata, na datum nastanka događaja statusa neispunjavanja obveza.

Za procjenu LGD-a Banka i Grupa segmentiraju svoj korporativni i maloprodajni portfelj u homogene portfelje na temelju ključnih značajki koje su relevantne za procjenu budućih novčanih tijekova. Primijenjeni podaci temelje se na povijesno prikupljenim podacima o gubicima i uključuju širi skup karakteristika transakcija (npr. vrsta proizvoda).

LGD se računa na temelju cure rate te diskontiranim vrijednostima kolaterala nakon primjene haircutova, i efficiency faktora (kalkuliranih na osnovu povijesnih informacija o naplatama iz kolaterala).

Na parametre PD i LGD se primjenjuju prilagodbe u skladu sa zahtjevima MSFI 9:

- Uvođenje PIT prilagodbe umjesto TTC
- Uključivanje FLI informacija
- Proširenje parametara kreditnog rizika u višegodišnjoj perspektivi

Grupiranje financijske imovine mjerene na kolektivnom i individualnom pristupu

Ovisno o visini izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba, klijenti se dodjeljuju jednom od sljedećih portfelja:

- Pojedinačno značajna izloženost - za izloženosti iznad 150.000 KM;
- Portfelj malih izloženosti - za izloženosti ispod 150.000 KM

Očekivani kreditni gubici izloženosti u statusu neispunjavanja obveza izračunavaju se pojedinačno za "pojedinačno značajne izloženosti" u statusu neispunjavanja obveza.

Obračun umanjenja vrijednosti za Fazu 3 za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne temelji se na procjeni portfelja, izgradnjom homogenih skupina klijenata / transakcija sa sličnim karakteristikama rizika uzimajući u obzir vrijeme neispunjavanja obveza i sukladno razvijenim LGD modelima.

Za sve prihodujuće izloženosti, Banka i Grupa izračunavaju očekivani kreditni gubitak na kolektivnoj osnovi.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Načelo modela očekivanog kreditnog gubitka prema MSFI 9 je odražavanje općeg obrasca promjene kreditne kvalitete financijskih instrumenata od početka, radi blagovremenog priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka. Iznos priznatog ECL-a zavisi od stupnja pogoršanja kredita od početnog priznavanja. Standard uvodi dvije mjere za mjerenje ECL-a (12-mjesečni i ECL životni vijek).

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Kreditni rizik (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR) (nastavak)

MSFI 9 logika transfera je reflektirana u lokalni alat za MSFI 9 umanjena vrijednosti i svaki ugovor je nedvojbeno dodijeljen u jedan od 3 Faze prema općim pravilima kako slijedi.

Prilikom sljedećih datuma mjerenja financijski instrument je dodijeljen u:

- Faza 1, ako na izvještajni datum nije u statusu neispunjavanja obveza (default) i: kreditni rizik nije značajno porastao od inicijalnog priznavanja
- Faza 2, ako na izvještajni datum nije default i kreditni rizik je značajno porastao od inicijalnog priznavanja,
- Faza 3, ako na izvještajni datum je u statusu neispunjavanja obveza.

Smjernice MSFI 9 su prilično opsežne u pogledu načela kada je riječ o ocjeni značajnog povećanja kreditnog rizika (SICR).

Četiri grupe SICR kriterija su definirane:

- Kvantitativni kriteriji (povezani sa promjenama PD-a),
- Kvalitativni kriteriji,
- Back-stops,
- Manual overrides.

Kvantitativni pristup za određivanje SICR-a zasniva se na kvantilnom regresijskom modelu, koji se primjenjuje za rejtirani portfelj.

Kvalitativni kriteriji dopunjuju kvantitativni pristup i uzet će se u obzir ako osnovni kriteriji:

- nisu uključeni u rating sistem, i
- značajni su.

Pod back-stops slijedeći kriteriji se podrazumijevaju:

- 30 dana kašnjenja,
- Forbearance

Manual overrides se definiraju kao četvrta i posljednja komponenta logike transfera. Manual override proces je neobvezna komponenta nekvantitativnog dijela logike transfera i može biti potrebna za prevazilaženje mogućih izuzetaka zbog specifičnih faktora, kada svi drugi trigeri transfera ne uspiju da uhvate posebne događaje značajnog pogoršanja kredita.

Banka koristi kvalitativne kriterije, back stops i manual overrides.

SICR katalog Banke:

- Dani kašnjenja
- Forborne klasifikacija
- Restrukturirana klasifikacija
- Watch lista
- Status neispunjavanja obveza tijekom zadnjih 12 mjeseci
- Non investment grade za vrijednosne papire
- Manual override.

36.1.1 Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Banka i Grupa kontinuirano primjenjuju razborite metode i alate u procesu procjene kreditnih rizika. Maksimalna izloženost kreditnom riziku uz stavke izvješća o financijskom položaju i preuzete obveze (izvanbilančne stavke) je kako slijedi:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
<i>Izvešće o finansijskom položaju</i>		
Tekući računi kod CBBiH i drugih banaka (Bilješka 15.)	573.463	787.001
Obvezna pričuva kod CBBiH (Bilješka 16.)	484.141	416.710
Zajmovi potraživanja od banaka (Bilješka 17.)	718.686	275.882
Dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 19.)	491.747	409.517
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka (Bilješka 20.)	608	449
Zajmovi i potraživanja od komitenata (Bilješka 20.)	3.380.075	3.065.693
Ostala imovina izložena kreditnom riziku (Dio Bilješke 21.)	51.016	58.064
<i>Ukupna izloženost kreditnom riziku koja se odnosi na imovinu</i>	5.699.736	5.013.316
<i>Izvanbilanca (Bilješka 33.)</i>		
Neiskorišteni okvirni krediti	626.941	580.748
Garancije	292.064	259.902
Akreditivi	21.422	18.487
<i>Ukupno izvanbilanca izložena kreditnom riziku</i>	940.427	859.137
	6.640.163	5.872.453

Tablica predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine, bez uzimanja u obzir zaloga ili drugih instrumenata osiguranja. Za stavke izvješća o finansijskom položaju, iskazane izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenim vrijednostima iskazanim u izvješću o finansijskom položaju. Za preuzete obveze maksimalna izloženost kreditnom riziku je iznos ukupnih neiskorištenih preuzetih obveza.

Ukupne maksimalne izloženosti Banke kreditnom riziku potječu od zajmova i potraživanja od komitenata 50,9% (31. prosinac 2017.: 50,8%) zajmova i potraživanja od banaka 10,8% (31. prosinac 2017.: 4,7%) i ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit 7,4% (31. prosinac 2017.: 6,0%). Uprava je uvjerena u sposobnost da nastavi kontrolirati i održavati prihvatljivu izloženost kreditnom riziku.

36.1.2 Koncentracija imovine i obveza prema državnom sektoru

U tablici u nastavku prikazana je koncentracija plasmana i obveza prema državi Bosni i Hercegovini i njezinim entitetima Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Žiro račun kod CBBiH (Bilješka 15.)	349.939	613.431
Obvezna pričuva kod CBBiH (Bilješka 16.)	484.141	416.710
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (Bilješka 18.)	191.605	244.453
Obveznice Vlade Republike Srpske	83.907	68.073
Tekuća porezna obveza	(1.027)	(1.202)
Država i javni sektor	119.579	149.269
Odgođena porezna obveza (Bilješka 14.)	(1.430)	(1.319)
	1.226.714	1.489.415

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Kreditni rizik (nastavak)

36.1.2 Koncentracija imovine i obveza prema državnom sektoru (nastavak)

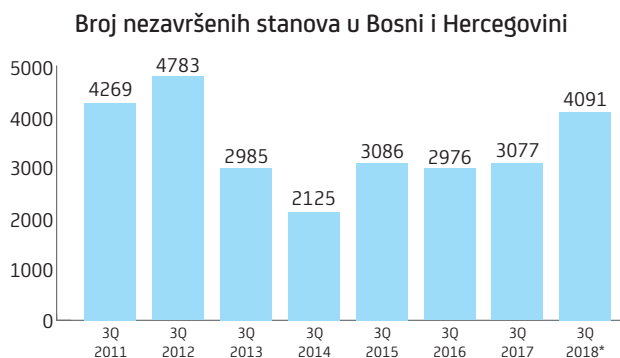
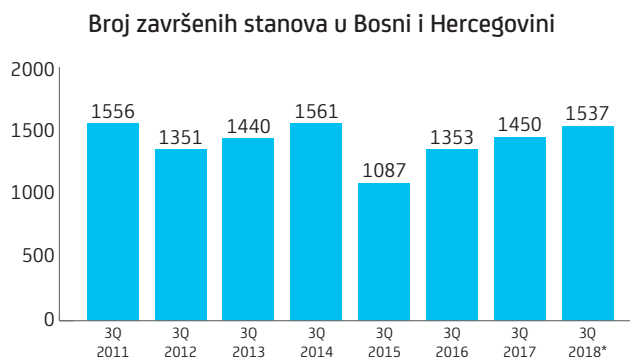
Banka i Grupa nisu imale izvanbilančne izloženosti prema državi na dan 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine.

Dodatno, obveze prema državnim fondovima prikazane su u nastavku:

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Kratkoročni depoziti	(59.410)	27.453
Izvanbilančna izloženost	5	5

36.1.3 Kretanja na tržištu nekretnina (nerevidirano)

Prema posljednjim informacijama Agencije za statistiku BiH u prvih devet mjeseci 2018. godine broj završenih stanova je 1.537, što predstavlja nominalni rast za 6,0% u odnosu na isto razdoblje 2017. godine (1.450). Broj nezavršenih stanova na kraju trećeg kvartala 2018. godine je 4.091, što predstavlja rast za 33,0% u odnosu na isto razdoblje 2017. godine (3.077).

* Podaci sa 31. prosincem 2018. godine nisu objavljeni.

Prosječna cijena prodanih novih stanova u trećem kvartalu 2018. godine iznosi 1.519 KM. U usporedbi s prosječnom cijenom prodanih novih stanova u 2017. godini, prosječna cijena je manja za 4,1%, te u odnosu na treći kvartal 2017. godine manja za 6,7%. Broj prodanih novih stanova u trećem kvartalu 2018. godine u odnosu na treći kvartal 2017. godine veći je za 13,5%. U odnosu na prosječan broj prodanih novih stanova u 2017. godini veći je za 9,9%. Rast potražnje za novoizgrađenim nekretninama stambene namjene jednim dijelom je potaknut i većom ponudom na tržištu novoizgrađenih stanova kao i cjenovno povoljnijim stanovima na manje atraktivnim gradskim lokacijama.

U lipnju 2018. godine je u rad pušten portal „Javni uvid u Registar cijena nekretnina Federacije Bosne i Hercegovine“. Cilj uspostave Registra cijena nekretnina, kao službene evidencije tržišta nekretnina u Federaciji BiH je povećanje transparentnosti tržišta nekretnina i informiranje javnosti o cijenama prometovanih nekretnina.

U Bosni i Hercegovini nema dovoljno kontinuirano vođenih i točnih statističkih podataka koji mogu dati precizne informacije o kretanjima cijena nekretnina. Na osnovu raspoloživih indicija na BH tržištu nekretnina u 2018. godini cijene nekretnina se uglavnom nisu značajnije mijenjale.

36.1.4 Portfelj Odjela Restrukturiranja

Klijenti Restrukturiranja su klijenti kod kojih je fokus upravljanja poslovnim odnosom sa stjecanja zarade prebačen na minimiziranje gubitaka u kreditnoj izloženosti prema pojedinom klijentu, bez korištenja pravnih radnji. Cilj je pravovremeno prepoznati klijente kod kojih bi se poduzimanjem odgovarajućih aktivnosti modifikacije omogućio nastavak poslovanja klijenta uz smanjenje odnosno sprečavanje daljnjih gubitaka za Banku.

Aktivnosti Restrukturiranja su temeljene na suradnji s drugim organizacijskim dijelovima Banke koji identificiraju klijente odnosno potraživanja koji su predmet modifikacije, rade na definiranju adekvatne strategije restrukturiranja/modifikacije, analizi prijedloga te predlaganju mjera i preporuka za provedbu modifikacije, monitoring njihovog izvršenja, praćenju portfelja, procjeni potrebnih rezerviranja, te predlaganju mjera za poboljšanje pokrivenosti instrumentima osiguranja u cilju jačanja pozicije Banke u naplati potraživanja.

U 2018. godini portfelj pravnih osoba u nadležnosti Restrukturiranja iznosio je 104.064 tisuće KM uz pokrivenost portfelja rezerviranjima od 46,1%, dok je restrukturirani portfelj građana iznosio 2.979 tisuća KM uz pokrivenost portfelja rezerviranjima od 40,4%.

U 2018. godini restrukturirani portfelj pravnih osoba bilježi smanjenje volumena za 14,8% u odnosu na portfelj pravnih osoba s krajem 2017. godine. Evidentan pad portfelja rezultat je migracija s aspekta nadležnosti klijenta uz redovitu naplatu portfelja.

Restrukturirani portfelj građana bilježi smanjenje od 8,3% u odnosu na restrukturirani portfelj s krajem 2017. godine. Pad portfelja posljedica je pre-segmentiranja klijenata iz portfelja Restrukturiranja uz redovnu naplatu portfelja.

SEKTOR 2018.	Forborne (Restrukturirane izloženosti)						
	Ukupni bruto zajmovi komitentima ("UBZ")	Modificirana izloženost ("MI")	Refinancirane izloženosti ("RI")	% (MI + RI) / UBZ	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke ("UV")	Ukupno umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturirane izloženosti ("UV R")	% UV R / UV
Kućanstva	1.955.989	740	914	0,1%	123.378	650	0,5%
Nefinancijske kompanije	1.609.328	47.901	35.120	5,2%	190.367	27.158	14,3%
Ostale finansijske kompanije	11.256	-	-	0,0%	2.335	-	0,0%
Ukupno	3.576.573	48.641	36.034	1,0%	316.080	27.808	8,8%

SEKTOR 2018.	Restrukturirane izloženosti (rizična skupina)					
	Faza 1		Faza 2		Faza 3	
	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost - bruto (faza 1)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (faza 1)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost - bruto (faza 2)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (faza 2)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost - bruto (faza 3)	umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za restrukturiranu izloženost (faza 3)
Kućanstva	-	-	958	58	696	592
Nefinancijske kompanije	-	-	52.821	3.437	30.200	23.721
Ostale finansijske kompanije	-	-	-	-	-	-
Ukupno	-	-	53.779	3.495	30.896	24.313

36.1.5 Primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite

Banka definira politiku upravljanja tehnikama umanjenja kreditnog rizika koja ima za cilj osigurati optimalno upravljanje instrumentima osiguranja te umanjiti potencijalne gubitke po plasmanima u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza.

Učinkovita implementacija tehnika smanjenja kreditnog rizika u poslovnim procesima Banke vodi optimizaciji korištenja kapitala.

Vrednovanje kolaterala je jedan od osnovnih elemenata procesa odobravanja kredita, pored procjene kreditne sposobnosti klijenta.

Kvaliteta klijenta temelji se na procjeni kreditne sposobnosti klijenta te kvalitete poslovnog odnosa s Bankom. Kolateral nikada nije zamjena za klijentov rejting. Ukoliko klijentov rejting ili kreditna sposobnost nisu adekvatni kredit ne može biti odobren. Instrumenti osiguranja služe da bi se Banka zaštitila u slučaju nastupanja događaja neispunjavanja kredita kada je dužnik u nemogućnosti da izvrši plaćanje.

Temeljni preduvjet za prihvaćanje instrumenta osiguranja je pravna provedivost. Potrebno je dužnu pažnju posvetiti tome da mogućnost naplate iz instrumenta osiguranja ne dođe u pitanje zbog pravnih razloga.

Zahtijeva se pažljivo i adekvatno upravljanje kolateralom u smislu neprekidnog praćenja i procjene. Procijenjeni kolateral se mora redovno pratiti, najmanje jednom godišnje. Učestalije praćenje i monitoring je potreban u slučaju značajnih promjena tržišnih uvjeta.

Prilikom primjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika, Banka naglašava važnost procesa i kontrola zakonskih zahtjeva zaštite, kao i procjenu prikladnosti kolaterala.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1 Kreditni rizik (nastavak)

36.1.5 Primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite (nastavak)

a) Ukupna izloženost

Banka 31. prosinac 2018.	Fer vrijednost primljenih instrumenta osiguranja i ostalih instrumenata kreditne zaštite										Ukupno instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite	Neto izloženost (bilančna)
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Depoziti	Vlasničke vrijednosnice	Primljene garancije	Hipoteka na stambene objekte	Police osiguranja	Ostalo	Bilančno netiranje	Višak kolaterala iznad iznosa maksimalne izloženosti (-)			
Financijska imovina												
Gotovina i ekvivalenti gotovine i Obvezna pričuva kod CBBIH	1.231.821	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.230.594
Zajmovi i potraživanja od banaka	719.124	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	718.686
Zajmovi i potraživanja od komitenata												
- Trgovačka društva i slične organizacije	1.620.584	63.666	-	115.150	566.169	-	-	-	(63.736)	681.249	1.427.882	
- Država	121.604	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119.579	
- Fizičke osobe i obrtnici (građani)	1.955.989	10.224	-	-	267.435	-	-	-	(605)	277.054	1.832.611	
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno Financijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku	5.649.122	73.890	-	115.150	833.604	-	-	-	(64.341)	958.303	5.329.352	
Derivativna financijska imovina	608	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	608
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno Financijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	608	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	608
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	491.946	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491.946
Ukupno dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	491.946	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491.946
Garancije i akreditivi	313.487	14.712	-	6.468	10.455	-	-	-	(4.884)	26.751	300.585	
Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	626.940	2.320	-	24.022	62.641	-	-	-	(13.921)	75.062	618.834	
	940.427	17.032	-	30.490	73.096	-	-	-	(18.805)	101.813	919.419	
	7.082.103	90.922	-	145.640	906.700	-	-	-	(83.146)	1.060.116	6.741.325	

b) **Primljeni Instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite za imovinu klasificiranu u Fazu 3**

Fer vrijednost primljenih instrumenta osiguranja i ostalih instrumenata kreditne zaštite											
Banka	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Depoziti	Vlasničke vrijednosnice	Državne garancije	Hipoteka na stambene objekte	Police osiguranja	Ostalo	Bilančno netiranje	Višak kolateralna iznad iznosa maksimalne izloženosti (-)	Ukupno instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite	Neto izloženost (bilančna)
31. prosinac 2018.											
<i>Financijska imovina</i>											
Gotovina i ekvivalenti gotovine i Obvezna pričuva kod CBBIH											
Zajmovi i potraživanja od banaka	124										
Zajmovi i potraživanja od komitenata											
- Trgovačka društva i slične organizacije	170.590	96	-	62	24.870	-	-	-	(2.415)	22.613	16.543
- Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Fizičke osobe i obrtnici (građani)	100.191	45			6.128				(93)	6.080	12.166
Dužnički vrijednosni papiri po amortiziranom trošku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno Financijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku	270.905	141		62	30.998				(2.508)	28.693	28.709
Derivativna financijska imovina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno Financijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Garancije i akreditivi	4.505	-	-	-	200	-	-	-	-	200	-
Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	266	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	4.771	-	-	-	200	-	-	-	-	200	-
	275.676	141	-	62	31.198	-	-	-	(2.508)	28.893	29.054

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1 Kreditni rizik (nastavak)

36.1.5 Primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite (nastavak)

	Banka
Pokrića po zajmovima i financijskom najmu	31. prosinac 2017.
Zajmovi građanima	1.789.448
Nepokriveno	1.552.575
Pokriveno	236.866
Depoziti	11.189
Hipoteke na stambene objekte	225.677
Zajmovi pravne osobe	1.478.654
Nepokriveno	822.568
Pokriveno	656.085
Depoziti	55.093
Državne garancije	19.181
Hipoteke na stambene objekte	573.897
Ostalo	7.914
Financijski najam	110.337
Nepokriveno	110.337
Pokriveno	-
Hipoteke na stambene objekte	-
Ostalo	-

36.1.6 Analiza po dospelosti duga i instrumentima osiguranja

Pokrivenost neprihodujućeg portfelja posebnim rezerviranjima za 2018. godinu za neprihodujući portfelj Banke iznosi 89,40% (31. prosinac 2017.: 87,28%).

Ukupno umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata i financijskog najma za Banku iznose 318.105 tisuća KM (31. prosinac 2017.: 312.746 tisuća KM) od čega se 244.101 tisuća KM (31. prosinac 2017.: 247.804 tisuće KM) odnosi na umanjenje vrijednosti zajmova za koje je individualno identificirano umanjenje vrijednosti, a ostatak vrijednosti od 76.033 tisuće KM (31. prosinac 2017.: 64.942 tisuće KM) odnosi se na umanjenje vrijednosti na portfeljnoj osnovi.

	Banka 31. prosinac 2018.	Banka 31. prosinac 2017.
Zajmovi građanima		
Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti	1.789.769	1.633.215
Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti	63.513	61.889
Zajmovi umanjene vrijednosti	99.097	94.344
Bruto	1.952.379	1.789.448
Manje: Umanjenje vrijednosti	(122.337)	(113.967)
Neto	1.830.042	1.675.481
Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor		
Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti	1.492.202	1.308.598
Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti	2.759	8.900
Zajmovi umanjene vrijednosti	146.804	161.156
Bruto	1.641.765	1.478.654
Manje: Umanjenje vrijednosti	(171.790)	(173.278)
Neto	1.469.975	1.305.376
Financijski najam		
Nedospjela potraživanja po financijskom najmu	77.437	80.121
Dospjela potraživanja po financijskom najmu za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti (Bilješka 20.)	1.716	1.792
Neprihodujuća potraživanja po financijskom najmu (potraživanja po financijskom najmu umanjene vrijednosti)	24.880	28.424
Bruto	104.033	110.337
Manje: Umanjenje vrijednosti	(23.977)	(25.501)
Neto	80.056	84.836

a) Nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti

Zajmovi komitentima i potraživanja po financijskom najmu se redovito prate i sustavno pregledaju. Cilj monitoringa kreditnog portfelja je, kroz pravovremenu identifikaciju potencijalno rizičnih klijenata i strukturirano, ciljano upravljanje poslovnim odnosom s istima, smanjiti trošak kreditnog rizika te unaprijediti kvalitetu kreditnog portfelja Banke.

	Građani					Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor				Financijski najam
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Obrtnici	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno
Banka										
31. prosinac 2018.										
Standardno praćenje	1.100.373	149.383	249.875	-	1.499.631	684.726	419.415	66.261	1.170.402	38.323
Pojačano praćenje	211.966	29.055	49.117	-	290.138	205.065	62.991	53.744	321.800	39.102
	1.312.339	178.438	298.992	-	1.789.769	889.791	482.406	120.005	1.492.202	77.425
Banka										
31. prosinac 2017.										
Standardno praćenje	992.607	145.526	212.393	-	1.350.526	629.540	359.570	103.133	1.092.243	74.849
Pojačano praćenje	205.631	28.728	48.330	-	282.689	162.181	48.347	5.827	216.355	5.282
	1.198.238	174.254	260.723	-	1.633.215	791.721	407.917	108.960	1.308.598	80.131

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1 Kreditni rizik (nastavak)

36.1.6 Analiza po dospelosti duga i instrumentima osiguranja (nastavak)

b) Dospjeli zajmovi za koje nije priznato posebno umanj enje vrijednosti

Banka	Građani					Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor				Financijski najam
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Obrtnici	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno	Ukupno
31. prosinac 2018.										
Dospjelo do 30 dana	40.597	15.057	2.574	-	58.228	-	156	2.551	2.707	943
Dospjelo od 31 do 60 dana	3.204	726	255	-	4.185	-	2	50	52	765
Dospjelo od 61 do 90 dana	853	247	-	-	1.100	-	-	-	-	8
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	44.654	16.030	2.829	-	63.513	-	158	2.601	2.759	1.716
Procijenjena vrijednost zaloga	-	-	224	-	224	-	50	409	459	-
31. prosinac 2017.										
Dospjelo do 30 dana	38.534	14.475	3.406	-	56.415	-	5.568	3.326	8.894	995
Dospjelo od 31 do 60 dana	2.961	835	489	-	4.285	-	6	-	6	797
Dospjelo od 61 do 90 dana	846	317	26	-	1.189	-	-	-	-	-
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	42.341	15.627	3.921	-	61.889	-	5.574	3.326	8.900	1.792
Procijenjena vrijednost zaloga	480	-	1.652	-	2.132	-	2.454	601	3.055	-

Procijenjena vrijednost nekretnina koje služe kao instrumenti osiguranja određena je kao vrijednost inicijalne procjene ovlaštenog sudskog vještaka/agencije za nekretnine, u trenutku odobravanja plasmana ili eventualne naknadne procjene, koja ne može biti viša od ukupne vrijednosti plasmana. Vrijednost gotovinskih depozita i državnih jamstava alocira se do visine plasmana koji osiguravaju. Garancije, sudužništva i mjenice nemaju materijalnu vrijednost, iako se standardno traže kao instrumenti osiguranja.

c) Neprihodujući zajmovi (zajmovi umanj enje vrijednosti)

Bruto neprihodujući zajmovi od komitenata i potraživanja po financijskom najmu za Banku na 31. prosinac 2018. godine iznose 270.781 tisuću KM (31. prosinac 2017. godine: 283.924 tisuće KM), dok na neto nivou prije novčanih tijekova od primljenih instrumenata osiguranja iznose 28.709 tisuća KM (31. prosinac 2017. godine: 36.154 tisuće KM).

Podjela neto iznosa zajmova od komitenata pojedinačno umanjene vrijednosti, zajedno s procijenjenom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, bila je kako slijedi:

Banka	Građani				Obrtnici	Ukupno	Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor			Financijski najam	Ukupno
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Veliki			Srednji	Mali	Ukupno		
31. prosinac 2018.											
Neprihodujući zajmovi	8.729	1.224	2.022	-	11.975	9.425	1.722	1.569	12.716	3.932	

Procijenjena vrijednost zaloga	853	-	1.994	-	2.847	6.033	2.239	2.438	-	10.710
--------------------------------	-----	---	-------	---	-------	-------	-------	-------	---	--------

Banka	Građani				Obrtnici	Ukupno	Pravne osobe, uključujući državni i javni sektor			Financijski najam	Ukupno
	Gotovinski i potrošački zajmovi	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Stambeni zajmovi	Veliki			Srednji	Mali	Ukupno		
31. prosinac 2017.											
Neprihodujući zajmovi	9.897	924	3.894	-	14.715	11.739	3.852	401	15.992	5.447	

Procijenjena vrijednost zaloga	1.286	-	2.725	-	4.011	4.692	1.808	362	6.862	-
--------------------------------	-------	---	-------	---	-------	-------	-------	-----	-------	---

Banka očekuje naplatiti iznos neprihodujućih zajmova koji prelaze procijenjenu vrijednost kolaterala iz drugih izvora.

36.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da Banka i Grupa neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obveze po dospijeću. Pojavljuje se u financiranju aktivnosti Banke i Grupe u upravljanju pozicijama. Usklađivanje poslovanja u odnosu na navedeni rizik postiže se poštivanjem zakonskih odredbi, internih politika usmjerenih na održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Organizacijski dio Upravljanje aktivom i pasivom dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući zadovoljenje potreba komitenata i održavajući ravnotežu između kontinuiteta financiranja i fleksibilnosti kroz korištenje izvora različitih dospjeća.

Banka i Grupa ima pristup različitim izvorima financiranja koji uključuju različite vrste depozita građana i pravnih osoba, depozita banaka, uzete zajmove, subordinirani dug, izdane obveznice, dionički kapital i rezerve. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora financiranja, umanjuju ovisnost o jednom izvoru financiranja i općenito osiguravaju bolje upravljanje troškom financiranja.

Potrebe za likvidnošću planiraju se svaki mjesec za razdoblje od šest mjeseci, a prate se i usklađuju dnevno.

36.2.1 Rizik strukturne likvidnosti

Profil strukturne likvidnosti prikazan je na osnovi preostalog ugovornog dospjeća, uz slijedeće iznimke:

- 1) Pojedine stavke bilance modificirane su temeljem metodologije replikacijskog portfelja: depoziti po viđenju i oročeni depoziti, prekoračenja po tekućim računima i revolving krediti građanima i pravnim osobama.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

36.2.1 Rizik strukturne likvidnosti (nastavak)

2) Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit mapirane su na temelju dodijeljenih kodova likvidnosti, koji označavaju vremensko razdoblje založivosti vrijednosnica kod centralnih banaka ili utrživosti na tržištu.

Prikaz imovine, obveza i izvanbilančnih pozicija u tablicama u nastavku razlikuje se od prikaza u ostatku financijskih izvješća, budući da se temelji na upravljačkim izvješćima. Prikazivanje usklade nije praktično. Neke od glavnih razlika su slijedeće:

- Ostala imovina uključuje opremu i nekretnine, i ostala potraživanja.
- Ostale obveze uključuju, rezerviranja za ostalu rizičnu aktivu, te ostale naknade i obveze.
- Obvezna pričuva uključuje dio ostalih fondova kod CBBiH.
- Imovina je prikazana na bruto osnovi, odnosno bez netiranja za umanjenje vrijednosti.
- Nominalna vrijednost derivativnih instrumenata prikazana je kao izvanbilančna imovina ili obveze, kako je prikladno.
- Gotovina u tablicama u nastavku sadrži samo gotovinu i instrumente u postupku naplate, dok su tekući računi prikazani na poziciji zajmova i potraživanja od banaka.

Banka 31. prosinac 2018. (u milijunima KM)	UKUPNO	Prekonočno	do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina
Neusklađenost	-	1.249	787	(144)	(149)	193	(1.291)	(642)
Imovina	6.545	1.473	1.307	215	750	1.042	1.358	401
Izvešće o financijskom položaju	6.218	1.473	1.009	195	740	1.042	1.358	401
<i>Zajmovi i potraživanja od komitenata</i>	<i>3.089</i>	<i>43</i>	<i>168</i>	<i>191</i>	<i>570</i>	<i>932</i>	<i>1.154</i>	<i>31</i>
Građani	1.474	5	30	54	215	453	695	22
Pravne osobe	1.615	38	138	137	355	479	459	9
<i>Hipotekarni zajmovi</i>	<i>285</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>19</i>	<i>50</i>	<i>134</i>	<i>76</i>
Građani	285	-	2	4	19	50	134	76
<i>Vrijednosnice</i>	<i>489</i>	<i>196</i>	<i>139</i>	<i>-</i>	<i>40</i>	<i>60</i>	<i>54</i>	<i>-</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	489	196	139	-	40	60	54	-
<i>Zajmovi i potraživanja od banaka</i>	<i>1.769</i>	<i>1.053</i>	<i>700</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>16</i>	<i>-</i>
Tekući računi	218	218	-	-	-	-	-	-
Depoziti	716	-	700	-	-	-	16	-
Obvezna pričuva kod CBBiH	835	835	-	-	-	-	-	-
<i>Ostala imovina</i>	<i>586</i>	<i>181</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>111</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>294</i>
Gotovina	181	181	-	-	-	-	-	-
Zajmovi umanjene vrijednosti	218	-	-	-	-	-	-	218
Ulaganja u pridružena društva	1	-	-	-	-	-	-	1
Ostala imovina	186	-	-	-	111	-	-	75
Izvanbilanca								
<i>Derivativi</i>	<i>327</i>	<i>-</i>	<i>298</i>	<i>20</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Neiskorištene kreditne olakšice</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Obveze	6.545	224	520	359	899	849	2.649	1.043
Izvešće o financijskom položaju	6.215	224	222	339	899	849	2.649	1.043
<i>Depoziti po viđenju</i>	<i>3.533</i>	<i>182</i>	<i>198</i>	<i>137</i>	<i>292</i>	<i>400</i>	<i>2.324</i>	<i>-</i>
Građani	1.985	21	31	25	57	90	1.761	-
Pravne osobe	1.548	161	167	112	235	310	563	-
<i>Oročeni depoziti</i>	<i>879</i>	<i>17</i>	<i>24</i>	<i>36</i>	<i>169</i>	<i>327</i>	<i>306</i>	<i>-</i>
Građani	605	14	18	25	106	234	208	-
Pravne osobe	274	3	6	11	63	93	98	-
<i>Obveze prema bankama</i>	<i>575</i>	<i>25</i>	<i>-</i>	<i>166</i>	<i>243</i>	<i>122</i>	<i>19</i>	<i>-</i>
Zajmovi	37	2	-	-	8	24	3	-
Tekući računi i depoziti	538	23	-	166	235	98	16	-
<i>Ostale obveze i kapital</i>	<i>1.228</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>185</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1.043</i>
Kapital	696	-	-	-	-	-	-	696
Ostale obveze	185	-	-	-	185	-	-	-
Rezerviranja	347	-	-	-	-	-	-	347
<i>Izdane dužničke vrijednosnice</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Izvanbilanca								
<i>Derivativi</i>	<i>327</i>	<i>-</i>	<i>298</i>	<i>20</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

36.2.1 Rizik strukturne likvidnosti (nastavak)

Banka 31. prosinac 2017. (u milijunima KM)	UKUPNO	Prekonoćno	do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina
Neusklađenost	-	1.308	323	(100)	102	353	(1.297)	(686)
Imovina	5.634	1.497	608	222	710	1.209	1.168	400
Izvešće o financijskom položaju	5.559	1.497	535	222	708	1.209	1.168	400
<i>Zajmovi i potraživanja od komitenata</i>	<i>2.868</i>	<i>48</i>	<i>156</i>	<i>182</i>	<i>547</i>	<i>901</i>	<i>1.002</i>	<i>32</i>
Građani	1.361	5	28	50	203	426	630	19
Pravne osobe	1.507	43	128	132	344	475	372	13
<i>Hipotekarni zajmovi</i>	<i>242</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>16</i>	<i>43</i>	<i>115</i>	<i>62</i>
Građani	242	-	2	4	16	43	115	62
<i>Vrijednosnice</i>	<i>391</i>	<i>86</i>	<i>148</i>	<i>-</i>	<i>28</i>	<i>81</i>	<i>48</i>	<i>-</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	391	86	148	-	28	81	48	-
<i>Zajmovi i potraživanja od banaka</i>	<i>1.473</i>	<i>1.201</i>	<i>229</i>	<i>36</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>-</i>
Tekući računi	171	171	-	-	-	-	-	-
Depoziti	272	-	229	36	-	4	3	-
Obvezna pričuva kod CBBiH	1.030	1.030	-	-	-	-	-	-
<i>Ostala imovina</i>	<i>585</i>	<i>162</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>117</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>306</i>
Gotovina	162	162	-	-	-	-	-	-
Zajmovi umanjene vrijednosti	236	-	-	-	-	-	-	236
Ulaganja u pridružena društva	1	-	-	-	-	-	-	1
Ostala imovina	186	-	-	-	117	-	-	69
Izvanbilanca								
<i>Derivativi</i>	<i>75</i>	<i>-</i>	<i>73</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Neiskorištene kreditne olakšice</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Obveze	5.634	189	285	322	608	676	2.465	1.086
Izvešće o financijskom položaju	5.556	189	212	322	606	676	2.465	1.086
<i>Depoziti po viđenju</i>	<i>3.243</i>	<i>165</i>	<i>180</i>	<i>124</i>	<i>264</i>	<i>361</i>	<i>2.149</i>	<i>-</i>
Građani	1.834	19	28	22	51	81	1.633	-
Pravne osobe	1.409	146	152	102	213	280	516	-
<i>Oročeni depoziti</i>	<i>810</i>	<i>3</i>	<i>27</i>	<i>27</i>	<i>157</i>	<i>293</i>	<i>303</i>	<i>-</i>
Građani	572	3	20	24	106	205	214	-
Pravne osobe	238	-	7	3	51	88	89	-
<i>Obveze prema bankama</i>	<i>251</i>	<i>21</i>	<i>5</i>	<i>171</i>	<i>19</i>	<i>22</i>	<i>13</i>	<i>-</i>
Zajmovi	65	-	-	14	16	22	13	-
Tekući računi i depoziti	186	21	5	157	3	-	-	-
<i>Ostale obveze i kapital</i>	<i>1.252</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>166</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1.086</i>
Kapital	766	-	-	-	-	-	-	766
Ostale obveze	166	-	-	-	166	-	-	-
Rezerviranja	320	-	-	-	-	-	-	320
<i>Izdane dužničke vrijednosnice</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Izvanbilanca								
<i>Derivativi</i>	<i>75</i>	<i>-</i>	<i>73</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

36.2.2 Budući novčani tijekovi po financijskim instrumentima

Slijedeća tablica detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Banke i Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tablica je načinjena na temelju nediskontiranih novčanih tijekova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na sredstva na koja Banka i Grupa očekuju da će se novčani tijek pojaviti u drugom razdoblju.

Dospijeće za nederivativnu financijsku imovinu

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Banka							
31. prosinac 2018.							
Beskamatno	-	175.870	-	-	-	-	175.870
Instrumenti varijabilne kamatne stope	5,73%	1.082.398	47.570	215.804	791.659	550.071	2.687.502
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,94%	1.043.376	294.148	519.334	1.084.519	340.998	3.282.375
		2.301.644	341.718	735.138	1.876.178	891.069	6.145.747
Banka							
31. prosinac 2017.							
Beskamatno	-	149.317	-	-	-	-	149.317
Instrumenti varijabilne kamatne stope	6,43%	1.233.391	55.955	258.758	842.640	541.232	2.931.976
Instrumenti fiksne kamatne stope	4,40%	598.500	269.999	399.841	999.758	198.137	2.466.234
		1.981.208	325.954	658.599	1.842.398	739.369	5.547.527

Slijedeća tablica detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Banke za nederivativne financijske obveze. Tablica je načinjena na temelju nediskontiranih novčanih tijekova financijskih obveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke i Grupe može tražiti da plati. Tablica uključuje novčane tijekove kamata i glavnice.

Dospijeće za nederivativne financijske obveze

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Banka							
31. prosinac 2018.							
Beskamatno	-	2.376	4.899	10.153	9.760	1.674	28.862
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,19%	1.734.999	41.764	150.768	196.044	17.968	2.141.544
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,78%	804.527	221.344	513.082	542.524	6.092	2.087.570
		2.541.903	268.007	674.003	748.328	25.734	4.257.976
Banka							
31. prosinac 2017.							
Beskamatno	-	22.809	4.828	7.056	13.059	1.026	48.777
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,24%	2.211.113	54.951	173.534	248.261	1.842	2.689.700
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,14%	37.918	197.866	263.710	444.330	7.234	951.057
		2.271.839	257.644	444.300	705.649	10.101	3.689.533

Banka očekuje da će ispuniti druge obveze iz operativnih novčanih tijekova i priliva od dospjele financijske imovine i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.3 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik utjecaja općih i specifičnih kretanja i promjena tržišnih varijabli na vrijednost pozicija, što rezultira efektom na izvješće o računu dobiti ili gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, i izvješća o financijskom položaju Banke i Grupe.

Osnovnim čimbenicima tržišnog rizika smatraju se:

- kamatni rizik,
- rizik kreditne marže, i
- valutni rizik.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom na nivou Banke i Grupe je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okvirima prihvatljivih vrijednosti parametara kako bi se osigurala solventnost Banke i Grupe, uz istovremenu optimizaciju povrata za rizik.

Upravljanje rizicima prati ukupnu izloženost tržišnim rizicima korištenjem različitih metodologija i tehnika mjerenja rizika. S ciljem upravljanja kreirana su dnevna izvješća o izloženosti tržišnim rizicima, te su definirani limiti za izloženosti tržišnom riziku. Najmanje jedanputa godišnje provodi se revizija postojećih limita. Proces izmjene limita Banke i Grupe je koordiniran od strane Zagrebačke banke. Pored razvoja i implementacije tehnika mjerenja tržišnog rizika, Banka i Grupa konstantno provode aktivnosti na unaprjeđenju kvalitete podataka i poslovnih procesa.

Tehnike mjerenja tržišnog rizika:

Na nivou Banke i Grupe, upravljanje tržišnim rizikom uključuje kontinuirano izvješćivanje izloženosti riziku, praćenje iskorištenosti limita i dnevni pregled svih pozicija po kojima postoji izloženost tržišnim rizicima. Pozicije su agregirane na dnevnoj osnovi i uspoređene s definiranim limitima.

Metrike tržišnih rizika koje se koriste za mjerenje i interno izvješćivanje tržišnih rizika Banke i Grupe usklađene su s UniCredit Grupom i obuhvaćaju:

- Value at Risk (mjeru rizičnosti vrijednosti),
- metrike osjetljivosti (vrijednost baznog boda – BPV, vrijednosti baznog boda za kreditnu maržu CPV, neto otvorena devizna pozicija i ostale mjere osjetljivosti),
- upozoravajući nivo gubitka (primijenjena na kumulativni rezultat kroz specifični vremenski horizont), i
- rezultate testiranja otpornosti na stres.

36.3.1 Value at Risk

Banka i Grupa koriste metodologiju mjere rizične vrijednosti (engleski "Value at Risk" odnosno VaR) za procjenu izloženosti tržišnom riziku i očekivanog maksimalnog gubitka na pozicijama namijenjenim za aktivnosti trgovanja i ostalih aktivnosti.

VaR predstavlja statistički utemeljenu procjenu potencijalnog gubitka na postojećem portfelju zbog nepovoljnih kretanja na tržištu, kao mjeru maksimalnog potencijalnog gubitka za definirano razdoblje držanja odnosno razdoblje unutar kojeg se pozicija može zatvoriti. Gubitak može nastati na ukupnoj ili pojedinačnoj poziciji, zasnovan na pretpostavkama različitih tržišnih varijabli.

Model procjene rizika računa VaR za razdoblje držanja od jednog dana i nivo pouzdanosti od 99%. Model koristi povijesnu simulaciju koja se temelji na posljednjih 500 opservacija dnevnih pokazatelja.

VaR Banke prema vrstama rizika za 2018. i 2017. godinu iznosi:

Banka	Minimum 2018.	Prosjek 2018.	Maksimum 2018.	Kraj godine 2018.
Kamatni rizik	(237)	(371)	(744)	(277)
Valutni rizik	-	(1)	(21)	(1)
Rizik kreditne marže	(737)	(1.045)	(1.281)	(878)
Ukupni VaR	(779)	(998)	(1.274)	(946)

Banka	Minimum 2017.	Prosjek 2017.	Maksimum 2017.	Kraj godine 2017.
Kamatni rizik	(215)	(386)	(1.098)	(747)
Valutni rizik	-	(1)	(16)	(1)
Rizik kamatne marže	(1.131)	(1.532)	(1.808)	(1.211)
Ukupni VaR	(1.140)	(1.663)	(1.998)	(1.173)

36.3.2 Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Banke. Postojeći procesi testiranja otpornosti na stres uključuju sljedeće kategorije: valutni rizik i kamatni rizik:

- Valutni rizik se testira za pojedine valute i za grupe valuta – testiranje obuhvaća aprecijacijske i deprecijacijske šokove od 5%, 10% i 30% za valute KM i EUR.
- Kamatni rizik se testira po valutama za ukupnu poziciju Banke. Scenarij uključuje paralelne pomake kamatnih stopa za 200 baznih poena, promjenu nivoa kamatnih stopa, rotaciju krivulje, porast kratkoročnih kamatnih stopa, promjenu nagiba krivulje i šiljke (skokove) na određenim segmentima krivulje.

Testiranje otpornosti na stres provodi se na mjesečnom nivou, a rezultati testova uključuju se u redovita izvješća Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).

36.4 Valutni rizik

Valutni rizik predstavlja rizik gubitka usljed nepovoljnih promjena tečaja stranih valuta. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja. Prati se dnevno prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obveze denominirane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu.

Upravljanje valutnim rizikom je prema standardima UniCredit Grupe kontrolirano kroz sustav načela i limita izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite otvorene devizne pozicije iskazane u apsolutnim iznosima.

Banka i Grupa usmjeravaju poslovne aktivnosti nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti kroz usklađenost s propisanim limitima.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.4 Valutni rizik (nastavak)

Banka Na dan 31. prosinca 2018.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	487.761	176.574	13.832	68.286	746.453
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	484.141	-	-	-	484.141
Zajmovi i potraživanja od banaka	15.571	662.371	22.696	18.048	718.686
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	149.066	257.548	85.332	-	491.946
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	608	-	-	608
Zajmovi i potraživanja od komitenata	1.961.775	1.418.300	-	-	3.380.075
Ostala imovina i potraživanja	41.535	709	52	77	42.373
Ulaganja u pridružena društva	460	-	-	-	460
	3.140.309	2.516.110	121.912	86.411	5.864.742
Obveze					
Tekući računi i depoziti kod banaka	36.735	502.344	-	-	539.079
Tekući računi i depoziti od komitenata	2.570.025	1.656.336	121.749	85.153	4.433.263
Primljeni depoziti-učešća korisnika najma	-	-	-	-	-
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	515	-	-	515
Zajmovi i subordinirani dug	-	35.155	-	-	35.155
Ostale obveze	91.777	14.718	399	261	107.155
Rezervacije za obveze i troškove	13.001	-	-	-	13.001
	2.711.538	2.209.068	122.148	85.414	5.128.168
Neto pozicija	428.771	307.042	(236)	997	736.574

Banka Na dan 31. prosinca 2017.	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	734.644	125.306	11.797	61.467	933.214
Obvezna pričuva kod Centralne banke BiH	416.710	-	-	-	416.710
Zajmovi i potraživanja od banaka	18.004	167.056	76.210	14.612	275.882
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	204.937	172.989	31.790	-	409.716
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	449	-	-	449
Zajmovi i potraživanja od komitenata	1.664.284	1.316.573	-	-	2.980.857
Potraživanja po financijskom najmu	-	84.836	-	-	84.836
Ostala imovina i potraživanja	47.112	682	48	91	47.933
Ulaganja u pridružena društva	460	-	-	-	460
	3.086.151	1.867.891	119.845	76.170	5.150.057
Obveze					
Tekući računi i depoziti kod banaka	21.503	165.558	-	-	187.061
Tekući računi i depoziti od komitenata	2.266.725	1.609.757	119.100	75.413	4.070.995
Primljeni depoziti-učešća korisnika najma	-	-	-	-	-
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	-	994	-	-	994
Zajmovi i subordinirani dug	-	64.605	-	-	64.605
Ostale obveze	84.751	18.106	1.605	84	104.546
Rezervacije za obveze i troškove	11.764	-	-	-	11.764
	2.384.743	1.859.020	120.705	75.497	4.439.965
Neto pozicija	701.408	8.871	(860)	673	710.092

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.4 Valutni rizik (nastavak)

36.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute

U Banci i Grupi, od stranih valuta, najzastupljeniji su EUR i USD. U Bosni i Hercegovini je na snazi currency board aranžman, te Grupa niti Banka nije izložena deviznom riziku za EUR valutu (fiksiran tečaj, lokalna valuta vezana za EUR).

U slijedećoj tablici je prikazana analiza efekata promjene tečaja KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na USD. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvješćivanju Uprave o riziku strane valute. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekt bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

Banka	USD efekt	
	31. prosinac 2018.	31. prosinac 2017.
Dobitak/Gubitak	(18)	(86)

36.5 Rizik kamatne stope

Kamatni rizik predstavlja rizik od smanjivanja tržišnih vrijednosti pozicija nastalih zbog nepovoljnog kretanja kamatnih stopa. Promjene kamatnih stopa izravno utječu na sadašnju vrijednost budućih novčanih tijekova, a time i na neto kamatni prihod.

Izvori rizika promjene kamatne stope su:

- Rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizlazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obveza tijekom preostalog razdoblja do slijedeće promjene kamatne stope,
- Rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa, i
- Rizik različitih promjena aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) koje se temelje na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR).

36.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza osjetljivosti koja se nalazi u donjem paragrafu je određena kroz mjerenje rizika koji se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfelja kod pomaka krivulje referentnih kamatnih stopa za 0,01 postotni poen (1 bazni poen) i limitira se BPV (engl. Basis Point Value ili vrijednost baznog boda) limitom kao mjerom osjetljivosti po valutama i vremenskim razdobljima. Limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe.

Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa (BPV) za Banku po valuti:

Banka 31. prosinac 2018.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	Ukupno
KM	1	(11)	(20)	(139)	-	(170)
EUR	2	(43)	54	134	11	159
USD	-	(3)	(4)	(6)	-	(12)
Ukupno	3	57	78	279	11	341

Vrijednosti u 2018. godini su prikazane kao apsolutna vrijednost.

Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa (BPV) za Banku po valuti:

Banka 31. prosinac 2017.	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko10 godina	Ukupno
KM	1	(8)	(6)	(77)	-	(90)
EUR	(8)	(27)	59	159	9	192
USD	-	1	(3)	-	-	(3)
Ukupno	9	36	69	236	9	285

Vrijednosti u 2017. godini su prikazane kao apsolutna vrijednost.

Limiti BPV se prate kroz interni model UGRM korišten i za izračun VaR-a (razvijen od strane UniCredit Grupe).

36.5.2 Efektivne kamatne stope

U slijedećoj tablici prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderirani prosjek za razdoblje izvješćivanja za financijske instrumente:

	Banka 31. prosinac 2018. %	Banka 31. prosinac 2017. %
Gotovina i ekvivalenti gotovine	-0,24	-0,23
Obvezna pričuva kod CBBiH	0,00	0,00
Financijska imovina kroz po fer vrijednosti ostalu sveobuhvatnu dobit	3,16	3,36
Zajmovi i potraživanja od banaka	-0,13	-0,06
Zajmovi i potraživanja od komitenata	4,71	5,41
Tekući računi i depoziti od drugih banaka	0,02	0,24
Tekući računi i depoziti komitenata	0,48	0,74
Uzeti kamatonosni zajmovi	2,02	2,37

36.6 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Banka i Grupa su izložene operativnim rizicima u svim svojim aktivnostima, a kao posljedica te činjenice, kroz uspostavljenu organizacijsku strukturu, svakodnevno se nastoji djelovati na širenje kulture i svijesti o važnosti upravljanja operativnim rizicima.

Banka i Grupa su, u cilju optimalnog upravljanja operativnim rizicima, uspostavile sustav za uočavanje, mjerenje, ocjenu i praćenje operativnog rizika, koristeći pritom pozitivna iskustva UniCredit Grupe koja se tiču standarda i principa definiranih od strane lokalnog regulatora, i Baselskog odbora, kao i vlastite spoznaje temeljene na višegodišnjem iskustvu i kontinuiranim unapređenjem rada na tom području.

Upravljanje operativnim rizicima distribuirano je kroz cjelokupnu hijerarhijsku strukturu Banke, i to kroz redovito, strateško, nadzorno i revizijsko upravljanje. Na taj način Banka i Grupa imaju poseban fokus na kontinuirano analiziranje i razvijanje načina za kontroliranje, ublažavanje i prijenos operativnog rizika na treće osobe, ili gdje je primjereno, njegovo prihvaćanje.

Banka i Grupa sustavom primjerenih mjera nastoje umanjiti mogućnost pojave događaja operativnih rizika koji bi imali negativne implikacije po poslovanje Banke i Grupe, odnosno umanjiti iste kada se pojave. U tom smislu, obzirom na njihov značaj i obuhvat, Banka i Grupa je posebno osigurale adekvatno upravljanje:

- informacijskim sustavom i rizicima informacijskog sustava;
- rizicima koji proizlaze iz eksternalizacije;
- pravnim rizikom;
- kontinuitetom poslovanja;
- sustavom za sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, te
- drugim relevantnim sustavima u Banci i Grupi.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.6 Operativni rizik (nastavak)

Unutar uspostavljenog sustava upravljanja operativnim rizikom, Banka i Grupa koriste standardizirane postupke koji uključuju prikupljanje podataka o štetnim događajima, praćenje ključnih pokazatelja operativnog rizika, procjenu operativnog rizika prije uvođenja novih proizvoda, sustava i procedura ili prije poduzimanja novih poslovnih aktivnosti, procjene rizika informacijske i komunikacijske tehnologije, analiziranje scenarija, analizu i izvještavanje Odbora za operativne i reputacijske rizike, Uprave i ostalog ključnog upravljačkog osoblja i nadležnih tijela o izloženosti Banke operativnom riziku, uključujući i izvještavanje o rezultatima upravljanja operativnim rizicima.

Banka i Grupa donose odluke o upravljanju operativnim rizicima, kako strateški tako i u svim dnevnim procesima rada. Širenje svijesti o kulturi upravljanja operativnim rizicima se kontinuirano provodi edukacijom zaposlenika, te adekvatnim sustavom izvještavanja, a dodatno je podržano primjerenom i učinkovitom implementacijom elemenata upravljanja operativnim rizicima u specifičnim politikama, procesima i procedurama Banke i Grupe.

Središnji elementi strategije upravljanja operativnim rizicima su koncept integriranog upravljanja rizicima i sinergije s poslovnim razvojem, te apetit za rizik. Fokusom na procjeni najznačajnijih rizika i njihovoj prevenciji i mitigaciji, ostvaren je jedan od bitnih koraka na putu ka uspješnoj provedbi poslovne strategije i ciljeva.

36.7 Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi banke, koje proizlazi iz aktivnosti banke, poslovnih veza banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

Banka i Grupa su izložene reputacijskim rizicima u svim svojim aktivnostima, obzirom da reputacijski rizik predstavlja trenutni ili budući rizik koji prijeti prihodima i kapitalu, a koji proizlazi iz nepovoljne predodžbe o imidžu Banke od strane klijenata, drugih ugovornih strana, dioničara/ulagača, regulatora ili zaposlenika (zainteresiranih dionika).

Banka i Grupa stoga prepoznaju iznimnu važnost preventivnih i mitigacijskih mjera upravljanja reputacijskim rizikom. U skladu sa standardima UniCredit Grupe, kao i vlastite spoznaje temeljene na višegodišnjem iskustvu i kontinuiranim unapređenjem rada na tom području, Banka i Grupa u svom svakodnevnom poslovanju sistematično pristupaju strategiji, monitoringu, te ocjenjivanju pojedinačnih slučajeva reputacijskog rizika, kao i kontinuiranoj edukaciji zaposlenika.

Sustav upravljanja reputacijskim rizikom obuhvaća alate i mehanizme za kontinuirano prepoznavanje, procjenu i praćenje stvarnih ili potencijalnih događaja reputacijskog rizika, te izvještavanje visokog rukovodstva i nadležnih tijela o izloženosti Banke reputacijskom riziku.

Odgovornost za upravljanje reputacijskim rizikom distribuirana je kroz cjelokupnu hijerarhijsku strukturu Banke i Grupe, a kontinuirano širenje svijesti o važnosti primjerenog upravljanja reputacijskim rizikom jedan je od glavnih stupova upravljanja.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM

U skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim aktima, Banka prati i na tromjesečnoj osnovi izvješćuje nadležne regulatorne institucije o kapitalu, ponderiranoj rizičnoj aktivi, te stopi adekvatnosti kapitala.

Tijekom 2018. godine, kao prijelaznom razdoblju, Banka je pratila i izvješćivala adekvatnost kapitala prema Basel I i Basel III metodologiji.

Banka kroz svoje upravljačko izvješćivanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Banka je tijekom 2018. godine udovoljila svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital, te je u skladu s lokalnom regulativom prema Basel I metodologiji na dan 31. prosinca 2018. godine ostvarila stopu adekvatnosti kapitala od 15,3%, a po Basel III metodologiji 18,1%.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od općih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderiranog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke računaju se u skladu s propisima FBA. Banka računa rezerviranja za kreditne gubitke po FBA metodologiji po svakom ugovoru. Pozitivna razlika se prikazuje kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke. Na dan 31. prosinca 2018. godine nedostajuće rezerve za kreditne gubitke su iznosile 58.511 tisuća KM i umanjene su za 20.682 tisuće KM rezervi koje su isključene iz osnovnog kapitala banke.

Propisane minimalne stope kapitala su slijedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata,
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

Omjer adekvatnosti kapitala po Basel III metodologiji za 2018. godinu je značajno iznad propisanog limita od 12%. Tablica u nastavku prikazuje strukturu kapitala i kapitalne pokazatelje na dan 31. prosinca 2018. godine (*stopa adekvatnosti kapitala za 2017. godinu po Basel I metodologiji je bila 16,4%).

Basel III	Banka 31. prosinac 2018.
Regulatorni kapital	661.871
<i>Osnovni kapital</i>	<i>660.104</i>
<i>Redovni osnovni kapital</i>	<i>660.104</i>
Izdani dionički kapital - obične dionice	119.011
Premije dionica	48.317
Akumulirana sveobuhvatna dobit	2.403
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	508.508
Odbitci od redovnog osnovnog kapitala	
<i>nematerijalna imovina</i>	<i>(17.360)</i>
<i>vlastite dionice</i>	<i>(215)</i>
<i>odgođena porezna imovina</i>	<i>(100)</i>
<i>značajno ulaganje u kapital subjekta finansijskog sektora</i>	<i>(460)</i>
Ukupno redovni osnovni kapital	660.104
Dodatni osnovni kapital	-
Osnovni kapital	660.104
Dopunski kapital	1.767
Izdani dionički kapital - prioritetne dionice	184
<i>vlastite dionice</i>	<i>(14)</i>
Opća umanjenja vrijednosti za kreditni rizik	39.466
Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke	(37.869)
Ukupni regulatorni kapital	661.871
Ukupna rizikom ponderirana aktiva (nerevidirano)	3.660.993
Stopa adekvatnosti kapitala	18,1%

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (NASTAVAK)

Basel I	Banka 31. prosinac 2017.
Osnovni kapital Banke	
Redovne dionice	119.011
Vlastite trezorske dionice	(81)
Emisione ažije	48.317
Rezerve i zadržana dobit	463.870
Nematerijalna imovina	(14.325)
Odložena poreska sredstva	-
Negativne revalorizacijske rezerve po osnovu efekata promjene fer vrijednosti imovine	(211)
Ukupno osnovni kapital Banke	616.581
Dopunski kapital Banke	
ORKG prema zahtjevima Agencije za bankarstvo FBiH	49.305
Pozitivne revalorizacijske rezerve po osnovu efekata promjene fer vrijednosti imovine	2.101
Prioritetne dionice	184
Subordinirani dug	-
Ukupno dopunski kapital Banke	51.590
Odbitne stavke od kapitala banke	
Iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu	(21.909)
Ukupno odbitne stavke od kapitala Banke	(21.909)
Neto kapital Banke	646.262
Ponderirana rizična aktiva (nerevidirano)	
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva	3.682.931
Ostala ponderirana aktiva	261.479
Ukupna ponderirana rizična aktiva (nerevidirano)	3.944.410
Stopa adekvatnosti kapitala	16,4%

Banka je dužna osigurati i održavati stopu financijske poluge, kao dodatnu sigurnosnu i jednostavnu kapitalnu zaštitu, najmanje u iznosu od 6%.

Stopa financijske poluge banke je omjer iznosa osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti banke riziku na izvještajni datum, izražena kao postotak i sa 31. prosincem 2018. godine je znatno iznad navedenog minimuma i iznosi 10,08%.

Tablica u nastavku prikazuje stopu financijske poluge 31. prosinca 2018. godine (*financijska poluga za 2017. godinu po Basel I metodologiji je bila 10,0%).

Vrijednosti izloženosti	
Financijski derivati: sadašnji trošak zamjene	608
Financijski derivati: uvećanje prema metodi tržišne vrijednosti	3.493
Izvanbilančne stavke (s kreditnim konverzijskim faktorom)	263.273
Ostala imovina	5.969.771
Iznos odbitnih stavki aktive	(17.921)
Kapital	
Osnovni kapital	660.104
Omjer financijske poluge	10,60%

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova bilješka daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite financijske imovine i financijskih obveza.

38.1 Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz razdoblja u razdoblje

Neke od financijskih imovina i financijskih obveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvješćivanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove financijske imovine i financijskih obveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Banka 31. prosinac 2018.	Fer vrijednost		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vidi Bilješku 19.)			
Kotirane vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini	659	-	-
<i>Dužničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje ne kotiraju na burzi:</i>			
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	-	191.605	-
Obveznice Vlade Republike Srpske	-	83.907	-
Obveznice Vlade Republike Hrvatske	-	153.644	-
Obveznice države Republike Poljske	48.477	-	-
Obveznice države Republike Slovenije	14.114	-	-
Forward ugovori u stranoj valuti (vidi Bilješku 19.)			
Imovina	-	438	170
Obveze	-	120	395
Banka 31. prosinac 2017.	Fer vrijednost		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vidi Bilješku 19.)			
Kotirane vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini	154	-	55
<i>Dužničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje ne kotiraju na burzi:</i>			
Obveznice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	-	244.453	-
Obveznice Vlade Republike Srpske	-	68.073	-
Obveznice Vlade Republike Hrvatske	96.991	-	-
<i>Dužničke vrijednosnice u Hrvatskoj koje ne kotiraju na burzi:</i>			
Trezorski zapisi Vlade Republike Hrvatske	-	-	-
Dužničke vrijednosnice u Austriji koje ne kotiraju na burzi (bankarske)	-	-	-
Forward ugovori u stranoj valuti (vidi Bilješku 20.)			
Imovina	-	430	19
Obveze	-	994	-

Tehnike vrednovanja i ključni ulazni podaci

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Za vrijednosnice prikazane pod Nivoom 1 tehnika vrednovanja fer vrijednosti je kotirana kupovna cijena na aktivnom tržištu.

Za vrijednosnice prikazane pod Nivoom 1 primjenjuje se mark to market tehnika. Instrumenti kojima se ne trguje na aktivnim tržištima vrednuju se uporabom modela koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neuočljivi. Obzirom na navedeno, ovisno o značaju ulaznih parametara koji su tržišno neuočljivi, dužničkim vrijednosnicama se dodjeljuje Nivo 2 ili 3. Vrednovanje se provodi diskontiranjem budućih novčanih tijekova, gdje se za prinos uzima zadnja dostupna stopa na iste ili slične dužničke vrijednosnice.

Za vrijednosnice prikazane pod Nivoom 3 tehnika vrednovanja je diskontirani novčani tijek. Instrumenti klasificirani u ovu kategoriju oslanjaju se na faktore koji nisu dostupni na tržištu.

Forward ugovori u stranoj valuti

Tehnika vrednovanja za forward poslove prikazane pod Nivoom 2 je diskontirani novčani tijek. Budući novčani tijekovi procjenjuju se na temelju budućih valutnih tečajeva (od vidljivih valutnih tečajeva na kraju izvještajnog razdoblja) i budućih stopa ugovora, diskontiranih po stopi koja odražava kreditni rizik od raznih strana.

Nije bilo prijenosa između Nivoa 1 i Nivoa 2 tijekom 2018. i 2017. godine.

38.2 Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza Banke i Grupe koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz razdoblja u razdoblje (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u slijedećoj tablici, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi financijske imovine i financijskih obveza priznati u financijskim izvješćima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	Banka 31. prosinac 2018.		Banka 31. prosinac 2017.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Financijska imovina				
<i>Zajmovi i potraživanja:</i>				
Zajmovi i potraživanja od komitenata	3.380.075	3.354.902	3.065.693	3.276.446
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:</i>				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	4.433.263	4.285.834	4.070.994	4.072.227
- Zajmovi	35.155	33.986	64.605	64.625

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

38. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

38.2 Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza Banke i Grupe koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz razdoblja u razdoblje (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti) (nastavak)

Banka	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2018.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Financijska imovina				
<i>Zajmovi i potraživanja:</i>				
- Zajmovi i potraživanja od komitenata	-	486.158	2.868.744	3.354.902
	-	486.158	2.868.744	3.354.902
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:</i>				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	-	-	4.285.834	4.285.834
- Zajmovi	-	-	4.285.834	33.986
	-	-	4.319.820	4.319.820

Banka pruža financijski najam opreme i vozila.

Banka	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2017.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Financijska imovina				
<i>Zajmovi i potraživanja:</i>				
- Zajmovi i potraživanja od komitenata	-	107.127	3.169.319	3.276.446
	-	107.127	3.169.319	3.276.446
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze koje se drže po amortiziranom trošku:</i>				
- Tekući računi i depoziti od komitenata	-	303.714	3.768.514	4.072.228
- Zajmovi	-	64.625	-	64.625
	-	368.339	3.768.514	4.136.853

Pretpostavke korištene kod procjene i mjerenja fer vrijednosti pojedinih financijskih instrumenata za 2018. godinu temelje se na zahtjevima MSFI 13, primjenjujući metodologiju razvijenu na nivou UniCredit Grupe.

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 i Nivo 3 utvrđene su prema opće prihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontiranih novčanih tijekova, s diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana i koncept rizika neutralnog "Probability of Default" pristupa baziranog na tržišnim parametrima koji je uveden s ciljem utvrđivanja fair vrijednosti ograničavajući ovisnost o internim parametrima. Navedeni pristup nema utjecaja na metodologiju procjene ali ima na kreditne parametre kalkulacije. Parametri koji su uključeni u izračun su tržišna premija i korelacija povrata aktive i tržišta.

Za potrebe razvrstavanja instrumenata u hijerarhije fer vrijednosti (Nivo 2 ili Nivo 3), uspostavljena je granična vrijednost limita/materijalnosti razlike između bezrizične fer vrijednosti i ukupne fer vrijednosti. Ako je utvrđena razlika jednaka ili veća od 5% instrument se svrstava u Nivo 3. Shodno navedenom ako se ukupna fer vrijednost i ne razlikuje značajno od nerizične fer vrijednosti (manje od 5%), instrument se svrstava u Nivo 2.

U tablici su prikazani izračuni fer vrijednosti za prihodujuće zajmove i depozite od komitenata s fiksnom i varijabilnom kamatnom stopom.

Fer vrijednost neprihodujućih zajmova komitentima se izjednačava s knjigovodstvenim vrijednostima.

38.3 Usuglašavanje mjerenja fer vrijednosti Nivoa 3

Za vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu fer vrijednost se ne može pouzdano izmjeriti. Iste se vrednuju po trošku stjecanja i nemaju materijalan utjecaj na financijska izvješća Banke.

Bilješke uz financijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.

(Svi iznosi izraženi su u tisućama KM, ukoliko nije drukčije naznačeno)

39. ODOBRAVANJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Financijska izvješća na stranama 34. do 129. su odobrena od strane Uprave dana 14. veljače 2019. godine za podnošenje Nadzornom odboru:

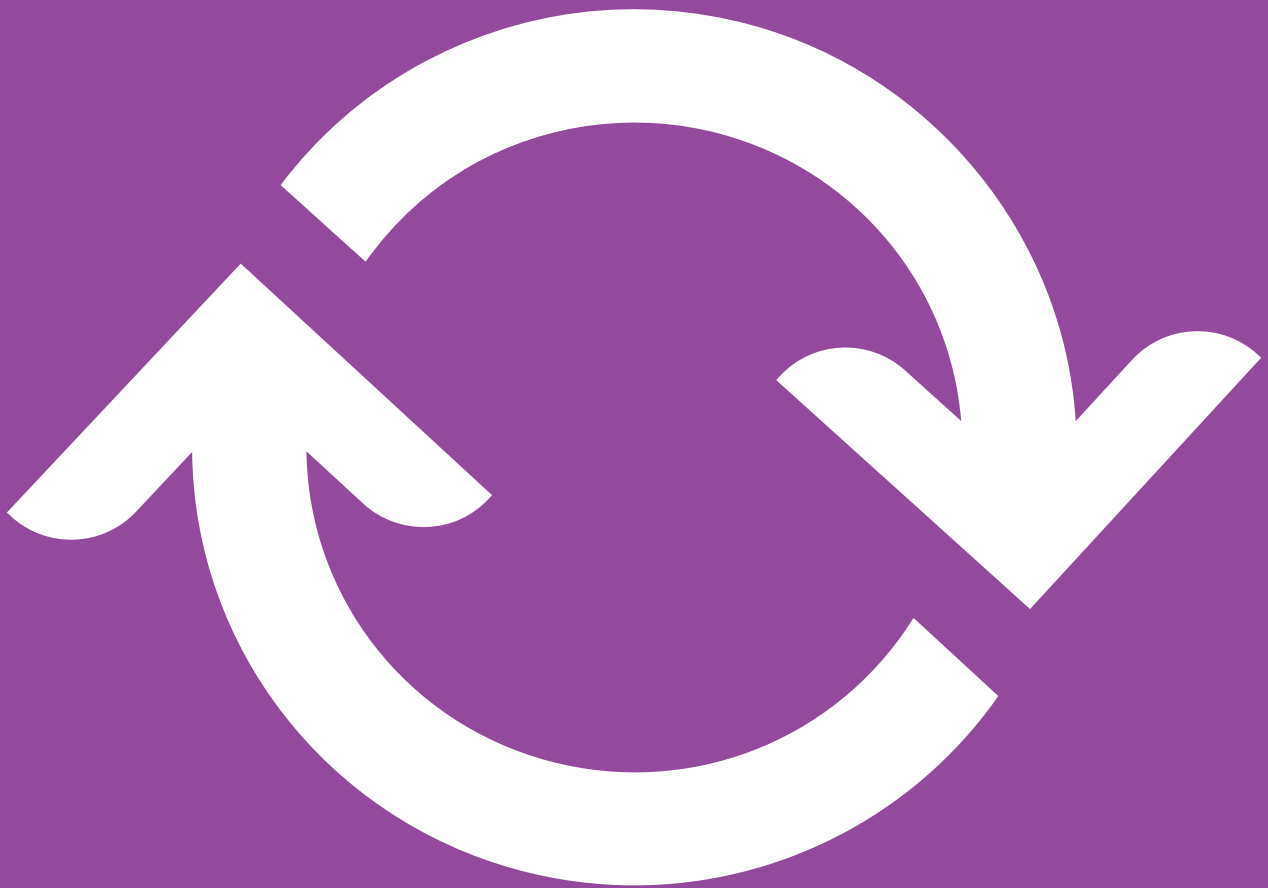

Predsjednik Uprave
Dalibor Čubela

Član Uprave za upravljanje financijama
Viliam Pätoprstý

Transformacija modela poslovanja

Oslanjamo se na digitalizaciju kako bismo transformirali svoj model poslovanja. Napredujemo brže nego što je planirano, uz unaprijeđeno smanjivanje troškova. Optimizacija baze troškova i dalje je značajna za osiguranje učinkovitosti i djelotvornosti Grupe.

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije

Ova financijska izvješća sadrže prikaze Bilance stanja (izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine) i Bilance uspjeha (izvješće o ukupnom rezultatu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine) za UniCredit Bank d.d. i Grupu UniCredit Bank d.d., prema formi koja je propisana Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (Službene novine FBiH 82/10).

BILANCA STANJA

(Izveštaj o financijskom položaju) na dan 31.12.2018. godine

u KM

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (početno stanje)
		Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
AKTIVA					
A. TEKUĆA SREDSTVA I POTRAŽIVANJA (002+008+011+014+018+022+030+031+ 032+033+034)	0 0 1	6.225.640.744	330.439.765	5.895.200.979	5.180.365.374
1. Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja (003 do 007)	0 0 2	807.825.270	7.159.165	800.666.105	991.373.302
a) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u domaćoj valuti	0 0 3	488.336.768	461.866	487.874.902	730.586.084
b) Ostala potraživanja u domaćoj valuti	0 0 4	59.275.864	5.909.849	53.366.015	57.328.213
c) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u stranoj valuti	0 0 5	258.978.464	285.861	258.692.603	202.627.789
d) Zlato i ostali plemeniti metali	0 0 6	36.541	0	36.541	36.541
e) Ostala potraživanja u stranoj valuti	0 0 7	1.197.633	501.589	696.044	794.675
2. Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti (009 + 010)	0 0 8	485.253.511	0	485.253.511	416.709.952
a) Depoziti i krediti u domaćoj valuti	0 0 9	485.253.511	0	485.253.511	416.709.952
b) Depoziti i krediti u stranoj valuti	0 1 0	0	0	0	0
3. Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (012 + 013)	0 1 1	6.686.211	5.715.091	971.120	979.127
a) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u domaćoj valuti	0 1 2	6.484.084	5.518.317	965.767	976.301
b) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u stranoj valuti	0 1 3	202.127	196.774	5.353	2.826
4. Dani krediti i depoziti (015 do 017)	0 1 4	3.537.485.385	96.705.559	3.440.779.826	2.714.495.550
a) Dani krediti i depoziti u domaćoj valuti	0 1 5	1.728.594.230	49.706.342	1.678.887.888	1.423.391.305
b) Dani krediti i depoziti sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0 1 6	1.101.650.051	43.615.645	1.058.034.406	1.031.257.914
c) Dani krediti i depoziti u stranoj valuti	0 1 7	707.241.104	3.383.572	703.857.532	259.846.331
5. Vrijednosni papiri (019 do 021)	0 1 8	485.338.217	433	485.337.784	406.487.632
a) Vrijednosni papiri u domaćoj valuti	0 1 9	148.637.911	433	148.637.478	204.680.894

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (početno stanje)
		Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
b) Vrijednosni papiri sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0 2 0	105.985.016	0	105.985.016	106.433.326
c) Vrijednosni papiri u stranoj valuti	0 2 1	230.715.290	0	230.715.290	95.373.412
6. Ostali plasmani i AVR (023 do 029)	0 2 2	889.407.946	218.064.926	671.343.020	638.322.507
a) Ostali plasmani u domaćoj valuti	0 2 3	1.765.646	1.755.837	9.809	16.340
b) Ostali plasmani sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0 2 4	59.474.216	8.544.776	50.929.440	55.135.058
c) Dospjeli plasmani i tekuća dospijeca dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	0 2 5	787.284.610	194.029.500	593.255.110	557.977.022
d) AVR u domaćoj valuti	0 2 6	13.017.500	402.607	12.614.893	13.245.117
e) Ostali plasmani u stranoj valuti	0 2 7	9.451.494	6.622.251	2.829.243	3.060.013
f) Dospjeli plasmani i tekuća dospijeca dugoročnih plasmana u stranoj valuti	0 2 8	11.599.372	6.709.900	4.889.472	5.568.687
g) AVR u stranoj valuti	0 2 9	6.815.108	55	6.815.053	3.320.270
7. Zalihe	0 3 0	13.644.204	2.794.591	10.849.613	11.997.304
8. Stalna sredstva namijenjena prodaji	0 3 1	0	0	0	0
9. Sredstva poslovanja koje se obustavlja	0 3 2	0	0	0	0
10. Ostala sredstva	0 3 3	0	0	0	0
11. Akontacija porez na dodanu vrijednost	0 3 4	0	0	0	0
B. STALNA SREDSTVA (036+041)	0 3 5	222.384.554	147.307.170	75.077.384	69.566.269
1. Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine (037 do 040)	0 3 6	161.220.418	103.503.027	57.717.391	55.241.308
a) Osnovna sredstva u vlasništvu banke	0 3 7	127.448.738	80.198.277	47.250.461	47.214.814
b) Ulaganja u nekretnine	0 3 8	24.698.801	23.304.750	1.394.051	1.420.392
c) Osnovna sredstva uzeta u financijski lizing	0 3 9	0	0	0	0
d) Avansi i osnovna sredstva u pripremi	0 4 0	9.072.879	0	9.072.879	6.606.102
2. Nematerijalna sredstva (042 do 046)	0 4 1	61.164.136	43.804.143	17.359.993	14.324.961
a) Goodwill	0 4 2	0	0	0	0
b) Ulaganja u razvoj	0 4 3	0	0	0	0
c) Nematerijalna sredstva uzeta u financijski lizing	0 4 4	0	0	0	0
d) Ostala nematerijalna sredstva	0 4 5	50.535.019	43.804.143	6.730.876	6.796.225
e) Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	0 4 6	10.629.117	0	10.629.117	7.528.736
C. ODGOĐENA POREZNA SREDSTVA	0 4 7	100.602	0	100.602	20.217
D. POSLOVNA AKTIVA (001+035+047)	0 4 8	6.448.125.900	477.746.935	5.970.378.965	5.249.951.860
E. IZVANBILANČNA AKTIVA	0 4 9	1.282.019.071	0	1.282.019.071	1.004.220.148
F. UKUPNA AKTIVA (048+049)	0 5 0	7.730.144.971	477.746.935	7.252.398.036	6.254.172.008

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (nastavak)

BILANCA STANJA

(Izveštaj o financijskom položaju) na dan 31.12.2018. godine (nastavak)

u KM

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos na dan bilance tekuće godine	Iznos prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4
PASIVA			
A. OBVEZE (102+106+109+113)	1 0 1	5.174.292.098	4.483.791.129
1. Obveze po osnovu depozita i kredita (103 do 105)	1 0 2	4.982.368.288	4.277.067.972
a) Obveze po osnovu kredita i depozita u domaćoj valuti	1 0 3	2.604.140.000	2.285.284.316
b) Obveze po osnovu kredita i depozita sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	1 0 4	42.008.193	49.505.468
c) Obveze po osnovu kredita i depozita u stranoj valuti	1 0 5	2.336.220.095	1.942.278.188
2. Obveze za kamatu i naknadu (107+108)	1 0 6	8.000	17.011
a) Obveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	1 0 7	8.000	17.011
b) Obveze za kamatu i naknadu u stranoj valuti	1 0 8	0	0
3. Obveze po osnovu vrijednosnih papira (110 do 112)	1 0 9	0	0
a) Obveze po osnovu vrijednosnih papira u domaćoj valuti	1 1 0	0	0
b) Obveze po osnovu vrijednosnih papira sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	1 1 1	0	0
c) Obveze po osnovu vrijednosnih papira u stranoj valuti	1 1 2	0	0
4. Ostale obveze i PVR (114 do 124)	1 1 3	191.915.810	206.706.146
a) Obveze po osnovu zarada i naknada zarada	1 1 4	2.643.580	2.412.352
b) Ostale obveze u domaćoj valuti, osim obveza za poreze i doprinose	1 1 5	89.639.287	82.760.606
c) Obveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odgođenih obveza za porez na dobit	1 1 6	1.841.525	1.986.645
d) Obveze za porez na dobit	1 1 7	12.784.309	12.020.447
e) Odgođene porezne obveze	1 1 8	1.530.452	1.339.591
f) Rezerviranja	1 1 9	34.008.954	31.114.994
g) PVR u domaćoj valuti	1 2 0	11.007.818	11.828.179
h) Obveze po osnovu komisionih poslova, sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja, subordiniranih obveza i tekuća dospjeća obveza	1 2 1	291.501	385.467
i) Ostale obveze u stranoj valuti	1 2 2	15.419.901	19.794.411
j) PVR u stranoj valuti	1 2 3	9.859.750	13.578.106

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos na dan bilance tekuće godine	Iznos prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4
k) Obveze po osnovu komisionih poslova, dospjelih i subordiniranih obveza i tekuća dospjeća u stranoj valuti	1 2 4	12.888.733	29.485.348
B. KAPITAL (126+132+138+142-148)	1 2 5	796.086.867	766.160.731
1. Osnovni kapital (127+128+129-130-131)	1 2 6	167.283.583	167.283.583
a) Dionički kapital	1 2 7	119.195.000	119.195.000
b) Ostali oblici kapitala	1 2 8	0	0
c) Dionička premija	1 2 9	48.317.277	48.317.277
d) Upisani a neuplaćeni dionički kapital	1 3 0	0	0
e) Otkupljene vlastite dionice	1 3 1	228.694	228.694
2. Rezerve iz dobiti i prenesene rezerve (133 do 137)	1 3 2	529.189.791	484.699.755
a) Rezerve iz dobiti	1 3 3	508.853.539	464.018.066
b) Ostale rezerve	1 3 4	0	0
c) Posebne rezerve za procijenjene gubitke	1 3 5	20.336.252	20.681.689
d) Rezerve za opće bankarske rizike	1 3 6	0	0
e) Prenesene rezerve (kursne razlike)	1 3 7	0	0
3. Revalorizacijske rezerve (139 do 141)	1 3 8	2.402.999	1.636.303
a) Revalorizacijske rezerve po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	1 3 9	0	0
b) Revalorizacijske rezerve po osnovu promjene vrijednosti vrijednosnih papira	1 4 0	2.338.941	1.707.586
c) Revalorizacijske rezerve po ostalim osnovama	1 4 1	64.058	-71.283
4. Dobitak (143 do 147)	1 4 2	97.210.494	112.541.090
a) Dobitak tekuće godine	1 4 3	97.210.480	89.530.601
b) Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	1 4 4	14	23.010.489
c) Višak prihoda nad rashodima tekuće godine	1 4 5	0	0
d) Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina	1 4 6	0	0
e) Zadržana zarada	1 4 7	0	0
5. Gubitak (149+150)	1 4 8	0	0
a) Gubitak tekuće godine	1 4 9	0	0
b) Gubitak iz ranijih godina	1 5 0	0	0
C. POSLOVNA PASIVA (101+125)	1 5 1	5.970.378.965	5.249.951.860
D. IZVANBILANČNA PASIVA	1 5 2	1.282.019.071	1.004.220.148
E. UKUPNA PASIVA (151+152)	1 5 3	7.252.398.036	6.254.172.008

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (nastavak)

BILANCA USPJEHA

(Izveštaj o financijskom položaju) na dan 31.12.2018. godine (nastavak)

u KM

POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. PRIHODI I RASHODI IZ POSLOVANJA	2 0 1	188.567.989	191.132.472
1. Prihodi od kamata			
2. Rashodi kamata	2 0 2	22.428.228	28.472.340
Neto prihodi od kamata (201-202)	2 0 3	166.139.761	162.660.132
Neto rashodi od kamata (202-201)	2 0 4	0	0
3. Prihodi od naknada i provizija	2 0 5	104.673.705	93.071.157
4. Rashodi od naknada i provizija	2 0 6	21.472.857	17.653.986
Neto prihodi od naknada i provizija (205-206)	2 0 7	83.200.848	75.417.171
Neto rashodi od naknada i provizija (206-205)	2 0 8	0	0
5. Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (210 do 213)	2 0 9	0	0
a) Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz bilancu uspjeha	2 1 0	0	0
b) Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji su raspoloživi za prodaju	2 1 1	0	0
c) Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji se drže do roka dospijeca	2 1 2	0	0
d) Dobici po osnovu prodaje udjela (učešća)	2 1 3	0	0
6. Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (215 do 218)	2 1 4	0	0
a) Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz bilancu uspjeha	2 1 5	0	0
b) Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji su raspoloživi za prodaju	2 1 6	0	0
c) Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji se drže do roka dospijeca	2 1 7	0	0
d) Gubici po osnovu prodaje udjela (učešća)	2 1 8	0	0
Neto dobiti po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (209-214)	2 1 9	0	0
Neto gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (214-209)	2 2 0	0	0
DOBITAK IZ POSLOVANJA (201+205+209-202-206-214)	2 2 1	249.340.609	238.077.303
GUBITAK IZ POSLOVANJA (202+206+214-201-205-209)	2 2 2	0	0
B. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI	2 2 3	0	0
1. Prihodi iz operativnog poslovanja (224+225)			
a) Prihodi po osnovu lizinga	2 2 4	0	0
b) Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	2 2 5	0	0
2. Rashodi iz operativnog poslovanja (227 do 236)	2 2 6	122.066.756	121.278.239
a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	2 2 7	49.760.815	48.607.279
b) Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	2 2 8	205.054	52.725

POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
c) Ostali osobni rashodi	2 2 9	3.568.792	3.399.376
d) Troškovi materijala	2 3 0	4.061.175	4.352.104
e) Troškovi proizvodnih usluga	2 3 1	27.621.169	28.121.411
f) Troškovi amortizacije	2 3 2	10.374.363	9.817.641
g) Rashodi po osnovu lizinga	2 3 3	0	0
h) Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2 3 4	24.415.322	24.886.502
i) Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	2 3 5	2.060.066	2.041.201
j) Ostali troškovi	2 3 6	0	0
DOBITAK IZ OSTALIH OPERATIVNIH AKTIVNOSTI (223-226)	2 3 7	0	0
GUBITAK IZ OSTALIH OPERATIVNIH AKTIVNOSTI (226-223)	2 3 8	122.066.756	121.278.239
C) TROŠKOVI I PRIHODI IZ OSNOVA REZERVIRANJA	2 3 9	264.349.232	192.909.026
1. Prihodi od ukidanja rezerviranja (240 do 243)			
a) Prihodi od ukidanja troškova rezerviranja po plasmanima	2 4 0	214.464.396	157.504.645
b) Prihodi od ukidanja rezerviranja za izvanbilančne pozicije	2 4 1	48.330.459	35.185.905
c) Prihodi od ukidanja rezerviranja za obveze	2 4 2	1.554.377	218.476
d) Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	2 4 3	0	0
2. Troškovi rezerviranja (245 do 248)	2 4 4	283.538.976	208.968.846
a) Troškovi rezerviranja po plasmana	2 4 5	229.309.405	166.945.392
b) Troškovi rezerviranja za izvanbilančne pozicije	2 4 6	50.623.471	36.960.336
c) Troškovi po osnovu rezerviranja za obveze	2 4 7	2.772.606	4.708.070
d) Troškovi ostalih rezerviranja	2 4 8	833.494	355.048
DOBITAK IZ OSNOVA REZERVIRANJA (239-244)	2 4 9	0	0
GUBITAK IZ OSNOVA REZERVIRANJA (244-239)	2 5 0	19.189.744	16.059.820
D. OSTALI PRIHODI I RASHODI	2 5 1	3.040.955	4.572.843
1. Ostali prihodi (252 do 258)			
a) Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	2 5 2	114.575	109.111
b) Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 5 3	774.638	3.007.325
c) Prihodi od smanjenja obveza	2 5 4	0	0
d) Prihodi od dividendi i učešća	2 5 5	223.720	106.249
e) Viškovi	2 5 6	41.425	31.627
f) Ostali prihodi	2 5 7	1.886.597	1.318.531
g) Dobici od obustavljenog poslovanja	2 5 8	0	0
2. Ostali rashodi (260 do 266)	2 5 9	1.395.781	3.981.454
a) Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	2 6 0	0	0
b) Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 6 1	0	2.361.731
c) Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 6 2	231.359	113.905
d) Manjkovi	2 6 3	4.814	116.773
e) Otpis zaliha	2 6 4	0	0
f) Ostali rashodi	2 6 5	1.159.608	1.389.045
g) Gubici od obustavljenog poslovanja	2 6 6	0	0

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (nastavak)

POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (251-259)	2 6 7	1.645.174	591.389
GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (259-251)	2 6 8	0	0
POSLOVNI DOBITAK (221+237+249+267-222-238-250-268)	2 6 9	109.729.283	101.330.633
POSLOVNI GUBITAK (222+238+250+268-221-237-249-267)	2 7 0	0	0
E. PRIHODI I RASHODI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBVEZA			
1. Prihodi od promjene vrijednosti imovine i obveza (272 do 276)	2 7 1	161.734.668	171.671.862
a) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti plasmana i potraživanja	2 7 2	0	0
b) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti vrijednosnih papira	2 7 3	0	0
c) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti obveza	2 7 4	0	0
d) Prihodi od promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	2 7 5	0	0
e) Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	2 7 6	161.734.668	171.671.862
2. Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obveza (278 do 282)	2 7 7	161.336.546	171.451.449
a) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti plasmana i potraživanja	2 7 8	0	0
b) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti vrijednosnih papira	2 7 9	0	0
c) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti obveza	2 8 0	0	0
d) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	2 8 1	483.689	57.215
e) Rashodi po osnovu negativnih tečajnih razlika	2 8 2	160.852.857	171.394.234
DOBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBVEZA (271-277)	2 8 3	398.122	220.413
GUBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBVEZA (277-271)	2 8 4	0	0
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (269+283-270-284)	2 8 5	110.127.405	101.551.046
GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (270+284-269-283)	2 8 6	0	0
F. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
1. Porez na dobit	2 8 7	12.784.307	12.020.445
2. Dobitak po osnovu povećanja odloženih poreznih sredstava i smanjenja odloženih poreznih obveza	2 8 8	0	0
3. Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreznih sredstava i povećanja odloženih poreznih obveza	2 8 9	132.618	0
DOBITAK POSLIJE POREZA (285+288-287-289) ili (288-286-287-289)	2 9 0	97.210.480	89.530.601

POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
GUBITAK POSLIJE POREZA (286+287+289-288) ili (287+289-285-288)	2 9 1		0
G. OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU	2 9 2	135.341	1.899.141
1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu (293 do 298)			
a) Dobici po osnovu smanjenja revalorizacijskih rezervi na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima	2 9 3	0	0
b) Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju	2 9 4	0	1.988.155
c) Dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inozemnog poslovanja	2 9 5	0	0
d) Aktuarski dobici od planova definiranih primanja	2 9 6	135.341	-89.014
e) Efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	2 9 7	0	0
f) Ostali dobici utvrđeni direktno u kapitalu	2 9 8	0	0
2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu (300 do 304)	2 9 9	1.051.920	0
a) Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju	3 0 0	1.051.920	0
b) Gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inozemnog poslovanja	3 0 1	0	0
c) Aktuarski gubici od planova definiranih primanja	3 0 2	0	0
d) Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	3 0 3	0	0
e) Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	3 0 4	0	0
NETO DOBICI ILI NETO GUBICI PO OSNOVU OSTALOG UKUPNOG REZULTATA U PERIODU (292-299) ili (299-292)	3 0 5	-916.579	1.899.141
H. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALI UKUPAN REZULTAT	3 0 6	22.141	-189.914
OSTALI UKUPAN REZULTAT U PERIODU (305±306)	3 0 7	-894.438	1.709.227
UKUPNI NETO DOBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (290±307)	3 0 8	96.316.042	91.239.828
UKUPNI NETO GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (291±307)	3 0 9	0	0
Dio neto dobiti / gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	3 1 0	0	0
Dio neto dobiti / gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	3 1 1	0	0
Obična zarada po dionici	3 1 2	817	753
Razrijeđena zarada po dionici	3 1 3	817	753
Prosječan broj zaposlenih na osnovu sati rada	3 1 4	1.257	1.250
Prosječan broj zaposlenih na osnovu stanja na kraju perioda	3 1 5	1.253	1.235

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (nastavak)

KONSOLIDIRANA BILANCA STANJA

(Izveštaj o financijskom položaju) na dan 31.12.2018. godine

u KM

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (početno stanje)
		Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
AKTIVA A. TEKUĆA SREDSTVA I POTRAŽIVANJA (002+008+011+014+018+ 022 +030+031+032+033+034)+A16:H65	0 0 1	6.225.728.472	330.439.765	5.895.288.707	5.180.672.170
1. Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja (003 do 007)	0 0 2	807.825.270	7.159.165	800.666.105	991.373.302
a) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u domaćoj valuti	0 0 3	488.336.768	461.866	487.874.902	730.586.084
b) Ostala potraživanja u domaćoj valuti	0 0 4	59.275.864	5.909.849	53.366.015	57.328.213
c) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u stranoj valuti	0 0 5	258.978.464	285.861	258.692.603	202.627.789
d) Zlato i ostali plemeniti metali	0 0 6	36.541	0	36.541	36.541
e) Ostala potraživanja u stranoj valuti	0 0 7	1.197.633	501.589	696.044	794.675
2. Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti (009 + 010)	0 0 8	485.253.511	0	485.253.511	416.709.952
a) Depoziti i krediti u domaćoj valuti	0 0 9	485.253.511	0	485.253.511	416.709.952
b) Depoziti i krediti u stranoj valuti	0 1 0	0	0	0	0
3. Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (012 + 013)	0 1 1	6.686.211	5.715.091	971.120	979.127
a) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u domaćoj valuti	0 1 2	6.484.084	5.518.317	965.767	976.301
b) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u stranoj valuti	0 1 3	202.127	196.774	5.353	2.826
4. Dani krediti i depoziti (015 do 017)	0 1 4	3.537.485.385	96.705.559	3.440.779.826	2.714.495.550
a) Dani krediti i depoziti u domaćoj valuti	0 1 5	1.728.594.230	49.706.342	1.678.887.888	1.423.391.305
b) Dani krediti i depoziti sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0 1 6	1.101.650.051	43.615.645	1.058.034.406	1.031.257.914
c) Dani krediti i depoziti u stranoj valuti	0 1 7	707.241.104	3.383.572	703.857.532	259.846.331
5. Vrijednosni papiri (019 do 021)	0 1 8	485.425.945	433	485.425.512	406.794.428
a) Vrijednosni papiri u domaćoj valuti	0 1 9	148.725.639	433	148.725.206	204.987.690
b) Vrijednosni papiri sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0 2 0	105.985.016	0	105.985.016	106.433.326
c) Vrijednosni papiri u stranoj valuti	0 2 1	230.715.290	0	230.715.290	95.373.412
6. Ostali plasmani i AVR (023 do 029)	0 2 2	889.407.946	218.064.926	671.343.020	638.322.507
a) Ostali plasmani u domaćoj valuti	0 2 3	1.765.646	1.755.837	9.809	16.340

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (početno stanje)
		Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
b) Ostali plasmani sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0 2 4	59.474.216	8.544.776	50.929.440	55.135.058
c) Dospjeli plasmani i tekuća dospijuća dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	0 2 5	787.284.610	194.029.500	593.255.110	557.977.022
d) AVR u domaćoj valuti	0 2 6	13.017.500	402.607	12.614.893	13.245.117
e) Ostali plasmani u stranoj valuti	0 2 7	9.451.494	6.622.251	2.829.243	3.060.013
f) Dospjeli plasmani i tekuća dospijuća dugoročnih plasmana u stranoj valuti	0 2 8	11.599.372	6.709.900	4.889.472	5.568.687
g) AVR u stranoj valuti	0 2 9	6.815.108	55	6.815.053	3.320.270
7. Zalihe	0 3 0	13.644.204	2.794.591	10.849.613	11.997.304
8. Stalna sredstva namijenjena prodaji	0 3 1	0	0	0	0
9. Sredstva poslovanja koje se obustavlja	0 3 2	0	0	0	0
10. Ostala sredstva	0 3 3	0	0	0	0
11. Akontacija porez na dodanu vrijednost	0 3 4	0	0	0	0
B. STALNA SREDSTVA (036+041)	0 3 5	222.384.554	147.307.170	75.077.384	69.566.269
1. Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine (037 do 040)	0 3 6	161.220.418	103.503.027	57.717.391	55.241.308
a) Osnovna sredstva u vlasništvu banke	0 3 7	127.448.738	80.198.277	47.250.461	47.214.814
b) Ulaganja u nekretnine	0 3 8	24.698.801	23.304.750	1.394.051	1.420.392
c) Osnovna sredstva uzeta u financijski lizing	0 3 9	0	0	0	0
d) Avansi i osnovna sredstva u pripremi	0 4 0	9.072.879	0	9.072.879	6.606.102
2. Nematerijalna sredstva (042 do 046)	0 4 1	61.164.136	43.804.143	17.359.993	14.324.961
a) Goodwill	0 4 2	0	0	0	0
b) Ulaganja u razvoj	0 4 3	0	0	0	0
c) Nematerijalna sredstva uzeta u financijski lizing	0 4 4	0	0	0	0
d) Ostala nematerijalna sredstva	0 4 5	50.535.019	43.804.143	6.730.876	6.796.225
e) Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	0 4 6	10.629.117	0	10.629.117	7.528.736
C. ODGOĐENA POREZNA SREDSTVA	0 4 7	100.602	0	100.602	20.217
D. POSLOVNA AKTIVA (001+035+047)	0 4 8	6.448.213.628	477.746.935	5.970.466.693	5.250.258.656
E. IZVANBILANČNA AKTIVA	0 4 9	1.282.019.071	0	1.282.019.071	1.004.220.148
F. UKUPNA AKTIVA (048+049)	0 5 0	7.730.232.699	477.746.935	7.252.485.764	6.254.478.804

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (nastavak)

KONSOLIDIRANA BILANCA STANJA

(Izveštaj o financijskom položaju) na dan 31.12.2018. godine (nastavak)

u KM

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos na dan bilance tekuće godine	Iznos prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4
PASIVA			
A. OBVEZE (102+106+109+113)	1 0 1	5.174.292.098	4.483.791.129
1. Obveze po osnovu depozita i kredita (103 do 105)	1 0 2	4.982.368.288	4.277.067.972
a) Obveze po osnovu kredita i depozita u domaćoj valuti	1 0 3	2.604.140.000	2.285.284.316
b) Obveze po osnovu kredita i depozita sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	1 0 4	42.008.193	49.505.468
c) Obveze po osnovu kredita i depozita u stranoj valuti	1 0 5	2.336.220.095	1.942.278.188
2. Obveze za kamatu i naknadu (107+108)	1 0 6	8.000	17.011
a) Obveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	1 0 7	8.000	17.011
b) Obveze za kamatu i naknadu u stranoj valuti	1 0 8	0	0
3. Obveze po osnovu vrijednosnih papira (110 do 112)	1 0 9	0	0
a) Obveze po osnovu vrijednosnih papira u domaćoj valuti	1 1 0	0	0
b) Obveze po osnovu vrijednosnih papira sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	1 1 1	0	0
c) Obveze po osnovu vrijednosnih papira u stranoj valuti	1 1 2	0	0
4. Ostale obveze i PVR (114 do 124)	1 1 3	191.915.810	206.706.146
a) Obveze po osnovu zarada i naknada zarada	1 1 4	2.643.580	2.412.352
b) Ostale obveze u domaćoj valuti, osim obveza za poreze i doprinose	1 1 5	89.639.287	82.760.606
c) Obveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odgođenih obveza za porez na dobit	1 1 6	1.841.525	1.986.645
d) Obveze za porez na dobit	1 1 7	12.784.309	12.020.447
e) Odgođene porezne obveze	1 1 8	1.530.452	1.339.591
f) Rezerviranja	1 1 9	34.008.954	31.114.994
g) PVR u domaćoj valuti	1 2 0	11.007.818	11.828.179
h) Obveze po osnovu komisionih poslova, sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja, subordiniranih obveza i tekuća dospijeca obveza	1 2 1	291.501	385.467
i) Ostale obveze u stranoj valuti	1 2 2	15.419.901	19.794.411

POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos na dan bilance tekuće godine	Iznos prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4
j) PVR u stranoj valuti	1 2 3	9.859.750	13.578.106
k) Obveze po osnovu komisionih poslova, dospjelih i subordiniranih obveza i tekuća dospjeća u stranoj valuti	1 2 4	12.888.733	29.485.348
B. KAPITAL (126+132+138+142-148)	1 2 5	796.174.595	766.467.527
1. Osnovni kapital (127+128+129-130-131)	1 2 6	167.283.583	167.283.583
a) Dionički kapital	1 2 7	119.195.000	119.195.000
b) Ostali oblici kapitala	1 2 8	0	0
c) Dionička premija	1 2 9	48.317.277	48.317.277
d) Upisani a neuplaćeni dionički kapital	1 3 0	0	0
e) Otkupljene vlastite dionice	1 3 1	228.694	228.694
2. Rezerve iz dobiti i prenesene rezerve (133 do 137)	1 3 2	529.189.791	484.699.755
a) Rezerve iz dobiti	1 3 3	508.853.539	464.018.066
b) Ostale rezerve	1 3 4	0	0
c) Posebne rezerve za procijenjene gubitke	1 3 5	20.336.252	20.681.689
d) Rezerve za opće bankarske rizike	1 3 6	0	0
e) Prenesene rezerve (kursne razlike)	1 3 7	0	0
3. Revalorizacijske rezerve (139 do 141)	1 3 8	2.402.999	1.636.303
a) Revalorizacijske rezerve po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	1 3 9	0	0
b) Revalorizacijske rezerve po osnovu promjene vrijednosti vrijednosnih papira	1 4 0	2.338.941	1.707.586
c) Revalorizacijske rezerve po ostalim osnovama	1 4 1	64.058	-71.283
4. Dobitak (143 do 147)	1 4 2	97.298.222	112.847.886
a) Dobitak tekuće godine	1 4 3	97.298.208	89.664.238
b) Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	1 4 4	14	23.183.648
c) Višak prihoda nad rashodima tekuće godine	1 4 5	0	0
d) Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina	1 4 6	0	0
e) Zadržana zarada	1 4 7	0	0
5. Gubitak (149+150)	1 4 8	0	0
a) Gubitak tekuće godine	1 4 9	0	0
b) Gubitak iz ranijih godina	1 5 0	0	0
C. POSLOVNA PASIVA (101+125)	1 5 1	5.970.466.693	5.250.258.656
D. IZVANBILANČNA PASIVA	1 5 2	1.282.019.071	1.004.220.148
E. UKUPNA PASIVA (151+152)	1 5 3	7.252.485.764	6.254.478.804

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (nastavak)

KONSOLIDIRANA BILANCA USPJEHA

(Izveštaj o financijskom položaju) na dan 31.12.2018. godine (nastavak)

u KM

POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. PRIHODI I RASHODI IZ POSLOVANJA	2 0 1	188.567.989	191.132.472
1. Prihodi od kamata			
2. Rashodi kamata	2 0 2	22.428.228	28.472.340
Neto prihodi od kamata (201-202)	2 0 3	166.139.761	162.660.132
Neto rashodi od kamata (202-201)	2 0 4	0	0
3. Prihodi od naknada i provizija	2 0 5	104.673.705	93.071.157
4. Rashodi od naknada i provizija	2 0 6	21.472.857	17.653.986
Neto prihodi od naknada i provizija (205-206)	2 0 7	83.200.848	75.417.171
Neto rashodi od naknada i provizija (206-205)	2 0 8	0	0
5. Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (210 do 213)	2 0 9	0	0
a) Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz bilancu uspjeha	2 1 0	0	0
b) Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji su raspoloživi za prodaju	2 1 1	0	0
c) Dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji se drže do roka dospijea	2 1 2	0	0
d) Dobici po osnovu prodaje udjela (učešća)	2 1 3	0	0
6. Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (215 do 218)	2 1 4	0	0
a) Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz bilancu uspjeha	2 1 5	0	0
b) Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji su raspoloživi za prodaju	2 1 6	0	0
c) Gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira koji se drže do roka dospijea	2 1 7	0	0
d) Gubici po osnovu prodaje udjela (učešća)	2 1 8	0	0
Neto dobici po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (209-214)	2 1 9	0	0
Neto gubici po osnovu prodaje vrijednosnih papira i udjela (214-209)	2 2 0	0	0
DOBITAK IZ POSLOVANJA (201+205+209-202-206-214)	2 2 1	249.340.609	238.077.303
GUBITAK IZ POSLOVANJA (202+206+214-201-205-209)	2 2 2	0	0
B. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI	2 2 3	0	0
1. Prihodi iz operativnog poslovanja (224+225)			
a) Prihodi po osnovu lizinga	2 2 4	0	0
b) Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	2 2 5	0	0
2. Rashodi iz operativnog poslovanja (227 do 236)	2 2 6	122.066.756	121.278.239
a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	2 2 7	49.760.815	48.607.279
b) Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	2 2 8	205.054	52.725
c) Ostali osobni rashodi	2 2 9	3.568.792	3.399.376
d) Troškovi materijala	2 3 0	4.061.175	4.352.104

POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
e) Troškovi proizvodnih usluga	2 3 1	27.621.169	28.121.411
f) Troškovi amortizacije	2 3 2	10.374.363	9.817.641
g) Rashodi po osnovu lizinga	2 3 3	0	0
h) Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2 3 4	24.415.322	24.886.502
i) Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	2 3 5	2.060.066	2.041.201
j) Ostali troškovi	2 3 6	0	0
DOBITAK IZ OSTALIH OPERATIVNIH AKTIVNOSTI (223-226)	2 3 7	0	0
GUBITAK IZ OSTALIH OPERATIVNIH AKTIVNOSTI (226-223)	2 3 8	122.066.756	121.278.239
C) TROŠKOVI I PRIHODI IZ OSNOVA REZERVIRANJA	2 3 9	264.349.232	192.909.026
1. Prihodi od ukidanja rezerviranja (240 do 243)			
a) Prihodi od ukidanja troškova rezerviranja po plasmanima	2 4 0	214.464.396	157.504.645
b) Prihodi od ukidanja rezerviranja za izvanbilančne pozicije	2 4 1	48.330.459	35.185.905
c) Prihodi od ukidanja rezerviranja za obveze	2 4 2	1.554.377	218.476
d) Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	2 4 3	0	0
2. Troškovi rezerviranja (245 do 248)	2 4 4	283.538.976	208.968.846
a) Troškovi rezerviranja po plasmana	2 4 5	229.309.405	166.945.392
b) Troškovi rezerviranja za izvanbilančne pozicije	2 4 6	50.623.471	36.960.336
c) Troškovi po osnovu rezerviranja za obveze	2 4 7	2.772.606	4.708.070
d) Troškovi ostalih rezerviranja	2 4 8	833.494	355.048
DOBITAK IZ OSNOVA REZERVIRANJA (239-244)	2 4 9	0	0
GUBITAK IZ OSNOVA REZERVIRANJA (244-239)	2 5 0	19.189.744	16.059.820
D. OSTALI PRIHODI I RASHODI	2 5 1	3.128.683	4.706.480
1. Ostali prihodi (252 do 258)			
a) Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	2 5 2	114.575	109.111
b) Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 5 3	774.638	3.007.325
c) Prihodi od smanjenja obveza	2 5 4	0	0
d) Prihodi od dividendi i učešća	2 5 5	311.448	239.886
e) Viškovi	2 5 6	41.425	31.627
f) Ostali prihodi	2 5 7	1.886.597	1.318.531
g) Dobici od obustavljenog poslovanja	2 5 8	0	0
2. Ostali rashodi (260 do 266)	2 5 9	1.395.781	3.981.454
a) Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	2 6 0	0	0
b) Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 6 1	0	2.361.731
c) Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 6 2	231.359	113.905
d) Manjkovi	2 6 3	4.814	116.773
e) Otpis zalih	2 6 4	0	0
f) Ostali rashodi	2 6 5	1.159.608	1.389.045
g) Gubici od obustavljenog poslovanja	2 6 6	0	0
DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (251-259)	2 6 7	1.732.902	725.026

Financijska izvješća iskazana u formi propisanoj Pravilnikom o sadržaju i formi financijskih izvješća za banke i financijske organizacije (nastavak)

POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (259-251)	2 6 8	0	0
POSLOVNI DOBITAK (221+237+249+267-222-238-250-268)	2 6 9	109.817.011	101.464.270
POSLOVNI GUBITAK (222+238+250+268-221-237-249-267)	2 7 0	0	0
E. PRIHODI I RASHODI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBEVA			
1. Prihodi od promjene vrijednosti imovine i obveza (272 do 276)	2 7 1	161.734.668	171.671.862
a) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti plasmana i potraživanja	2 7 2	0	0
b) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti vrijednosnih papira	2 7 3	0	0
c) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti obveza	2 7 4	0	0
d) Prihodi od promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	2 7 5	0	0
e) Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	2 7 6	161.734.668	171.671.862
2. Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obveza (278 do 282)	2 7 7	161.336.546	171.451.449
a) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti plasmana i potraživanja	2 7 8	0	0
b) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti vrijednosnih papira	2 7 9	0	0
c) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti obveza	2 8 0	0	0
d) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	2 8 1	483.689	57.215
e) Rashodi po osnovu negativnih tečajnih razlika	2 8 2	160.852.857	171.394.234
DOBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBEVA (271-277)	2 8 3	398.122	220.413
GUBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBEVA (277-271)	2 8 4	0	0
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (269+283-270-284)	2 8 5	110.215.133	101.684.683
GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (270+284-269-283)	2 8 6	0	0
F. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
1. Porez na dobit	2 8 7	12.784.307	12.020.445
2. Dobitak po osnovu povećanja odloženih poreznih sredstava i smanjenja odloženih poreznih obveza	2 8 8	0	0
3. Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreznih sredstava i povećanja odloženih poreznih obveza	2 8 9	132.618	0
DOBITAK POSLIJE POREZA (285+288-287-289) ili (288-286-287-289)	2 9 0	97.298.208	89.664.238
GUBITAK POSLIJE POREZA (286+287+289-288) ili (287+289-285-288)	2 9 1		

POZICIJA 1	Oznaka za AOP 2	IZNOS	
		Tekuća godina 3	Prethodna godina 4
G. OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU	2 9 2	135.341	1.899.141
1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu (293 do 298)			
a) Dobici po osnovu smanjenja revalorizacijskih rezervi na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima	2 9 3	0	0
b) Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju	2 9 4	0	1.988.155
c) Dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inozemnog poslovanja	2 9 5	0	0
d) Aktuarski dobici od planova definiranih primanja	2 9 6	135.341	-89.014
e) Efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	2 9 7	0	0
f) Ostali dobici utvrđeni direktno u kapitalu	2 9 8	0	0
2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu (300 do 304)	2 9 9	1.051.920	0
a) Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju	3 0 0	1.051.920	0
b) Gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inozemnog poslovanja	3 0 1	0	0
c) Aktuarski gubici od planova definiranih primanja	3 0 2	0	0
d) Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	3 0 3	0	0
e) Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	3 0 4	0	0
NETO DOBICI ILI NETO GUBICI PO OSNOVU OSTALOG UKUPNOG REZULTATA U PERIODU (292-299) ili (299-292)	3 0 5	-916.579	1.899.141
H. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALI UKUPAN REZULTAT	3 0 6	22.141	-189.914
OSTALI UKUPAN REZULTAT U PERIODU (305±306)	3 0 7	-894.438	1.709.227
UKUPNI NETO DOBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (290±307)	3 0 8	96.403.770	91.373.465
UKUPNI NETO GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (291±307)	3 0 9	0	0
Dio neto dobiti / gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	3 1 0	0	0
Dio neto dobiti / gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	3 1 1	0	0
Obična zarada po dionici	3 1 2	818	754
Razrijeđena zarada po dionici	3 1 3	818	754
Prosječan broj zaposlenih na osnovu sati rada	3 1 4	1.257	1.250
Prosječan broj zaposlenih na osnovu stanja na kraju perioda	3 1 5	1.253	1.235

Adrese i telefoni

UPRAVA

Adresa Kardinala Stepinca b.b.
Mostar

Telefon 00387 (0) 36 312 112

Fax 00387 (0) 36 356 227

CENTRALA 00387 (0) 36 312 112
00387 (0) 36 312 116

MALOPRODAJA 00387 (0) 36 312 112

**KORPORATIVNO I INVESTICIJSKO
BANKARSTVO** 00387 (0) 36 312 112

UPRAVLJANJE RIZICIMA 00387 (0) 33 491 708

UPRAVLJANJE FINANCIJAMA 00387 (0) 36 312 112

PODRŠKA BANKARSKOM POSLOVANJU 00387 (0) 36 312 112

Maksimalno povećanje komercijalne vrijednosti banke

Nastavljamo uvećavati komercijalnu vrijednost banke putem uspješnog fokusiranja na klijente, donošenja pozitivnih iskustava kroz višekanalnu strategiju i sa proizvodima i uslugama koji su najbolji u klasi. U potpunosti uključeno Korporativno i investicijsko bankarstvo oslanja se na čvrste poslovne odnose Grupe kako bi pružilo podršku realnoj ekonomiji.

Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31.prosinca 2018. godine

Poslovnica/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon
REGIJA MOSTAR				
Poslovnica 1 u Mostaru (Mepas)	Kardinala Stepinca bb	Mostar (Mepas mall)	88000	036/356 - 277 ; 036/356-545
Poslovnica 2 u Mostaru - Mostarka	Dubrovačka 4	Mostar (Mostarka)	88000	036/325 - 702 ; 036/323-424
Poslovnica 3 u Mostaru - Revija	Mostarskog bataljona 4	Mostar (Revija)	88000	036/501 - 412 ; 036/501-418
Poslovnica 5 u Mostaru(Rondo)	Kralja Petra Krešimira IV B2	Mostar (Rondo)	88000	036/333 - 902 ; 036/333-902
Poslovnica u Čapljini	Gojka Šuška bb	Čapljina	88300	036/810 - 712 ; 036/810-710
Poslovnica u Stocu	Hrvatskih branitelja bb	Stolac	88360	036/858 - 444 ; 036/853-306
Poslovnica u Neumu	Dr. Franje Tuđmana bb	Neum	88390	036/880 - 149 ; 036/880-149
Poslovnica u Čitluku	Kralja Tvrtka 1	Čitluk	88260	036/640 - 439 ; 036/640-435
Poslovnica u Konjicu	Trg Državnosti Alije Izetbegovića bb	Konjic	88400	036/712-430 ; 036/712-432
REGIJA ZAPADNA HERCEGOVINA				
Poslovnica u Grudama	Dr. Franje Tuđmana br. 124	Grude	88340	039/660 - 123 ; 039/660-746
Poslovnica 1 u Širokom Brijegu	Fra Didaka Buntića 13	Široki Brijeg	88220	039/705-546 ; 039/700-212
Poslovnica u Ljubuškom	Ulica IV. Brigade HVO Stjepana Radića br.63	Ljubuški	88320	039/831 - 340 ; 039/835-933;
Poslovnica u Livnu	Kralja Tvrtka bb	Livno	80101	034/208 - 222 ; 034/208-220
Poslovnica u Tomislavgradu	Brigade Kralja Tomislava bb	Tomislavgrad	80240	034/356 - 203 ; 034/356-209
Poslovnica u Posušju	Fra Grge Martića 28	Posušje	88240	039/685 - 415 ; 039/685-157
REGIJA SREDIŠNJA BOSNA				
Poslovnica u Vitezu	Petra Krešimira IV	Vitez	72250	030/717 - 410 ; 030/718-741
Poslovnica 1 u Vitezu	Poslovni centar 96, FIS	Vitez	72250	030/718 - 683 ; 030/718-684
Poslovnica u Uskoplju	Bana Jelačića bb	Uskoplje	70240	030/496 - 596 ; 030/494-181
Poslovnica u Donjem Vakufu	770 Slavne Brdske brigade 23	Donji Vakuf	70220	030/259 - 661 ; 030/259-660
Poslovnica u Novom Travniku	Kralja Tvrtka bb	Novi Travnik	72290	030/795 - 502 ; 030/795-500
Poslovnica u Fojnici	Mehmeda Spahe 18	Fojnica	71270	030/547 - 022 ; 030/547-022
Poslovnica 1 u Travniku	Bosanska 56	Travnik	72270	030/547 - 017 ; 030/547-012
Poslovnica u Jajcu	Maršala Tita bb	Jajce	70101	030/654 - 564 ; 030/654-562
Poslovnica u Rami	Kralja Tomislava bb	Rama	88440	036/770-919 ; 036/771-990
Poslovnica u Bugojnu	Zlatnih ljljana 16	Bugojno	70230	030/259 - 577 ; 030/259-576
Poslovnica u Kiseljaku	Josipa Bana Jelačića bb	Kiseljak	71250	030/877 - 122 ; 030/877-122
REGIJA ZENICA				
Poslovnica u Žepču	Stjepana Tomaševića bb	Žepče	72230	032/887-903 ; 032/887-903
Poslovnica 1 u Visokom	Branilaca 20a	Visoko	71300	032/730 - 057 ; 032/730-061
Poslovnica u Zenici	Školska bb	Zenica	72000	032/449 - 340 ; 032/449-340
Poslovnica 1 u Zenici	Londža 81	Zenica	72000	032/202 - 623 ; 032/202-620
Poslovnica u Kakanju	Alije Izetbegovića bb	Kakanj	72240	032/557 - 212 ; 032/557-211
Poslovnica u Tešnju	Braće Pobrić bb	Tešanj	74260	032/665 - 196 ; 032/665-194
Poslovnica u Jelahu	Mustafe Čemana 7	Jelah	74264	032/667 - 892 ; 032/667-892
Poslovnica u Brezi	Alije Izetbegovića 80	Breza	71370	032/786 - 014 ; 032/786-011
Poslovnica u Zavidovićima	Pinkasa Bandta bb	Zavidovići	72220	032/869 - 200 ; 032/869-200
Poslovnica u Varešu	Zvijezda 63	Vareš	71330	032/848 - 032 ; 032/848-031
Poslovnica u Olovu	Branilaca 17	Olovo	71340	032/829 - 535 ; 032/829-530
Poslovnica u Maglaju	Aleja ljljana bb	Maglaj	74250	032/609 - 811 ; 032/609-810
REGIJA BIHAĆ				
Poslovnica u Bihaću	Ulica V. Korpusa bb	Bihać	77000	037/229 - 975 ; 037/229-970
Poslovnica 1 u Bihaću	Trg slobode 7	Bihać	77000	037/229 - 280 ; 037/229-270

Poslovnica/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon
Poslovnica u Velikoj Kladuši	Maršala Tita 23	Velika Kladuša	77230	037/776 - 606 ; 037/776-600
Poslovnica 1 u Cazinu	Cazinskih brigada bb	Cazin	77220	037/515 - 016 ; 037/515-021
Poslovnica u Bosanskoj Krupi	511. Slavne brdske brigade bb	Bosanska Krupa	77240	037/476 - 880 ; 037/476-885
Poslovnica 1 u Sanskom Mostu	Trg oslobođilaca bb	Sanski Most	79260	037/688 - 547 ; 037/688-543
REGIJA SARAJEVO STARI GRAD				
Poslovnica 1 u Sarajevu	Maršala Tita 48	Sarajevo.	71000	033/491-748; 033/253-378 ; 033/253-372
Poslovnica 3 u Sarajevu	Zagrebačka 2-4	Sarajevo (Kovačići)	71000	033/253 - 973 i 033/253-974 ; 033/253-974
Poslovnica 4 u Sarajevu	Alipašina 45a	Sarajevo (Ciglane)	71000	033/560 - 790 ; 033/560-795
Poslovnica 11 u Sarajevu	Gajev trg 2	Sarajevo	71000	033/251 - 955 ; 033/251- 955
Poslovnica 12 u Sarajevu	Zelenih beretki 24	Sarajevo	71000	033/491 - 636 ; 033/491-600
Poslovnica 13 u Sarajevu	Branilaca grada 53	Sarajevo	71000	033/491 997 ; 033/491-931
Poslovnica 16 u Sarajevu	Fra Anđela Zvizdovića 1	Sarajevo UNITIC	71000	033/252 - 280 ; 033/491-754
REGIJA NOVO SARAJEVO				
Poslovnica 2 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 14C	Sarajevo	71000	033/491-748; 033/253-378 ; 033/253-372
Poslovnica 7 u Sarajevu	Trg međunarodnog prijateljstva 14	Sarajevo	71000	033/253 - 973 i 033/253-974 ; 033/253-974
Poslovnica 17 u Sarajevu	Džemala Bijedića b.b. (PC Capital Tower)	Sarajevo (OTOKA)	71000	033/560 - 790 ; 033/560-795
Poslovnica 18 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 74	Sarajevo	71000	033/251 - 955 ; 033/251- 955
Poslovnica 19 u Sarajevu	Mustafe Kamečića 5	Sarajevo (Dobrinja)	71000	033/491 - 636 ; 033/491-600
Poslovnica u Vogošći	Igmanska 60	Vogošća	71320	033/491 997 ; 033/491-931
Poslovnica na Ilidži	Mala Aleja 10	Ilidža	71210	033/252 - 280 ; 033/491-754
Poslovnica u Hadžićima	Hadželi 153	Hadžići	71240	
REGIJA TUZLA				
Poslovnica 1 u Tuzli	Džafer Mahala 53-55	Tuzla	75000	035/259 - 059 ; 035/259-037
Poslovnica 2 u Tuzli	Armije BiH 3	Tuzla	75000	035/306 -478 ; 035/306-472
Poslovnica 3 u Tuzli	Aleja Alije Izetbegovića 10	Tuzla	75000	035/302 - 470 ; 035/302-470
Poslovnica u Gradačcu	Ulica šehida 1	Gradačac	76250	035/822 - 500 ; 035/822-500
Poslovnica u Lukavcu	Kulina Bana 2	Lukavac	75300	035/551 - 331 ; 035/551-331
Poslovnica u Gračanici	22 Divizije bb	Gračanica	75320	035/701 - 471 ; 035/701-470
Poslovnica u Srebreniku	21 Srebreničke Brigade	Srebrenik	75350	035/646 - 093 ; 035/646-094
Poslovnica u Živinicama	Ulica Oslobođenja bb	Živinice	75270	035/743 - 143 ; 035/743-143
Poslovnica u Kalesiji	Trg šehida bb	Kalesija	75260	035/610-111 ; 035/610-110
REGIJA POSAVINA				
Poslovnica u Orašju	Treća ulica 47	Orašje	76270	031/716 - 713 ; 031/716-713
Poslovnica u Odžaku	Titova 17	Odžak	76290	031/762 - 437 ; 031/762-437
Poslovnica u Brčkom	Trg mladih 1	Brčko	76120	049/233 - 760 ; 049/233-760
REGIJA BANJA LUKA				
Poslovnica u Banja Luci	I Krajiškog korpusa br.39	Banja Luka	78000	051/348 - 063 ; 051/348-063
Poslovnica u Prijedoru	Zanatska bb	Prijedor	79101	052/240-764 ; 052/240-764
Poslovnica u Doboju	Kralja Dragutina 2a	Doboj	74000	053/209 402 ; 053/209-401
Poslovnica u Bijeljini	Majora Dragutina Gavrilovića 2 - ulaz s ulice Svetog Save	Bijeljina	76300	055/225 - 090 ; 055/225-080

Banka za sve što | **UniCredit**
vam je važno.

unicreditgroup.eu